

מופץ בהפצה ררויה ממוקדת בכל רחבי הארץ

הפעלס

בטאון עולם התורה

בס"ד יום שני י"א באדר תשע"ח (26 בפברואר 2018) שנה ו' גליץ 1648 מחיר 6.00 ש"ח כולל מע"מ



וירב בבבת יהודה תאניה ואניה



צילומים: קובייה צבי, משה בלוי-חיים גולדברג



בבכי ובדמע, בזעקות
שבר ויגון צורב על הלב
הגדול, ליבן של ישראל,
שפקע מעוצם הכאב
והדאגה לעתיד היהדות
הנאמנה, ליוה אתמול
עולם התורה את רשכבה"ג
מין ראש הישיבה זצוק"ל,
במסע הלוויה מרטיט ונורא
שהרעיד את הלבבות

וכל בית השריפה

המיטה שהוצבה במעון קדשו, מקום בו יגע בסילודין והתעלה לדרגות נשגבות בתורה ובעבודה. במשך שעות הלילה והבוקר, הגיעו גדולי הרבנים והאדמו"רים להיפרד מגדול הדור, ביניהם כ"ק האדמו"ר מגור שליט"א וכ"ק האדמו"ר מסלונים שליט"א.

קולות זעקה ושבר הרעידו את המקום, כשהמיטה הוחזרה לסלון הבית לאחר הטהרה, כשכל הקהל העצום גועה בבכיה וזעקה שהרטיטה את ליבות כולם.

קודם צאת מסע הלוויה נשא זמן ממושך דברי מספד בבכיות נוראיות תלמידו הקרוב ויד ימינו, הגאון רבי מרדכי יפה שליט"א, וכל עין דמעה על אביהם הרוחני שהלך לו לעולם שכולו טוב.

בנסוע הארון

ככל שהתקרב מסע ההלוויה, השחירו כל הדרכים המובילות לבית אשר היה לתלפיות לתורה והוראה לכלל ישראל עשרות בשנים, בנהרות אדם שזרמו מכל רחבי העיר והארץ. רחובות רבים ומרכזיים בירושלים חדלו מלנוע, והכבישים המרכזיים נסגרו לתנועה.

מחזות מרטיטים נראו, בעת שיהודים ישישים באים בימים, לצד נערים צעירים, קרעו בגדיהם על גדול הדור. מראות מחרידים נראו במקום של תלמידים קרובים ושל אלמנות ויתומים גועים בבכי מר שבמשך כל חייהם היו סמוכים על שולחנו של מרן זיע"א בכל ענייניהם כפשוטו, ועתה נותרו ללא אביהם ורבים המובהק.

מסע ההלוויה הענק, שהוערך בלמעלה ממאה וחמ"ש שים אלף איש, יצא ממעון קדשו ברחוב אבן שפרוט 3 בשכונת שערי חסד, בסביבות השעה 11 בבוקר, לעבר בית המדרש הגר"א, כאשר ההמונים מכל העדות והחוגים נוהרים למקום מכל רחבי הארץ, עולם הישיבות הגיע ברבבותיו, בראשות מרנן ורבנן גדולי ישראל שליט"א, ראשי

המוני בני היהדות הנאמנה עטופי אבל ויגון צורב, ליוו למנוחת עולם את רבן של כל בני הגולה, ליבן של ישראל, שר התורה והיראה, צדיק יסוד עולם, קדוש וטהור, חסיד ועניו מופלג, מעתיק השמועה אשר האיר פני תבל בצוק מחשבי הגלות, מרא דכוליה תלמודא בעומק העיון אשר כל רז לא אניס ליה בכל חדרי תורה, בנגלה ובנסתר, מרן ראש הישיבה הגאון האדיר רבי שמואל אויערבאך זצוקללה"ה.

מסע ההלוויה רווי בכי וכאב יצא מיישיבת "מעלות התורה" בשכונת שערי חסד בירושלים, כאשר אחר מיטתו צועדים המוני בני היהדות הנאמנה המבכים מרה את סילוקו של שריד אחרון לדור דעה, אשר קרוב לתש"ע שנה עמל ויגע בתמצית החושים בתורה הקדושה, בקי ומעמיק בכל מכמני התורה, שעלתה נשמתו בסערה השמימה בליל שבת קודש.

הידיעה המרה על הסתלקותו של גאון ישראל פשטה בכל ריכוזי הציבור החרדי, וציבור בני התורה בכל אתר בארץ ובגולה התעטף באבל וביגון כבד ומוחשי מהסתלקותו של הקברניט הגדול, עמוד האמת, שריד לגאוני וחסיד קמאי דקמאי, מעתיק השמועה, מעביר המסורה ומנחילה בטהרה בדורנו. הפרוכות בהיכלי התורה והישיבות ובבתי הכנסיות הוסרו, ותרב בבת יהודה תאניה ואניה.

אותות אבל ויגון נראו בכל ריכוזי היהדות החרדית, רבים הספיקו להגיע בטיסות ישירות מרחבי אירופה. בד"ץ העדה החרדית, ובד"ץ מסורת, אשר הוקם על ידי מרן זיע"א, הכריזו על "ביטול מלאכה" מוחלט בשעת מסע הלוויה וההספדים. מוסדות החינוך לבנים ולבנות, תלמודי תורה, בתי ספר וסמינרים, הודיעו לתלמידים על ביטול הלימודים.

במשך כל שעות הלילה של מוצאי שב"ק מאז היוודע כי נדם ליבו הטהור של רבינו מרן זיע"א, הגיעו אלפים רבים של תלמידים מובהקים כבנים, וגעו בבכיות תמרורים ליד



"יהי רצון מלפניך שומע קול בכיות, שתשים דמעותינו בנאדך להיות"

מאז צאת השבת התעטף עולם התורה כולו יגון וקדרות, כשהכאב הצורב כמוות-בשר, ניכר על פני ההמונים שצעדו אתמול במסע ההלוויה. כל מי שראה את הקהל האדיר שצעד אתמול בסך אחר ארונו של רבנו מרן ראש הישיבה זצוק"ל, חש בחלל הנורא שנפער בעולם עם עלייתו של מרן זצוק"ל לגנוי מרומים. שנים רבות לא נראתה הלוויה כזו שבה הציבור העצום שהלכו אחר מיטתו חשים כי עולםם חשך עליהם, עטופי אבל ויגון, כשהרגשה קשה של יתמות ממלאת את הלבבות.

הבכי הצורב וזעקות השבר שנשמעו ללא הרף ביטאו צער ויתמות, תחושת חסר שאינה מוצאת מרפא. הדמעות החמות שניגרו עם הישמע הבשורה הנוראה בכל רחבי עולם התורה העידו על מה שחשים אלפים ורבבות, כי בהסתלקותו של מרן זצוק"ל איבדנו אבידה שאין לה תמורה, ולפיכך השבר הוא מנת חלקו של כל אחד ואחד.

בעת דברי הנהי והמספד נשמעו מכל עבר זעקות הכאב על החלל הגדול שנפער בעולמנו, ונשפכו דמעות כמים על האבידה הגדולה בהסתלקותו של שריד לדור דעה, מעתיק השמועה ומעביר המסורה לדורנו. תלמידיו של מרן זצוק"ל מכל התקופות, גדולי ראשי הישיבות והמשגיחים, מורי הוראה וגדולי הרבנים בכל אתר ואתר, וכל מי שהתחממו לאורו ונהנו ממנו עצה ותושיה, ביכו ותינו יגונם על השבר הכבד וסיפרו סיפורים מאלפים על עמל התורה ויגיעתה, על ידיעה נוראה בכל חלקי התורה ובעמקות נדירה, על עמוד העבודה והתפילה, על קדוש עליון וצדיק דורנו, על הנהגתו כאב רחימאי את הדור מחד גיסא, ועל ספר מלחמות ד' אותן ניהל ביד רמה מתוך אהבת ישראל מופלגה, על משמר האמת וטהרת ההשקפה.

כל אחד מהמשתתפים באשכבתיה דרבי יכל למשש בידיו ולחוש בכל איבריו את מלוא משמעות דברי חז"ל, שהישוו בין סילוקן של צדיקים לשריפת בית אלוקינו. אכן, חורבן, חורבן של ממש. זר לא יבין זאת. אנשים שמחוץ למחנה התורה, אינם מסוגלים להבין כיצד צומחת ומתפתחת לה אהבה עמוקה שכזו בין תלמידים לרבים, ובמיוחד שאהבה זו מפעמת בליבם של רבבות רבבות, שרבים מביניהם לא זכו לקבל תורה מפיו בפועל ובאופן ישיר.

קטנים אנו מלהקיף כראוי, את דמות הפלאים של מרן זצוק"ל, ועוד רבות יסופר לדור על המזיגה המופלאה של הגאונות הנוראה, בשיעבוד המוח הגאוני לעמלה של תורה מתוך התמדה ושקיעות ללא שיור, יחד עם ליבו הגדול שלהט באש קודש של עבודת ד'.

המספידים כולם ניסו להקיף את דמות הענקים, אך, כפי שפתחו ואמרו, היאך ניתן לתמצת ולהגדיר את מלוא ההיקף של מי שהגיע למדרגות עצומות שהן למעלה מהשגתנו; כיצד נביע בפה ובמענה-לשון גרידא את עוצמת האש הגדולה שהאירה את שמי דורנו ואשר לאורה התחממנו עד אשר הוכינו בשבר הנורא.

אין ספק כי תחושת היתמות הנוראה הפושה בחלל העולם, יסודה באהבה שהרעיף רבינו עלינו, על כולנו, בכלל ובפרט, כמי שהשקיע את תמצית דם ליבו בהרמת קרנו של עולם התורה, בהעמדת תלמידים ובנתינת ליבו עליהם - ולא רק התלמידים ממש, אלא גם כלל בני התורה היונקים מרוחו הגדולה ומשפע תורה ויראה שהשפיע לדורנו. ו"כמים הפנים אל הפנים", אותה אהבה ללא גבולות של הרב לתלמידיו, לעולם התורה כולו ולכל יהודי באשר הוא - נענתה ברגשי אהבה וכיסופין, שאינם מוצאים מנוח מאז נודע כי ליבן של ישראל נסתלק מעמנו ועלה בסערה השמימה. לכן הכל מרגישים כתלמידים שאיבדו את רבם האהוב, כבנים שהתייתמו מאביהם. אמנם, לא כולם זכו לקשר אישי עמו, אך אין מי שלא הרגיש את השפעתו על הדור כולו ועל כל יחיד, ואת אהבתו השופעת, הנובעת ממקור התורה, שהורעפה על כל בני דורנו.

כי כל אחד מאיתנו חב לו אפוא הכרת טובה עמוקה, כמי שנשא על כתפיו את משא הדור בכלל ואת עולם התורה בפרט, עד אשר פקע לבו מעוצם הכאב והמשא מול כל צרות הדור וחלאי התקופה - ד' ישמרנו. ומול נחלי הדמעות וסאת היגון מאז ליל שבת קודש בו ניצחו אראלים את המצוקים ועלתה נשמתו בסערה לגנוי מרומים - נשמעו כה מפעמיות ומרטיטות מילות הסליחות שנאמרו אתמול בזעקה נוראה ע"י כל המשתתפים במסע ההלוויה: "יהי רצון מלפניך שומע קול בכיות, שתשים דמעותינו בנאדך להיות, ותצילנו מכל גזרות אכזריות כי לך לבד עיינינו תלויות".

גאב"ד ירושלים הגאון הגדול רבי יצחק טוביה וייס שליט"א:

"כלל ישראל חבים לו הכרת הטוב על הצלת היהדות החרדית"

נפלאה".

"כלל ישראל חבים לו הרבה הכרת הטוב על כל פעולותיו למען הצלת היהדות החרדית בארה"ק, ובמיוחד יש לציין מה שפעל בזמן האחרון להעמיד יסודות של החינוך הטהור ולייסד בתי חינוך לבנים ולבנות וישיבות קדושות על טהרת הקודש המנותקים לגמרי מתקציבי השלטון".

"זה אבידה גדולה לכלל ישראל ובמיוחד בעת קשה כזאת שאנו נמצאים בו שאין לך יום שאין הגזירות ומזימות השלטון מתרבים ה", ואני מקוה מאוד שתלמידיו ימשיכו בדרך אשר הדריכם וזה יהא לעילוי נשמתו בעולם העליון".

גאב"ד ירושלים הגאון הגדול רבי יצחק טוביה וייס שליט"א שמע על הבשורה הקשה לאחר הבדלה, הדבר נפל עליו כרעם ביום בהיר והתקשה לעכל את הבשורה המרה ומאז עגמת נפש גדולה היתה נסוכה על פניו.

ואמר בכאב עמוק: "זה ענין של 'בא השמש בצהריים', כי אף שלא היה צעיר לימים, הרי היה בתוקף עבודתו בקודש ללחום את מלחמת ד' ברמה ולעמוד בפרץ, בכל מערכות היהדות החרדית השונות נגד מזימות השלטון בארה"ק". "כמה פעמים ביקרתי בביתו וכמו כן נתכבדתי שביקר בביתי לדון בעניני השעה כדי להעמיד הדת על תילה, והכל עשה בענוה ובשפלות רוח

שוראל יבכו את אשר שורף ד'

בהגיע מסע הלוויה לעבר הר המנוחות בירושלים, נדחקו ההמונים אוננים וסחופים במעלה ההר, כאשר במשך זמן ממושך אנשי החברה קדישא מוציאים את המיטה לקבורת רבן של ישראל זצוקללה"ה בסמוך לרעייתו הרבנית הצדקנית ע"ה.

בעת הקבורה אמרו פרקי תהילים בבכי מר הגאון רבי צבי קושלבסקי שליט"א ראש ישיבת "היכל התורה פרשבורג" והגאון רבי יעקב אליעזר שוורצמן שליט"א ראש ישיבת "בית מדרש גבוה בארה"ק", כאשר הציבור כולו חוזר אחריהם פסוק בפסוק.

לאחר מכן נאמרו י"ג מידות של רחמים ופסוקי היחוד ו'אבינו מלכנו בטל מעלינו כל גזירות קשות', להצלת היהדות הנאמנה מגזירת הגיוס והרס החינוך התורתי וכן לנוכח האיום המרחף על בנות ישראל בענין גיוס בנות שהתרגש עלינו בעת האחרונה - כל המזימות והגזירות אשר מעוצם החרדה מפניהן פקעו נימי לבו הטהור של מרן זי"ע.

שעות ארוכות לאחר מכן מיאנו הרבבות להיפרד מציונו של גדול הדור זצוק"ל, ועמדו בכל רחבי בית החיים אבלים ודווים, אומרים פרקי תהילים, להמשיך בדרכו ובמשנתו הבהירה של מרן זי"ע.

עם הסתלקותו שרוי העולם היהודי בכל אתר באבל כבד, על השריפה אשר שרף ד'. רגשות קשות שוררים בכל קהילות הקודש בארץ ובתפוצות. בכל אתר צפה ועולה היתמות הקשה והמחרידה, על כי הוסר הנזר ונפלה העטרה, אור העולם, נצחו אראלים וניטל ארון הקודש, גדול כים שבר בת עמי, מי ייתן תמורתו. ת. נ. צ. ב. ה.



לאחר מכן יצא מסע הלוויה לדרכו, כאשר רבבות מסתופפים סביב המיטה ומנסים לאחוז בקצותיה במטרה לחלוק כבוד אחרון לגדול הדור. במשך שעות התנהל לאיטו מסע הלוויה עד הכניסה לעיר, ומשם לעבר בית החיים, כאשר במקום כבר מחכים המונים דומעים ואבלים. רבבות רבות של אבלים ואוננים, עטופי בכי ויגון והלומי הלם מהאבל הקשה והמחריד מכל, נדחקו בכל פינה אפשרית כדי להשתתף באשככתייה דרבי. מעל הבניינים והגגות ובכל מרפסת, עמדו רבבות אנשים כדי להרגיש קרובים אל הדמות הטהורה, שעד ערב שב"ק עוד זכינו לחסות בצילה, בתחושת יתמות, שבר על שבר, כי "פנה זיווה פנה הודה והדרה", וכי אבד לבן של ישראל וגדול הדור אשר אמרנו בצילו נחיה, ותרב בבת יהודה תאניה.

לאחר תום מסכת ההספדים אמר הגאון רבי נפתלי הייזלר שליט"א סליחות וקבלת עול מלכות שמים, כאשר זעקה גדולה ומרה נשמעה מפיות מאות האלפים בעת קריאת פסוקי: "אזכרה אלו-קים ואהמיה... שתשים דמעותינו בנאדך להיות ותצילנו מכל גזירות קשות ואכזריות"... התחושה באותם רגעים מרטיטים ונוראים, היתה של שבר שאינו נתפס מול חורבן ממשי שהתרגש על עולם התורה והיהדות החרדית בארץ הקודש. לאחר תום מסכת ההספדים, אמרו את הקדיש האחים הגאונים הגדולים: רבי אברהם דב אויערבאך שליט"א, רבי עזריאל אויערבאך שליט"א, רבי מרדכי אויערבאך שליט"א, רבי יעקב אויערבאך שליט"א, ורבי מאיר שמחה אויערבאך שליט"א.

ישיבות, רבנים, מרביצי תורה ויושבי על מדין ואלפים אלפים תלמידים כבנים, אשר אביהם הרוחני הסתלק והשאירם יתומים כפשוטו. מאות אוטובוסים הביאו רבבות ליטול חלק במסע הלוויה.

המיטה הועברה על ידי הציבור לעבר רחבת היכל ישיבת "מעלות התורה" בבית המדרש הגר"א הסמוך. מחזות נוראים ומרטיטים כל לב נראו במקום, דבר אשר לא זכור כמותו, כאשר מאות אנשים התיישבו על הרצפה והתפלשו באפרים, בגעיה עצומה בבכי מר ללא הפוגה.

כאשר יצאה המטה ממעון קדשו, געה כל העם בבכיה בזעקה מחרידה ונוראה, בכל מקום עמדו יהודים באים בימים, לצד בני ישיבות וצר רבים צעירים, מהם מוסרי נפש על דברו של רבנו מרן זי"ע, שלא יכלו לעצור את פרץ דמעותיהם על החלל שנפער בעולם על סילוקו של האי צדיק, ועל החסר הפרטי העצום שקיים בלבו של כל יהודי באשר שהוא מהסתלקותו של השומר הגדול של משמרת התורה, גאון ישראל הרועה הנאמן אשר נשא במשא הדור.

קודם תחילת מסכת ההספדים קרא הגאון רבי נפתלי הייזלר שליט"א פרק תהילים פסוק בפסוק בבכי תמרוורים, כאשר ההמונים גועים אחריו בבכי ובדמעות את פסוקי התהילים. לאחר מכן נשמע משא ההספדים ע"י גדולי התורה שליט"א (ההספדים מובאים בעמודים הבאים).

במשך כל זמן ההספדים המרים, געה כל העם בבכיה נוראית ומחרידה שהמיטה כל לב, עין לא נותרה יבשה. כוחות ההצלה טיפלו בעשרות מקרי התעלפויות שאירעו במהלך ההספדים ומסע הלוויה.

הגאון הגדול רבי צבי רוטברג שליט"א "אשר אמרנו בצילו נחיה, נלכד בשחיתותם"

זה יאשיהו שכתוב עליו בדברי הימים בשונה משאר המלכים שנאמר בהם שכל יתר מעשיהם כתובים בספר דברי הימים למלכי יהודה, אלא יתר מעשיו וחסדיו ככתוב בתורת ד', וזה כדברי החת"ס שהביוגרפיה של המלך היא התורה - "וקרא בו כל ימי חייו". וכאן היה יאשיהו של "ככתוב בתורת ד'" ופתאם נהרג, ואומר הנביא "נלכד בשחיתותם", מפני חטאי ליצני הדור. ועל זה קונן ירמיהו "אשר אמרנו בצילו נחיה" מה יהיה עכשיו, האם יחזור כל החורבן שהיה לפני כן? ובאמת אח"כ היה חורבן ביהמ"ק, שיאשיהו עצר אותו בצדקותו. מה יהיה עכשיו, "אשר אמרנו בצילו נחיה נלכד..." זה שכל ימי חייו "ככתוב בתורת ד'"! חובה עלינו לשום אל ליבנו, להתלכד יחדיו, לרפא את השבר הנורא, שלא יבוא חורבן!

השמועה הקשה הגיעה לישיבת 'בית מאיר' בצאת השבת ואף אחד מבני הישיבה ואברכיה לא ההין לומר זאת לרה"י הגאון הגדול רבי צבי רוטברג שליט"א. רק לאחר שהלך לביתו שמע את הבשורה הנוראה כשעל פניו נראתה סערה גדולה ועצומה. בהמשך הערב אמר לכמה תלמידים קרובים כשהוא רוטט בסערת רוחו "מה יהיה, מה יהיה". לאחר מכן פתח ואמר: ירמיהו קונן על יאשיהו המלך "רוח אפינו משיח ד' אשר אמרנו בצילו נחיה בגויים נלכד בשחיתותם", זו ההרגשה! צריך לדעת שיאשיהו היה לאחר זמנים בכלל ישראל של חזקיהו שנעץ חרב בביהמ"ד ולא מצאו תינוק ותינוקת שלא ידעו טומאה וטהרה, ואח"כ היו מנשה ואמון שהורידו את כלל ישראל למצב נורא שכל הרר-חניות נחרבה, ובא יאשיהו והעלה את כל כלל ישראל.

הגאון הגדול רבי אהרן שכטר שליט"א "האילן הגדול שהכל נאחזו בו"

מתערכים בחינוך באופן נורא". "הוא היה האילן שהכל החזיקו בו - וכעת האילן איננו". "הוא כל כך לקח אל ליבו את הגזירות, ועכשיו איננו ד' ירחם". "ברמב"ם פ"ד מהלכות תפילין הלכה כ"ה: 'קדושת תפילין קדושתן גדולה היא שכל זמן שהתפילין בראשו של אדם ועל זרועו, הוא עניו וירא שמים'. הרמבם הזכיר עניו לפני ירא שמים. רבי שמואל היה עניו. יותר ממה שידע שהוא קיים, ידע שהקב"ה קיים ותורתו קיימת". "ותפילתנו ותמלוך אתה הוא ד' לבדך. עכשיו המצב שאנו מתפללים שהקב"ה בעצמו יעשה למען מלכותו".

הגאון הגדול רבי אהרן שכטר שליט"א, ראש ישיבת רבינו חיים ברלין בניו יורק, קיבל בזעזוע עמוק את הבשורה הנוראה על הסתלקות רבינו מרן ראש הישיבה זצוק"ל. מיד לאחר התפילה כינס תלמידיו ואמר: "שמענו את הבשורה הרעה מארץ ישראל שראש הישיבה רבי שמואל איננו. אינני מארץ ישראל אבל ידוע שרבי שלמה זלמן היה קורא על עצמו 'אבוא דשמואל'!". "הוא היה האילן הגדול שבו החזיקו ראשי הישיבות ובני התורה נגד כל פרצות הזמן". "צריכים לדעת שהמצב הוא נורא ואיום גם בגזירת הגיוס שעכשיו היא גזירה גם על הבנות. ובידוע גזירת החינוך שהם

דברי נהי ומספד

הגאב"ד הגאון הגדול רבי צבי פרידמן שליט"א



מסכת של הישיבה שעוסק בכך ולמרות הקושי את זה אפשר ללמוד גם כשיש רעש. אבל לא, הוא למד מסכתות בקדשים וטהרות, עם כל הריקודים וההפרעות - ראשו וכולו שקוע בעניינים הסבוכים של קדשים וטהרות, איפה יש דבר כזה.

אני נזכר, לפני כמה עשרות שנים היתה לי ישיבה בבית חלקיה, ופעם אחת שמעתי שהוא אמר להודמן לבית חלקיה לשמחת שבע ברכות אצל אחד התושבים, בקשתי ממנו שיבוא לומר שיעור אצלי בישיבה, ולא משנה על מה יהיה השיעור - העיקר שימסור אצלנו שיעור. לאחר שהפצרתי הסכים. באתי ללוות אותו לישיבה, ובדרך רק כאשר כבר התק- רבנו כעשרה מטר לפני הכניסה ל-ישיבה, שאל אותי: "שכחתי לשאול אותך איזו מסכת לומדים?" אמרתי לו: בבא מציעא. שאלני באיזה דף, והשבתי לו. וכך מיד נכנס ועל המקום התחיל למסור את שיעורו שם בעומק העיון ובהיקף עצום, עם הקצות והרע"א וקונטרס הספיקות, והיה נראה כאילו הכין את השיעור הזה במשך שבועיים, וכך היה תמיד כשהיה פוגש בבני תורה ומיד היה שואלם היכן אוחזים בלימודם, ועל אתר החל לדבר עמם במעמקי הסוגיות כאילו ממש עכשיו לומד סוגיה זו.

וכל זה מכח ההתמדה הנוראה שלו, וכמו שהזכרנו בכל מצב. וידע את כל חלקי התורה בעיון מבהיל. שהקב"ה יעזור שנוכל להמשיך בדרכו, להתחזק בדרכו, ונזכה שימחה ד' מפנינו דמעה, ונפטר במהרה מכל הגזירות הללו, ונזכה לביאת משיח צדקינו במהרה בימינו אמן סלה.

נותנים לחרדים יראי ד' לנהל את חינוך ילדיהם כפי שהם רוצים. הם אומרים 'כולה שלי'. הם מתערבים בחינוך הילדים, וכבר מגני הילדים, הם רוצים לעקור את הכל. וכידוע אין ברירה אלא להתנתק מהם, החינוך הטהור מבלי ליטול מהם פרוטה אחת.

רבתי, הם גזרו על 'מכסות ויעדים', וכבר אמרו הבג"ץ שאינם רוצים 'נוער נוסר' למלא המכסות, אלא הזאב רוצה לטרוף את הכל, את העילויים של חברון, של פר ניבז', של בריסק, של מיר, של כל הישיבות. עד שיגמור לטרוף את הכל, הוא יישאר רעב. זו מלחמה להצלת היהדות ממש, והוא עמד בראש.

אנן סהדי שהוא רצה שידיעו פה, שמי שחושב שהמאבק כעת נחלש, טעות בידו! אנחנו נמשיך ברוחו הכבירה להלחם ולהתנהל בכל עוז, והקב"ה יהיה בעוזרנו. זה הדברים שמסתמא הוא רצה שיגידו פה, ונעבור לדברים שהוא לא היה רוצה שידברו פה.

הוא היה גאון הגאונים, כל רז לא אניס ליה, כל דבר שדיברו איתו - שום דבר לא הפתיע אותו, מעולם לא ראיתי מישהו שהצליח להפתיע אותו, כל נושא שדיברו איתו הוא ידע. הייתי בהזדמנויות רבות, בכי- נוסרי רבנים בחגים וכד' שבאו לדבר בלימוד, וכל נושא שהעלו מיד ידע את כל המקורות, כל הראשונים והאחרונים, בכל מקום ומקום, הכל הוא ידע, מי יתן לנו תמורתו, בעמקות בהיקף.

היה נמצא בחתונות של תלמידי ויהחזיק גמרא ולומד, הצאתי לראות איזו מסכת הוא לומד, אמרתי ודאי

איש יהודי היה בארץ ישראל, ושמו שמואל בן רבי שלמה זלמן, האיש הזה לא יכרע ולא ישתחוה. איש יהודי, כמו היהודים של פעם, היחידי שעומד בפרץ, ישנם כמה שעוזרים לו אבל הוא עמד בראש המלחמה כנגד הגזירות לבטל מעם ישראל את דתם, שארית דורות הקדמונים. ולמרות כל ההתנגדויות הוא מסר את נפשו על זה, כפשוטו. כמו שראינו במכתב מכן הנצי"ב שהעיד לזכרון 'מה שציווה עלי אבא, שנחלה מחמת מעשהו והורא- תו על סגירתה של ישיבת וואלאזין לבל יחדרו אליה רוחות זרות, ואמר שכדאי הוא הדבר הזה למסור נפשו עליו, ואכן זה התקיים שלאחר מכן הסתלק לב"ע'. עמד בעוז מול כל הגזירות מבית ומחוץ ומסר נפשו על זה כפשוטו, הנה הוא כאן שוכב לפנינו, ועתה איך נישא פנים?!

אני שואל את עצמי, מה הוא היה רוצה שנגיד עכשיו? ודאי שהוא היה רוצה שלא לדבר עליו, אלא לדבר על המצב. נמצאים כעת בעת מלחמת שמד, להשמיד את כל היהודים, בנים ובנות, וצריך לשמור בכל תוקף ממזימותיהם. והסיכוי היחידי להניצל מזה, שאף בחור לא ילך להתייצב! לא לפחד מהמשט- רה. אם הם תופסים אותו על דעת זה - שייכנס לבית הסוהר בשמחה בראש מורם ובעוז, כמו שראינו בחורים שעשו את זה, קידשו שם שמיים, נכנסו לצינוק. לחדרים מבודדים וקיבלו הכל באהבה למען שמו יתב'. ומי רומם אותם לזה? מי ניהל את זה? הוא לבדו, מול לעג של אחרים.

לאחרונה התחילו עם גיוס בנות כידוע. הוא נשבר כבר. אני עושה אומדנא מה הוא היה רוצה שאגיד. זה הוא היה רוצה שיעוררו.

שכל השונאים מכל הסוגים לא יחשבו לעצמם שהמערכה אבדה. חלילה! נמשיך בכל עוז ובכל תוקף! הבהורים הללו הראו דוגמה מה זה להילחם בחירוף נפש.

איככה אוכל וראיתי ברעה אשר ימצא את עמי, איככה אוכל וראיתי באובדן מולדתי. הם יכולים למלא את כל בתי הסוהר, זה לא יעזור להם כלום, זה הסיכוי היחידי, כל הפטופטים של הפוליטיקאים - הכל שטויות, זה הסיכוי היחידי להעביר את רוע הגזירה, ועל זה הוא מסר את נפשו, והנה אנחנו רואים את זה - כפשוטו.

כל ההתערבות שלהם בחינוך - גזלנים! הם מדברים על 'שיויון', הם לוקחים מיסים מכולם, ולא

הגאון הגדול רבי אברהם דב אויערבאך שליט"א



'איך נפלו גבורים ויאבדו כלי מלחמה'. גיבור ישראל, הוא המפקד, הוא המצביא, הוא החייל בקרב, הוא בעורף והוא כלי המלחמה.

הוא עוד יותר מזה, הוא היה השריון והמגן לקבל את החיצים, וישטמוהו בעלי חיצים! הם שלחו חיצים והוא קיבל חיצים, ובכל זאת המשיך את התכנית הלאה. למה? - כי הוא לא היה אדם לעצמו ובשבילו.

היו לו מצנפת ותחתיה ציץ קודש לד', הוא היה קודש לד'. בלי שום פניות וחשבונות, הכל למען כבודו יתברך שמו.

נר ישראל, פטיש החזק, עמוד הימני.

נר ישראל, חי בשביל התורה, יש לו תלמידים גדולי ישראל.

אבי אבי, אבי בבבלי בירושלמי, בזה"ק. אבי בטור ובית יוסף, אבי בקבלה. אבי בתלמידים.

רכב ישראל ופרשיו, הוא גם הרכב וגם הפרש, הוא המוביל. הצעירים מתעייפים עם חשבונות, והוא האמת שלו בוערת ולא נחלש, להציל את הישיבות והצניעות וכל מה שרוצים להחריב.

רבשע"ע, איפה אנחנו נמצאים?!

הוא לא לחם מלחמה 'שלו', הוא לחם מלחמה של כלל ישראל והקדיש עצמו לכך. היה צריך ללחום מימין ומשמאל. ישנם כאלו שלא רואים, וכאלו שלא רוצים לראות, אבל 'ומרדכי ידע את כל אשר נעשה'. הוא ראה והבין את הסכנה שיש פה, כל מה שקורה פה.

נר ישראל, מאיר לבית ישראל, נגד כל אלו שזרקו סמי הרדמה, לא לעשות שום דבר, העיקר לרפד את הכסאות. רגע אחד הוא לא הסיח דעת מהמלחמה, כי זו לא מלחמה שלו, זו מלחמת ד'.

'בתוך המלחמה'. כתוב: 'שמעתתא בעיא צילותא', ואף על פי כן אמר את השיעורים שלו כאילו לא אירע שום דבר. הוא פותח את הגמרא וצולל לעומק הסוגיא כאילו אין מלחמה.

הדור לא ראו לו, הוא עלה גבוה והדור נשאר מטה מטה. למה עזבת אותנו?

הוא היה מוחין וגדלות, בלי צמצום, כל שיחה שלו איזו עומק, היה לו גילוי אליהו בתורת הגר"א. במשלי, בתיקוני זוהר, בספרא דצניעותא, ובנה על זה תילי תילים של מערכות. הגר"א בוודאי מקבל את את פניו שם. זו עת רצון שהגזירות יתבטלו, גזירות שהן להשמיד, להרוג ולאבד.

מול היסח הדעת, צריך פטיש החזק, האדם העניו הזה, השקט הזה לפתע יש לו כנפיים כאלו. אלו לא כוחות שלו, זהו כוח האמת, הוא היה שמן זית וך בלי פניות וכלי חשבונות.

עמוד הענן, כולם חשבו שמדבר גוזמאות. לא הבינו שיש כאן 'ומרדכי ידע את כל אשר נעשה'. מסיחים דעת מהעיקר והוא לא נתן לזה לקרות, את האמת שלו אי אפשר היה לכופף.

רבנו של עולם, אנו נמצאים במצב של להשמיד, להרוג ולאבד. זה לא פשוט. התחילו עם הגדיים, ואם אין גדיים אין תיישים. והם ימשיכו חלילה הלאה. הוא ראה שכולם ישנים, יושבים בין המשפתיים לשמוע שריקות עדרים, אז הוא חגר כלי מלחמה ויצא לקרב. עכשיו כבר הכל גלוי בצורה קשה, הקב"ה ירחם עלינו.

הוא דאג לאידישקייט, לתורה לצניעות. הוא קם והלך. מה יהיה איתנו? הקב"ה ירחם עלינו, על עם ישראל ובלע המוות לנצח ומחה ד' דמעה מעל כל פנים.

באשכנזיה זרבי

הגאון הגדול רבי ישראל יצחק קלמנוביץ שליט"א



נלך בדרכי החזו"א והגרי"ז שהראש ישיבה זכרוננו לברכה הלך ונמשך אחרי דרכם לחזק את הדת לגמרי בלי שום פשרות כלל וכלל, ובלי להתקרב אליהם ובלי להחניף להם, אדרבה להיפך, לעשות מלחמה בעמלק בכל הכח.

הפטירה של הראש ישיבה זכרוננו לברכה היתה בשבת 'זכור' שבה אנו מקיימים את המצוה של זכירת מחיית עמלק, וכמ"ש הרמב"ם בספר המצוות קפ"ט. שציונו לזכור מה שעשה לנו עמלק וכו' ונעורר הנ"פשות במאמרים להילחם בו, ונזוז העם לשנוא אותו עד שלא תשכח המצווה ולא תחלש שנאתו ותחסר מן הנפשות עם אורך הזמן.

היינו שיש לשנוא את אנשי עמלק וח"ו לא להחניף להם כלל, ולהיבדל מהם במידה היותר אפשרי.

וכן בזה שאנו נלך בדרכי הטר"ם. הנה כמה היה מדבר על עניין של הקרירות שנעשה בעולם על ידי כל אנשי המתקבלים לרשעים קרי"ר רות גדולה שאין כמוה, והלא הוא היה כולו אש של חמימות לתורה ולמצוות, ולילך במסירות נפש, והלא כמה מסירות נפש היה נצרך להחזיק לבד לבד את כל המערכה הגדולה, והכל על האחריות שלו. ונזכה לילך בדרכיו, להיות עם כל החמימות והווארעמקייט והאידי"ש שקייט, עם המסירות נפש, ולחנך כן את הבנים והבנות, ונזכה לקיום ההבטחה ובלע המוות לנצח ויבוא משיח צדקנו בב"א.

ואנשי המפלגה ביחד עם הרשעים מחדשים בכל עת.

צריך שהציבור של בני התורה יתחזקו, וכולם ביחד יעמדו על זאת להמשיך את דרכו, והעיקר כמו שכתב הראש ישיבה במכתבו האחרון, "שבזמנים קשים אלו אין מנוס אלא להתנתק מהם ומהמונם לגמרי", כמו שידוע שזה "סוד ויסוד של עולם התורה וציבור היראים, להתנתק מהם ומהמונם לגמרי". וכן אנו רואים במצרים הגם שכתוב שכל זמן שהשכטים היו קיימים לא נשתעבדו בהם, ובמדרש כתוב שגם אח"כ 'אלוקיהם לא מת', אבל מ"מ רואים שבסופו של דבר השתעבדו בהם המצריים, ומבאר הבית הלוי, שכתוב שאחר שמתו השכטים התחילו לפחד ולדאוג על העתיד, כי מי יודע איך ומה יתנהגו המצריים עמהם ועם בניהם אחריהם זמן ארוך כזה, ובקשו עצה לזה והס"י כימו בעצה להתקרב להמצריים ולא להיות מובדלים מהם הרבה ושלא יהיו ניכרים ביניהם כגרים ונכרים, יען בהתקרבות הגופים יתקרבו הלבבות ותתמעט השנאה. ובודאי אשר ע"פ שכל האנושי כן הוא הנכון. אבל מה היה בפועל עי"ז שנתקרב, הלא זה הביא את השעבוד, כי את השמירה של הקב"ה ש'אלוקיהם לא מת' יש רק כל זמן שהיו מובדלים בעצמם ביחוד לבד, אבל כאשר התקרבו להמצריים כבר אין השמירה העליונה, וכלשון הראש ישיבה במכתב "אין מנוס אלא להתנתק מהם ומהמונם לגמרי".

ביקשו ממני לומר איזה דברי הספר. הנה להספיד גאון ישראל כזה, שהוא יחיד בנגלה, יחיד בנסתר, גאון בחדש, אוחז בכל ידי לילך בדרכי הקב"ה, צריך ספדנא, ואני לא ספדנא, אבל רציתי לומר איזה דברים של מת, שאין אומרים בפניו של מת אלא דבריו של מת.

כתוב בפסוק: "איך נפלו גיבורים בתוך המלחמה, יהונתן על במותיך חלל, איך נפלו גבורים ויאבדו כלי מלחמה".

הראש ישיבה זכרוננו לברכה הוא היה אוחז במלחמה, מלחמת ד' בעמלק בכל כוחו, "הרשעים כים נגרשו כי השקט לא יוכלו ויגרשו מימיהם רפש וטיט". הרשעים האלו ביחד עם אנשי 'הנח"ל' ואנשי המפלגה עשו גזירות אכזריות נוראות כנגד הבני תורה וכנגד הבני עליה, עוד גזירות ועוד גזירות, ומי היה נלחם עימם את מלחמת ד' בעמלק, רק הראש ישיבה זכרוננו לברכה, והוא לבד! הוא לבד! אף אחד לא רצה לעזור. איזה כוחות גדולים ואדירים היה נצרך בשביל להחזיק ולחזק את כולם.

וזה כמו שמסיים המקונן, "איך נפלו גבורים ויאבדו כלי מלחמה" [ע"פ המלבי"ם שם] כי לפעמים יפלו גבורים וישיארו גבורים אחרים תחתם, שאז הגם שנפלו גבורים לא אבדו כלי מלחמה שלהם, כי ישתמש בהם הגבור רעהו הבא תחתיו. דהיינו שילבשו אחרים את הכלי מלחמה ויעשו המלחמה, אבל היום אין אחרים! איך נפלו גיבורים ויאבדו כלי מלחמה, דהיינו שאין מי שילבש את הכלי מלחמה.

אני התפללתי מעריב באותו ליל שבת קודש שנפטר החזו"א, התפללתי בביהמ"ד שלו, הייתי בחור, ובליילה ההוא הוא נפטר. איך היתה אז הרגשה אצל כל הבני תורה? יתמות! כולם היו אובדי עצות. וגם כהיום כך הוא ההרגשה אצל כל הבני תורה, איזו יתמות! איזה אובדי עצות נשארים. אבל מכל מקום צריך לדעת כמו שכתוב במדרש "ללמדך שכל זמן שהיה אחד מהם קיים מאותן שירדו למצרים לא שעבדו המצרים בישראל וכו', אף על פי שמת יוסף ואחיו, אלוקיהם לא מת, אלא ובני ישראל פרו וישרצו". דהיינו שהגם שמת יוסף אבל אלוקיהם לא מת. וכן אצלנו ודאי הקב"ה יעזור לנו שנזכה להמשיך בדרך של הראש ישיבה, ללמוד וללמד, ולעמוד על המערכה של מלחמה כנגד הרוצים לבטל את התורה והדת. ונזכה לביטול של כל הגזירות רעות שאנשי 'הנח"ל

הגאון הגדול רבי עזריאל אויערבאך שליט"א



'שבת משוש לבנו', לא הספקנו אפילו להיפדר. בשבת קודש כשהגיעה הבשורה והלכנו לבית החולים, ראינו 'ויתהלך את האלוקים ואיננו כי לקח אותו אלוקים'.

'נהפך לאבל מחולנו'. מי שידע איך החודש הזה היה אצלו תמיד ברוממות ושמחה אמיתית. בחודש הזה ה'מחולנו' היה אצלו ברוחניות האמיתית, בשיחות עם התלמידים על גודל החודש הזה. ועתה נהפך לאבל מחולנו.

'נפלה עטרת ראשנו'. עטרה של תורה, עטרה של יראת שמים של עבודת ד'. התפילות שלו הלא היו בגדר של עמודא דצלותהון של ישראל. עטרה של הרבצת תורה, של לדאוג לאלמנות ויתומים. 'גלה כבוד מישאל כי נלקח ארון האלוקים'.

תלמיד חכם הוא ארון האלוקים, המדרש אומר בפרשת תצוה, על הפסוק 'כבוד חכמים ינחלו', שרק אלו היגיעים בתורה זוכים לכבוד הזה. כחלי בית המדרש יוכיחו את היגיעה שלו, והעמלה בתורה. כי נלקח ארון האלוקים 'ועלה האיש מעירו'. נתעלה בביתו, נתעלה בעירו ונתעלה בכל העולם כולו.

נתעלה בביתו, כשעוד היה נער בטרם היותו לאיש כבר התנכר בגדולתו, בוצין מקטפיה ידי, כבר אז ראו את גדולתו. ומאז היותו לאיש עלה ונתעלה עליה אחר עליה. ש"ס בבלי ירושלמי וכל חדרי תורה, גדול בנגלה גדול בסוד.

נתעלה בעירו, כבר בצעירותו היה לתל תלפיות בירושלים שכולם ידעו את הכתובת לכל שאלה. כתוב גם נתעלה בחצרו, בחצרות בית ד', בכל הישיבות שהיה העמיד תלמידים, גדולי תורה כפשוטו. המסירות שלו לתלמידים זהו 'ושנתם לבניך אלו התלמידים', כפשוטו.

נתעלה בכל הארץ. המעשים טובים שלו, התורה שלו, 'חכמות בחוץ תרונה' נתקיים בו שהתורה שלו הכריזה עליו המעשים שלו הכריזו עליו. אחי הגדול כבר הזכיר את הפסוק 'ויאבדו כלי מלחמה'. חז"ל אומרים כמה טפשי הני אינשי דקיימי קמיה ספר תורה ולא קמיה דגברא רבא. כבר מנעוריו התגבר על הכל וכל יגיעתו היה בתורה. כלי מלחמה, מלחמתה של תורה, השיעורים שלו, מחדש ביום ובליילה, נלחם על התורה שלו, על האמת שלו.

אמת אמרה אל יברא שכל העולם הזה כולו שקר, והקב"ה השליך את האמת לארץ, 'אמת מארץ תצמח' אלו תלמידי חכמים שלא איכפת להם להיות אסקופה הנדרסת - הם מכריזים על האמת וזהו אמת מארץ תצמח. בנות ישראל בכינה, המלבישן עדי עדיים, כמה דאג לבנות ישראל, על 'כל כבודה בת מלך פנימה לבושה משבצות זהב'. הקים מוסדות חינוך לחנך בנות ישראל לקדושה לצניעות.

הרמב"ם אומר שהשמחה הגדולה במתנות לאביונים היא השמחה גדולה ומפוארה של לשמח עניים, אלמנות, יתומים וגרים, ומי שעושה כן הוא מתדמה לשכינה, שנאמר להחיות לב נדכאים.

אחה, מכמה אלמנות ויתומים הוא לא הסח דעת, כמעט כל יום ויום הוא דאג לשמח אלמנות ויתומים. הוא דומה לשכינה והשכינה מלווה אותו. אנו מבקשים מחילה מאחי הגדול בשם כל המשפחה, כי לא כבדנוהו כראוי כי אי אפשר היה לכבד אותו כראוי לכבודו. ובודאי שיהיה מליץ יושר על כל התלמידים ועל כל כלל ישראל והקב"ה יתן ויקיים ובלע המוות לנצח ומחה ד' אלוקים דמעה מעל כל פנים.

דברי נהי ומלספד

הגאון הגדול רבי ברוך שמואל הכהן דויטש שליט"א



יודעים וכפי ששמעתי מפיו הרבה מעשים שהיה לו עם מרן הרב מבריסק. ואח"כ הקירבה הגדולה שהיתה לו עם מרן הסטייפלער שזו היתה ממש קירבה שאין כדוגמתה. ואח"כ הקרובה המופלאה שהיתה לו אצל מרן הרב שך. ממש כמה שמרן הרב שך סמך עליו בכל הדברים. כשהיתה איזו בעיה הרב שך ביקש לקרוא לו מירושלים - הוא חייב להתייעץ אתו, הוא חייב לדבר אתו. שוב, כמה קירבה, כמה מסירות נפש, כמה שסמך עליו בכל הדברים, בכל עניני הקדושה.

אבל מורי ורבותי, אם גדול וגאון כזה הלך מאיתנו, לא נבראו רעמים אלא לפשט עקמומית שבלב. הדברים נפלו עלינו כרעם כיום בהיר, וכבוא השמש בצהרים. כתוב הרי בגמרא שאמרו כך על ר' יוחנן - רבי יוחנן לא נפטר צעיר - אבל באה השמש בצהרים הפשט הוא שאדם נמצא באמצע הרבצת תורה או באמצע כל הדברים האחרים, הוא נמצא תוך כדי המלחמה, תוך כדי העיון, ואז פתאום... אני לא יכול להגיד את המילה "נפטר", מה אני יכול לעשות? אני לא יכול, תאמינו לי. אבל זהו באה השמש בצהרים ממש. על כולנו, כל אחד יכול לראות את כל אלה שזכו להיות אצלו כמה שהוא אהב אותם. קשה, מאוד מאוד קשה לדבר.

אבל אנחנו קודם שמדברים לפני נפטר גדול כזה אנחנו צריכים לחשוב מה היה, מה הוא רצה בתור צוואה לדורות. אמר "תמשיכו, תמשיכו בדרך שאתם ראייתם. תורה, ועבודה, וכשצריך - מסירות נפש ממש".

מורי ורבותי כולנו יודעים, שהלב נדם עכשיו. הרי אנחנו עמדנו כבר חמש שנים והתפללנו איך הלב הגדול הזה עומד במצבים כאלה? ואם הלב נדם - זה אך ורק מהצער הגדול שהיה לו על כל הענינים. ד' יעזור לנו באמת לקיים את הצוואה הרוחנית שלו להמשיך בדרכו עד א"ה בגו"צ ועד יהיה בלע המוות לנצח ומחה דמעה מעל כל פנים אמן.

עד כמה שקשה מאוד לעמוד כאן ולהספיד את אבינו, אבי אבי רב ישראל ופרשיו כשאנחנו מקטני קטני תלמידיו. אבל המכה הנוראה באה עלינו פתאום ממש, נסתלק פתאום ממש. כמה קשה לדבר על מורנו, מרן, בלשון עבר, בלשון של "נפטר", וזכר צדיק לברכה. הרי כולו חי עדיין לנגד עינינו ובודאי שגם הלאה נרגיש כך. כל הזמן.

כל אחד הרגיש אצל מרן ממש כבן ולא רק בתורה, כפי שאנחנו כולנו יודעים, לא רק בתורה, גם בחסד, וההשתתפות הנוראה בצערו של הזולת, כפי שאנחנו ראינו בעינינו, ממש קשה להאמין, השתתפות בצער. כך כל אחד מרגיש אצלו. אבא!

במה היה גדול כזה - לרדת אל העם. רבנו - ממש גאון הגאונים בלי שום גזמא. כל התורה כולה, כפי שכולנו יודעים. הגדלות שלו בכל השטחים. בצורה מיוחדת, הכל לזכור ולדעת, כל דבר. בעיון ובהבנה. איך כל הדברים האלו מצטרפים באדם אחד. אלמלא ראינו לא האמנו. שמענו על גדולים מהדורות האחרונים, שהיו כאלו. אבל מרן היה באמת בלי שום גזמא השריד לדורות. הוא ראה. הוא היה מקורב אצל כל גדולי הדור. אנחנו יודעים כמה שהוא היה מקורב אצל מרן החזו"א. כמה וכמה פעמים שמענו ממנו הרבה דברים מה שהיה אצל החזו"א.

רצייתי רק להגיד נקודה אחת, מה שהוא אמר לי על מרן החזו"א - ואפשר להגיד את זה עליו (עצמו). אמר לי שהרי החזו"א היה עוסק בצרכי הציבור. ומי שראה אצל החזו"א שכל פעם ופעם שבאו אליו באיזה ענינים חשובים היה ממש קשה לנתק אותו מהגמרא. תמיד תמיד הוא היה בגמרא, הוא היה בתורה, והיו צריכים לנתק אותו ממש. אותם הדברים ממש ראינו אצל מורנו ורבנו. האהבה שלו היתה תורה ורק תורה, תורה ועבודה, זה היה החיים שלו. וכל פעם ופעם שהיה נצרך לעסוק בצרכי ציבור, עצם זה היה אצלו מסירות נפש - לעזוב לכמה רגעים את התורה ולהתעסק בצרכי הציבור, בעניני הכלל. הוא הרגיש, הרגיש רבותי! הוא הרגיש שהכל מוטל עליו. הוא הרגיש כמה זה קשה להיות לבד. זה נורא ואיום שקשה לתאר. כל הזמן יכול היה להכיל כ"כ הרבה כאב וכ"כ הרבה השתתפות בצער הכלל.

כמה שהיה גדול באופן מיוחד - אני יכול להעיד על ראיית הנולד, ב"ה זכינו להיות אתו ביחד כששים שנה. עשר שנים לפני שדברים קרו, כבר אז הוא ראה דברים שקרו בהמשך לאחר שנים, והוא כבר אמר "תראו שזה מה שיהיה". כמה ראינו את הקירבה הגדולה שלו לגדולי הדור הקודם. הוא היה אצל הרב מבריסק, היתה לו קרובה מיוחדת כמו שכולם

הגאון רבי מרדכי אויערבאך שליט"א



אבד חסיד מן הארץ. שמים בוכים. מה יש לשמים לבכות על החסיד שאבד? החסיד רומם אותנו והכניס אותו למחיצתו. אוי אחי, הוא היה בשמי שמים ורומם אותנו אליו ועל זה שמים בוכים.

שמים בוכים, מה יש לשמים לבכות? לפני חמש עשרה שנה הוא היה בבית המדרש שלי, עד היום הוזה הקירות ספוגים מהדיבורים שהוא דיבר מהפחד יצחק. ארץ בוכה, ישר באדם אין. הישר הלך, לא הביט לימין, לא הביט לשמאל,

התורה בוכה, שאבדה כלי חמדתה. אוי, העמלה של תורה' שלו, לא פסק פומיה מגירסא. אני זוכר כשהייתי ילד קטן לא פסק פומיה מגירסא. שליט בכל התורה כולה אין רש"י, אין תוספות, אין שום ראשון שלא ידע. כל רו לא אנסי ליה.

הי חסיד, המתחסד עם קונו. התפילה שלו שהשתתף לפני קונו, כל כולו לפני המלך, כל כולו ואני תפילה.

אוי רבונו של עולם, כשמואל הקטן המובא באבות דרבי נתן. כל המלכים משאירים את כתרם לפניו. ושמואל הקטן - הלא החזקת עצמך ככל כך קטן. זעירא דמן חבריא הוא אומר על עצמו - נטל כל חמודות שבעולם והלך לו. כמה בנים היו לו! ושננתם

לבניך אלו התלמידים, פשוטו כמשמעו, בנות היו לו, כל בנות ישראל. וכל בית ישראל יכבו את השריפה אשר שרף ד'.

התורה בוכה, 'תורה תורה חגרי שק'. למה כתוב פעמיים תורה? כל אחד אומר תורה, אבל הוא היה אומר תורה, ועוד פעם תורה ורק תורה, זה היה כל משוש חייו. והעמיד תלמידי דים. אמרתי לו אין בעולם רבי שהעמיד תלמידים כאלו. כל זה חסרנו.

נחבקשתי ע"י החברה קדישא שבקשו להזכיר בין כל הגזירות והמלחמות את הגזיר' רה שלא נותנים לקבור על פי ההלכה, לא נותנים לחיות, לא נותנים גם למות על פי ההלכה. אחי, אחי, אינני יכול להיפרד. כמו שאמר אחי הגדול, יש כאן בחינה של גילוי אליהו, אדוננו הגר"א שהיה עסוק בתורתו, שגילה תורתו ופרסם תורתו, הוא בוודאי יקבל פניך עם האבא שיבוא לקראתך. והקב"ה יעזור שי' קויים ובלע המוות לנצח.

ראש ישיבת בריסק הגאון האדיר רבי משולם דוד הלוי סאלאוויציק שליט"א:

"רבי שמואל זצוק"ל היה יחיד הדור בכל המובנים"

בשיחה מרטיטה רווית כאב וצער הרחיב יבלחט"א ראש ישיבת בריסק שליט"א אודות גודל האבידה לכל כלל ישראל בהסתלקותו של מרן רשכבה"ג ראש הישיבה הגר"ש אויערבאך זצוק"ל: כלל ישראל איבד בשב"ק "אדם יחיד" שהיה בבחינת "איש יהודי" שפחד רק מהקב"ה בלבד

וקיימת". מילים אלו, סיפר יבלחט"א ראש ישיבת בריסק שליט"א הביאו נחמה גדולה לאבא זיע"א. מה נאמר ומה נדבר, סיים ראש ישיבת בריסק שליט"א את דבריו בקול נרגש, השבר הוא גדול. הצער הוא עצום. אוי מי יתן לנו תמורתו. אבל דרכו של רבי שמואל זצוק"ל חיה וקיימת. ההשקפה שהוא הנחיל בכל השנים האחרונות תימשך בע"ה על ידי ממשיכי דרכו, מקורביו ותלמידיו שיחיו. וזאת הנחמה שלנו היום. תמשיכו ותחזקו את דרכו הגדולה בכל הכח. תעשו כינוסים ותזכירו לכולם מה היה רצונו בכל דבר ועניין, ובע"ה נמצא נחמה באסון הגדול שפקד את כל עם ישראל.

ע"כ דברי ראש ישיבת בריסק שליט"א [נרשם על ידי הרב ישעיהו ויין]

איום ונורא. הצער הוא קשה וכבד מנשוא". יבלחט"א ראש ישיבת בריסק שליט"א התכנס בעצמו במשך דקות ארוכות כשהוא אך בקושי כובש את צערו וכאבו. מדי פעם נשמעו אנחותיו הבוקעות מעומק הלב, ולאחר מספר דקות דומיה מרטיטה, סיפר ראש ישיבת בריסק שליט"א כי הוא זוכר את המצב הקשה והנורא כשהיה יחד עם אביו הגדול גאב"ד בריסק זיע"א בוילנא כשהגיעה הבשורה המרה על פטירתו של מרן הגאון רבי חיים עוזר גרודזינסקי זיע"א. השבר היה קשה, ואביו מרן הגר"ז הלוי זיע"א התקשה להתנחם. לפתע נכנס לבית תלמידו, רבי אברהם לנדא זצוק"ל (מי שלימים נודע כאדמו"ר מסטריקוב זצוק"ל - י.ו.) ואמר, "רבי חיים עוזר אמנם נפטר, אבל דרכו חיה

רבי מאיר זצוק"ל בעץ חיים. כבר אז ראו עלינו את מעלותיו הגדולות. כבר אז יכלו להבחין כי אין לו בעולמו אלא רצון הד' בלבד". "הוא היה כל כולו תורה. כל כולו לעשות כבוד שמים, מה שהקב"ה מצווה אותו בלבד, הוא לא פחד משום דבר ועמד בעוז וגבורה מול כל המשר' טינים ומול כל המחבלים בכרמים". "רבי שמואל היה בבחינת 'איש יהודי' - כל המהות שלו זעקה כי הוא איש יהודי, איש אחד, יחיד מול כל העולם במאבק למען כבוד שמים. יחיד מול הגזירות. עומד בפרץ לבד לבד מבלי כל מורא ופחד". "ליבי שבור לרסיסים מגודל האבידה הקשה. אין מה לומר ברגעים כל כך קשים. החורבן הוא

נכנסתי אתמול בשעות הבוקר המוקדמות לפני מסע ההלוויה למעונו של יבלחט"א ראש ישיבת בריסקמשייריכנסתהגדולההגאוןהאדיררבימשולם דוד הלוי סאלאוויציק שליט"א, כשבחדר שהה באותה עת הרב הגאון רבי אברהם פריליך שליט"א. ראש ישיבת בריסק שליט"א תינה בקול בוכים רווי כאב וצער את גודל האבידה הקשה לכלל ישראל. בדבריו אמר כי מרוב צער וכאב לא יכול היה לישון בלילה. "רבי שמואל זצוק"ל היה יחיד בתקיפות ובעמידה על משמר התורה והיהדות. יחיד בשמירת הגחלת של כלל ישראל ובמניעת שינויים ממה שקבלנו מקדמא דנא. הכרתי את רבי שמואל זצוק"ל עוד בהיותו בחור צעיר כבן חמש עשרה שנים בלבד כשלמד בחברותא עם אחי

באשכנזייה זידי

הגאון רבי יוסף פטרוף שליט"א



מי יורה דעה ומי יבין שמועה בסוגיות החמורות ובסוגיות הקלות, תורה דיליה, דברי תורתו נהירין. 'מתרפקת על דודה', גם ב'אמר אבי' ב'אמר רבא', מתרפקת על דודה....

'אמר אבי', מי לימד אותנו מה זו סברה מה זה פשט. באהבתה תשגה תמיד, כשהרבנית ע"ה הייתה בבית החולים, היינו איתו שם ודיבר עמנו על 'יש ברירה, אין ברירה', 'בדרבנן בדאורייתא', 'בעיקר מן התורה'. באהבתה תשגה תמיד. כשהוביל אותי לחופה היית יותר מרוגע ממני, על עצמו הוא בקושי דאג, אבל בשבילי הוא נתן הכל.

תמיד הוא אמר לי: אתה אל תעשה לי את זה, גם כשכל העולם יטעה בי אתה אל תעשה את זה, שאותך אני לא אשקר. הוא פתח בפני את כל ליבו ואמר לי, אנשים טועים בי, יש לי מזל כזה שכל מקום ששואלים אותי בדיוק את זה אני יודע. אנשים חושבים שאם אני יודע את ה'מרדכי' הזה, את ה'נודע ביהודה' הזה, אז אני יודע את הכל. אבל רק את זה אני יודע.

זו לא הייתה ענווה, הוא חי כך. כי הרגיש 'רחבה מצוותך מאד', הוא ידע מה זו התורה, הוא הכיר והבין שהתורה היא בלי גבול וכך הוא חי, ממילא הוא לא ראה שום גדלות במה שידע. הוא באמת הרגיש ש'רחבה מצוותך מאד' ומה שהוא יודע זו טיפה מן הים.

'לחיי כערוגות הבושם', ערוגה ששה על ששה טפחים כשני לוחות הברית, כערוגה שהכל דשים בה, אבל כערוגות הבושם שהכל מתבשמים בה.

הוא חי את הפשטות של הפשט, הוא ידע דינא דגמרא אבל נשאר כתינוק בן יומו וכאיש משערי חסד שנשאר עם ההלכה, עם הרמ"א. הרבה פעמים דיבר עמי בהלכה, הוא הבין שבגמרא כתוב כך, אבל הוא לא זו מההלכה הפסוקה.

בערב ראש השנה הקריאו לפני את כוונות הרש"ש, אבל הוא נשאר באותה פשטות שהולך לפי רוחו של כל אחד ואחד ובכל דבר.

'ידי מלוכלכות בשפיר ושליו'. דברים שקשה להתעסק עם זה, לא נשא פנים לאיש. בבחינת 'את אחי לא הכיר', הוא לא הכיר פנים לאף אחד, אם הוא ידע שזו האמת, אז ידיו מלוכלכות בשפיר ושליו.

זה היה קשה לו, לעשות מערכות פרטיות, כל מי שהכיר יודע כמה היה קשה לו לצאת נגד מישוהו. אבל כשהוא ידע שזו האמת הוא לא נשא פנים לאיש.

באהבתה תשגה תמיד, החיבור לגמרא, לחזור עוד פעם, ועוד פעם על לשון הרמב"ן, על לשון התוספות. הרבה פעמים היה אומר שזה לא נוגע לשיעור, אבל אפשר להבין ביתר פשט, ביתר ביאור, אז נחזור עוד פעם. מסר נפשו ורוחו ונשמתו בשביל שהפשט בגמרא יהיה יותר ברור. שהדברים ייקראו ביתר פשטות, על זה מסר נפשו, ורוחו ונשמתו.

טהרת הלב. אי לי אם אומר ואי לי אם לא אומר. כמה הצטער על מה שתלמידי חכמים עוברים בתקופה האחרונה. הוא ביקש לא לדבר על זה הרבה כי זה קטרוג, זה לא הזמן לדבר. הוא לא ראה בזה דבר אישי אבל גם לא רצה לדבר על זה. למרות זאת ביקש בכל אופן שיזכרו את זה ואמר שאולי מזמן מתן תורה לא היו כאלו רדיפות. ואף על פי כן לא לדבר על זה וזה לא הזמן לדבר על זה. טהרת הלב....

הגאון רבי צבי וידר שליט"א



'ויצל אליהו בסערה השמימה ואלישע רואה ומצעק אבי אבי', 'אביו ואמו', כפשוטו. גדלת את כל התלמידים, רוממת את כל התלמידים, הכית על קודקודם ואמרת להם גדל! יתומים היינו ואין אב.

'רכב ישראל ופרשיו', כשרב נפטר הוא השאיר את מעלותיו ותלמידיו התחלקו בהם. היית איש אשכולות שהכל בו. העמדת תלמידים גדולי ראשי הישיבות, גדולי הפוסקים, גדולי הקבלה וגדולי מוסר. גדולי תפילה הכל היה כך. כל אחד רוממת אותו לפי מה שהוא. ידעת לחדור לנעלות של כל אחד ואחד ולרומם אותם על כל המעשים משים לילות כימים, כל התורה כולה ראינו. ראינו את זה יום יום, מברכות עד עוקצין. בכל מקום שדברנו, כזו עמקות. גדולי בעלי הכשרון עמדו פעורי פה ולא ירדו לעומק הדברים, עמל התורה שראינו בלי הפסק.

כתלי בית המדרש כאן יעידו, עזבנו את בית המדרש בלילה מאוחר, ובבוקר הגענו וראינו שנשאר כל הלילה עם הספרים. עוד עומק בדברי הגמרא, בדברי הראשונים, הרשב"א ריטב"א. עוד עומק בדברי האחרונים, נודע ביהודה, חזון איש, אי אפשר לתאר.

איזו תפילה, איזו תפילה תפילה חגרי שק. איזו פרישות, איזו קדושה, כמבואר במסילת ישרים. ענווה, שפלות ונמיכות רוח, כמו שאמר רבי חיים מוולאז'ין. אמרת לנו תמיד ככזו ענווה, 'זכיתי ללמד אבל לא זכיתי ללמוד'... ידע כל התורה כולה וסבר על עצמו 'לא זכיתי ללמוד'. ראינו אפס קצהו של הגדלות.

דקדוק ההלכה, כל חומרה, כל שיטה, ארבעת המינים, מצות, תקיעת שופר. לא יאומן כי יסופר.

אבי יתומים ואלמנות, של התלמידים ומי שאינם. גדלת יתומים מגיל צעיר על שולחן. היית רגיל לפקוד בתי אלמנות ואלמנות חיות כל שעה ובערבי שבתות ומועדים.

יתומים היינו.

בשם כל התלמידים נבקש מחילה. מתחילת הימים שזכית ללמד עד היום האחרון כולם קשורים אליך בלב ונפש. היית אב למשפחותיהם גדלות העצות בכל העניינים.

בהזדמנות זו צריך להודות ליד ימינו הגאון רבי יוסף פטרוף שליט"א ואת המשמשים בקודש שהיית להם כאב והם שימשו אותך כאב. הגאון רבי מרדכי יפה שליט"א, את רבי ישראל ויזל שליט"א ורבי דוד בידרמן שליט"א. את מנהל הישיבה שהסיר ממך את כל העול הגשמי הרה"ג רבי משה ויסלובסקי שליט"א, שהקב"ה יעזור שהישיבה תמשיך עם התלמידים והאברכים.

איך נינחם?

ומחה ד' דמעה מעל כל פנים ונאמר אמן.

הגאון הגדול רבי משה שטרנבוך שליט"א



נפלה עטרת ראשו, אי נא לנו כי חטאנו, נאבד מאתנו גאון נפלא, שר התורה, צדיק ועובד ד', גאון במידות, שהיה חי בקדושה מימי נעוריו, והיה בעל חסד ולוחם מלחמת ד' בגבורה.

חז"ל אמרו שבשעה שמת משה רבינו, הספיד הקב"ה ואמר 'מי יקום לי עם מרעים ומי יתייצב לי עם פועלי און', וגם עכשיו הקב"ה צועק ואומר 'מי יקום לי עם מרעים ומי יתייצב לי עם פועלי און', - מי ינהל את מלחמת המצווה בשביל כבוד ד' יתברך.

"בלע ד' ולא חמל ביום חרון אפו". הקב"ה לקח את אביהם של ישראל, הוא לא ראה רק את ההווה, אלא היה צופה ומביט על העתיד, איזו איזו.

הוא נתבקש לשיבה של מעלה ביום ט' אדר, שהוא יום שנקבע לדורות כתענית צדיקים על המחלוקת שהייתה בישראל, וכמבואר בטור (או"ח סי' תק"פ), ובחיינו היו לו שונאים שניסו לעשות לו צרות. והוא סבל ושתק, וזכה למדרגת 'שומעים חרפתם ואינם משיבים' - בגבורה ובמסירות נפש והוא זוכה עכשיו להיות קרוב לשכינה.

אינני רוצה להאריך, אבל אני רק אומר דבר אחד: ראשי השלטונות חושבים שכיון שר' שמואל נפטר יהיה להם קל מעכשיו להילחם כנגדו, אבל האמת היא להפך, שהלא "גדולים צדיקים במיתתם יותר מחייהם", איזו גיוואלד, הוא יעמוד בתפילה גם על פעולותיו שפעל בחייו שימשיכו להתקיים לאחר מותו, הוא יעמוד מול כסא כבוד, ויצרפו אותו שם כדיין בבית דין של מעלה.

קשה לדבר, אבד חסיד מן הארץ. כלל ישראל נשאר בלא אבא! אנו מבקשים ממנו לסייע לנו מהשמים, שהרי צדיקים נמשך בשמים הכוח שהיה להם בארץ - וכמו שנאמר "כימי השמים על הארץ".

אנו צריכים לחזק את מוסדותיו ואת השקפתו ודרכו, ולראות שהתורה והאמת שהוא העמיד בחייו, תמשיך הלאה והכל יתחזק לאחר הסתלקותו.

אנו מבקשים ממנו מחילה על שבחינו לא עמדנו מספיק על הגדלות שלו, לא ייקרנו מספיק את המתנה שהקב"ה נתן לנו שהיה בינינו כזה גאון וצדיק.

הקב"ה יעזור ויקיים בנו במהרה "ובלע המוות לנצח ומחה ד' דמעה מעל כל פנים", ושלא יהיה עוד שום צער אצל יהודים, ומעכשיו יהיה לנו שליח בשמים בכל המלחמות שאנו צריכים עוד להילחם, גיוס בנים - גיוס בנות - חינוך, ויאמר הקב"ה די לצרותינו, די לניסיונות ולצרות של חבלי משיח. ואנו נצעק לפני הקב"ה "יתגדל ויתקדש שמיא רבא".

שנוכה בעינינו לראות שמתקדש שם שמים בעולם, ונוכה לביאת המשיח במהרה בימינו בקרוב.

מתו לזוהר



בהיותו נער צעיר, כאשר נכנס ללמוד ולקבל תורה אצל מרן גאון ישראל רבי איסר זלמן מלצר זיע"א, שהאציל עליו מתורתו וחכמתו, כשהוא עמל להכין את כלי הקיבול שעתידי להנחיל תורה לרבבות ולהעמיד דור שלם של תלמידים בתורה וביראה בכל תפוצות ישראל.

מילדותו ממש, התקיימו במרן זצוקללה"ה דברי חז"ל "תורה מחזרת על אכסניה שלה". ומשחר טל נעוריו ניכר בהתמדתו הגדולה והנדידה, לצד הכישרון הנדיר והתפיסה המהירה והחדה בה ניחן. בני אותה התקופה מספרים עובדות מדהימות על היותו מוכתר בכל קנייני תורה ועל שקידתו הנוראה ובקיאיותו המופלאה בכל מרחבי הש"ס, כאשר כישרונותיו הייחודיים וחריפותו ובקיאיותו הגדולה, לא הפחיתו מאומה משקידתו העצומה בתורה.

מאידך, היה מרן ראש הישיבה זצ"ל ידוע בילדותו ובבחרותו כמי אשר כל הילוכו ודיבורו בנחת ובהצנע לכת, מתמיד עצום שאין כדוגמתו, שאינו מתבלט ומתעטף בשתיקתו ובצניעותו.

מבין מאות תלמידי החכמים שפיארו את היכלה של ישיבת "עץ חיים" באותם שנים, בראשות ראש הישיבה ורבניה הגאונים, בלטה דמותו של הנער

הלוי סאלאווייציק זצוק"ל, הגאון הצדיק רבי זאב דוב צ'צ'יק זצ"ל, והגאון הצדיק רבי שלמה יחיאל פרידמן זצ"ל, ועוד רבים מתלמידי החכמים של הדור האחרון שנודעו בתורתם ויראתם הקודמת לחכמתם.

בשנים אלו התחנך בצילם של מחנכים יראי שמים מרבים, תלמידי חכמים מופלגים בתורה ובצדקות, כהגאונים: רבי מנדל וולפא זצ"ל, רבי אברהם חיים הקלמן זצ"ל ורבי נטע פריינד, כאשר מגיל רך הכל מתפעלים מגדלותו ופקחותו של הילד הקטן שהפליא את כל רואיו.

בכיתה הגבוהה של התלמוד תורה, למד אצל הגאון הגדול רבי אפרים בורודיאנסקי זצ"ל, עד שעבר רבי אפרים לשמש כמרבין תורה בישיבת מיר עם היוסודה בארה"ק.

לאחר מכן המשיך ללמוד בישיבה לצעירים של "עץ חיים", 'עיסור רבנים', שם קיבל תורה מהגאונים הגדולים רבי מרדכי דוד לוי זצ"ל, ראש הישיבה, הגאון רבי שמואל קיבלביץ זצ"ל, הגאון רבי שמואל גדליה ניימן זצ"ל מחבר הספר "גידור לי שמואל" והגאון רבי ישעיה וינוגרד זצ"ל מחבר הספר "שערי זיו".

לשיא פריחתו הרוחנית הגיע הגר"ש זצוק"ל

שימש כסנדק בברית המילה.

בית אביו הגדול היה בית אשר ממנו יצאו תורה והוראה לגולה כולה, וכבר מגיל צעיר ממש זכה להתאבק בעפר רגלי חכמים וצדיקים ולקבל תורה ויראה מגדולי הדור בתקופה ההיא.

"עץ חיים"

ישיבת "עץ חיים" הנודעת בירושלים כללה מוסדות חינוך החל מהגיל הרך ועד ישיבה גדולה וכולל לאברכים. סניפים רבים היו לתלמוד תורה "עץ חיים" ברחבי ירושלים לילדי הגיל הרך, כאשר עם תחילת לימוד הגמרא עברו הילדים מכל הסניפים ברחבי ירושלים, ללמוד בתלמוד תורה המרכזי ברחוב יפו.

בילדותו נכנס רבינו מרן ראש הישיבה זצוק"ל ללמוד בסניף התלמוד תורה של "עץ חיים" בסמוך לביתו בשכונת שערי חסד, ועם תחילת לימוד הגמרא בהיותו כבן שש שנים, עבר למבנה התימוד תורה המרכזי, שם למד בכיתה אחת עם הגאון רבי אפרים זלזניק זצ"ל, יבלחט"א הגאון רבי שמואל דוד וולפא שליט"א, וכן למדו בנוסף באותה תקופה בת"ת: הגאון האדיר רבי מאיר

אורו הגדול של מאור דורנו וגאון ישראל אשר כל רו לא אניס ליה, רבן וליבן של ישראל זצוקללה"ה, האיר בבית הגדול בישראל, אשר יסודותיו בהררי קודש, לפני כשמונים ושש שנים, ביום הכיפורים תרצ"ב.

כקדוש מרחם גדל משחר טל ילדותו בכור מחצבתו, בבית הגדול אשר ממנו זרח אורה של תורה והוראה לכלל ישראל, כבנו בכורו של אביו מרן עמוד ההוראה ופוסק הדור רבי שלמה זלמן אויערבאך זיע"א ראש ישיבת "קול תורה", בנו של הגאון הקדוש המקובל רבי חיים יהודה לייב אויערבאך זצוק"ל ראש ישיבת "שער השמים", שהיה בנו של הגאון רבי אברהם דב אויערבאך זצוק"ל, מבית הגה"ק בעל ה"תולדות יעקב יוסף". ולאמו הרבנית הצדקנית והחסודה מרת חיה רבקה לבית רוחמקין ע"ה.

ערש לידתו היה בשכונת "שערי חסד" הירושלית, שם התגוררו גאוני עולם מזקני וצדיקי ירושלים, ושם איווה את מקום מושבו כל ימי חייו. שמחת הברית שלו התקיימה בשכונת שערי חסד, בהשתתפות גדולי וצדיקי ירושלים, ביניהם גדולי ראשי הישיבות, הרבנים והאדמו"רים. כ"ק האדמו"ר רבי מנחם נחום טברסקי מראחמסטריווקה זצוק"ל



ומורה הוראה לרבים, נותר צנוע ומעלי, ענוותן ושפל ברך וברח מכל פרסום וכבוד כמטחוי קשת. מנהגו היה להתבודד בבתי כנסיות שקטים ולהגות שם ימים ולילות בתורה בעומק העיון עד לאין חקר, כשהוא שתול בימים ובלילות בתוך ד' אמות של תורה בשקידה נוראה.

ישיבת "שם עולם" אמינינו

ישיבת אמינינו היתה בכותל המזרח של הישיבות החסידיות בעיר הקודש שלפני למעלה משישים שנים. טובי בני ירושלים החסידית – מכל החוגים והחצרות – שיחרו לפתחה של הישיבה הג' דולה ששכנה בבית וגן.

מֶרֶן זִיע"א למד באותם ימים בחברותא עם כ"ק האדמו"ר רבי ירחמיאל יהודה מאיר קאליש מא" משיניוב זצוק"ל, שהתבטא כי הוא מחשיב עצמו כתלמידו של מֶרֶן זִיע"א.

דמותו הגדולה של בכיר הר"מים בישיבה, שר התורה מֶרֶן ראש הישיבה זצוק"ל, היוותה מוקד משיכה לרבים. הייתה זו משרתו התורנית הראשוני של רבנו הגדול זיע"א, אז החל במסכת הרבצת תורתו שנמשכה בעוז ובתעצומות עד יומו האחרון ועד בכלל,

מֶרֶן זִיע"א עוד היה אז אברך צעיר יחסית, וכבר אז יצא שמו לתהילה בכל מרחבי עולם התורה, השיעורים בישיבת אמינינו היו מעמדים נוראים רוויים הוד של כבוד התורה, חריפותו הגדולה וישיבות רות ליבו ומוחו התמזגו יחד לאוניהם הכריות והצמאות של תלמידי הישיבה.

בישיבת אמינינו כיהן לתפארת עד שנת תשכ"ח, כאשר עד יומו האחרון נכרכו אחריו תלמידים בכל ליבם ונפשם בכל ענייניהם. בין תלמידי דיו היה כ"ק האדמו"ר רבי יעקב אריה מיליקובסקי מאמינינו שליט"א, אשר רואה עצמו כתלמיד מובהק של מֶרֶן זִיע"א.

ישיבת "ש"מ" – שכונת הבוכרים

במקביל להרבצת התורה בישיבת אמינינו, כיהן מֶרֶן זִיע"א בשעות הבוקר כראש כולל "ש"מ" שהיה כולל להוראה לבני עדות המזרח על שמו ולזכרו של רבי שלמה מוסאיוף זצ"ל מייסד שכונת הבוכרים.

על בני הכולל נמנו עשרות אברכים מבקשים, שהתבשמו לאור תורתו של מֶרֶן ראש הישיבה זצ"ל, כשהם לומדים ממנו על דרך הלימוד הישיבתי ועל אורח חייהם של בני התורה, מהמסד ועד

<<< המשך בעמ' 10



מלצר זיע"א, בהשתתפות גדולי ירושלים שהגיעו לשמוח בשמחת העילוי המפורסם שכבר פקע שמו כבקי בכל מכמני תורה, בנו בכורו של גאון ישראל פוסק הדור זצ"ל.

לאחר נישואיו קבע את מקום מגוריו בשכונת שערי חסד בירושלים, בסמוך לאביו זצ"ל, כאשר הוא מנותק כליל מכל ענייני העולם הזה ויושב במשך כל שעות היממה בין ד' אמות של תורה בלבד. למרות גילו הצעיר החל להרביץ תורה לתלמידים מבקשים תלמידי חכמים מצוינים, שהתקבצו סביבו מדי יום בעומק העיון בגמרא.

הבית ברחוב גשר החיים

כעשר שנים לאחר נישואיו עבר להתגורר יחד עם הרבנית ע"ה ברחוב גשר החיים בירושלים, למשך למעלה מעשרים שנה, עד לאחר הקמת ישיבת "מעלות התורה" בשערי חסד.

ביתו נודע בכל ירושלים, כבית גדול לד' ולתורתו, שכל מבקש תורה יכול למצוא בו את מבוקשו. בזמנים לא זמנים היה ניתן לראות התקהלויות בפתח ביתו, של בחורים וצורכים צעירים ומבוגרים, שבאו לברר סוגיא מוקשה, או לשמוע שיעור רים וחבורות מאת גאון ישראל, תורה בטהרתה.

בחורים היו באים לשוחח עמו תדיר בכל מרחבי הש"ס כפשוטו, אף במסכתות בהם כלל לא עסק באותו זמן, ורבינו הגדול גאון הגאונים זיע"א בתוך רגעים אחדים נכנס לנבכי הסוגיות בעומק העיון לתדהמת ופליאת הלומדים שזכו לראות בעיניהם גאון נורא אשר כל התורה כולה מחוורת לו כשמלה.

מֶרֶן זִיע"א והרבנית ע"ה היו מארחים בביתם צורכים צעירים כפרט בסעודה שלישית מדי שבת ובסעודת מלווה מלכה במוצאי שבת.

התמדתו באותם ימים גברה לאין שיעור וקץ. מֶרֶן ראש הישיבה זיע"א היה יושב ועמל על התורה בהתפשטות הגשמיות כפשוטו, ומעשי הוד נוראים מסופרים על ימיו ולילותיו של מֶרֶן זִיע"א אשר היו מקשה אחת של תורה בלבד.

אחד מבני דודיו שהיה לן בביתו בשבתות, העיד כי מדי ליל שבת היה רבינו הגדול זצ"ל הוגה על תלמודו עד לכיבו האור בביתו בחצות לילה, או אז היה מסתובב מֶרֶן זִיע"א הלך חוזר בבית עד אור הבוקר וחזר בעל פה על גמרות שלמות, בלי מוד ללא הרף. מדי ליל שבת היה מתעורר וחזרה במחזה המרהיב של גאון הגאונים וקודש הקדשים לא מסיח את דעתו רגע אחד מלימוד התורה בעומק העיון.

במשך שנים אלו, לצד היותו מרביץ תורה

ואף מֶרֶן זִיע"ל שם אזנו כאפרכסת בדריכות אינסופית ופתח את אוזרו לקלוט את הטוב והמייטב מתורתם ומשנתם ואוצרות רוחם. כך היה מֶרֶן זִיע"א כרוך אחריהם ומשתדל ללמוד מכל תנועה ודיבור של ארזי הלבנון הן בדברי וחידושי תורה והן משיחות חולין שהיו צריכות לימוד.

בכל חייו היו שגורים על פיו וחוקקים בליבו שמועתם ותורתם של רבותיו הגדולים אורי הלבנון מצוקי ארץ גאוני ישראל זיע"א, אותם העביר עד סוף ימיו לדור שלם של תלמידים כבנים, והדבר רים הללו אותם ספד אל קרבו בצעירותו היו את הבסיס להעמיד יובל שנים לאחר מכן את הדור כולו על תילו במסורת רבותינו זיע"א.

נישואיו

בשנת תשי"ב בנה ביתו עם הרבנית הצדקנית מרת רחל ע"ה, אשה גדולה וצדקנית אשר לבה בער באהבת ד', בתו של הגה"צ רבי פנחס אליעזר הכהן פקשר זצ"ל מנקי הדעת שבירושלים, שהיה עובד ד' בסילודין.

חמותו של מֶרֶן זִיע"א הרבנית הצדקנית מרת שרה לאה ע"ה – הייתה בתו של רבי הגאון רבי מאיר אייכלר זצוק"ל צדיק יסוד עולם שהיה חברותא בהונגריה של כ"ק האדמו"ר רבי יואל טיטלבוים מסאטמאר זיע"א. כאשר הגיע כ"ק האדמו"ר רבי יואליש לביקור בארץ הקודש, ביקש להגיע ולהכיר טובה ולבקר את הסבא רבי מאיר אייכלר.

דמותו של רבי מאיר אייכלר זצ"ל הייתה חקוקה תדיר בליבו הגדול של מֶרֶן ראש הישיבה זיע"א, תמיד דיבר על כוח התפילה העצום שלו. ידוע המעשה בבתי אונגרין כשרבי מאיר פעם התפלל, היה מסמר ליד השולחן שפצע את ידו עד זוב דם, ומספר פעמים נכנס המסמר בידו ולא שם לב כלל, עד לסיום התפילה כאשר לפתע שם ליבו לכך שהוא שותת דם.

בית חותנו כבר היו מחזנתים עם משפחת אויע"רבאך, כאשר דודו של מֶרֶן זִיע"א הגאון רבי רפאל דוד אויערבאך זצ"ל היה חתנו של רבי פנחס אליעזר זצ"ל, לצד הבנים והחתנים: רבי יצחק הכהן פקשר זצ"ל ראש כולל שומרי החומות ב-ם, רבי דוד הכהן פקשר זצ"ל מחשובי חסידי סלונים, רבי אהרן הכהן פקשר זצ"ל, וחתני: רבי אהרן גדליה מרקוביץ זצ"ל, וכן רבי יהושע ליב לוי זצ"ל שנפטר בקיצור ימים ורעייתו נישאה בשנית לרב מנחם פרוש זצ"ל.

שמחת הנישואין התקיימה במלון באב"ד במרכז העיר ירושלים, כאשר מסדר הקידושין היה רבו המובהק מֶרֶן הגאון רבי איסר זלמן

רבי שמואל כאחד המיוחד ארי שבחבורה, הכל השתעשעו עמו בדברי תורה, ובקרב רבותיו ובני הישיבה, הכירו במֶרֶן זִיע"ל כאחד מפארי גידולי הישיבה לדורותיה.

כבר בשנים אלו ידעו הכל כי מלבד תורה ושיקידתה אין לו חיות, יגיעתו בתורה ובעמלה עד כלות החושים הייתה נדירה, עמל ויגע בעבודת ד' בצורה שהפליאה כל רואהו כשם שהפליאה שקדנותו שלא ידעה גבולות והתמדתו שלא היה לה שיעור. כל רגע היה מנוצל אצלו ללימוד תורה בעמל ובעיון עצום ונשגב, בעומק עד אין חקר, עד שהגיע לפסגת ההבנה ודרכי הסוגיא האירו לו באור יקרות. שעות השינה שלו עמדו על שעות ספורות בלבד מדי לילה כבר מגיל צעיר.

באותה תקופה התרכזו בישיבת "עץ חיים" אריות תורה ויראה, שדבקו בנער הצעיר וינקו ממנו פלאות מתורתו ומתורת אביו הגדול, אותה היה מוסר בפניהם דבר יום ביומו.

באותם ימים ב'עץ חיים' למד בחברותא עם הגאון רבי אפרים זלניק זצ"ל. לימים העיד רבי אפרים זצ"ל כי באחד השנים פנה אליו מֶרֶן הגרא"ז מלצר ביום הושענא רבה בהתעניינות היכן ילך להשתתף בהקפות, ונענה כי מסתבר שילך לשיבת חברון. אמר לו רבי איסר זלמן כי אם הוא לומד עם רבי שמואל בחברותא, אזי הם פטורים מללכת להקפות, ועליהם להמשיך ללמוד, מאחר והחשיבות של התורה שלומד רבי שמואל גדולה היא עד למאוד.

באותם ימים כבר נודעה בקיאותו הגדולה בכל התורה ומפרשיה, כשהוא אוגר בזיכרוננו הנדיר את חילוקי לשונות הראשונים והאחרונים לפרטיהם ודקדוקיהם, ועמל להבינם על בוריים בעמל עצום.

ביקוש וחיפוש אחר גאוני התורה

כבר בצעירותו בישיבת "עץ חיים", החל מֶרֶן זצ"ל בביקוש וכמיהה עצומה להידיק ולהתבשם מתורתם ומשנתם של כל גדולי התורה מצוקי ארץ זיע"א: מֶרֶן הגרא"ז מלצר, מֶרֶן החזון איש, מֶרֶן הרב מברסק, מֶרֶן הרב מטשעבין, ועוד.

בנפשו הבווערת לכל דבר תורה ולכל דבר שבקדושה, חש צורך לינוק ולספוג ככל יכולתו מגאוני ישראל זיע"א. הייתה זו תקופת זוהר, בה זכה הגר"ש זצ"ל להיכנס לפני ולפנים ממחיצתם של רבותיו המובהקים אדרי התורה וענקי הרוח זי"ע. הם הטביעו בנפשו רושם כל ימחה והרעיפו עליו בעין טובה מאוצרות רוחם, בראותם בו כלי של שלימות ובור סוד שאינו מאבד טיפה.

<< המשך מעמ' 9

הטפחות, ונקשרו אליו בכל לב ונפש, כמעשהו עם כל תלמידיו בכל חייו, עד שנהפכו לרבנים ויושבי על מדין, אשר חלקם נהפכו בזכותו לתלמידי חכמים בעלי שיעור קומה המפארים את עולם התורה.

מִרְנָן זִיעֵ"א דאג לשלם חלק ממשכורתם של האברכים דרך מקורות מימון שונים, בכדי להחזיקם ולחזקם שיעסקו בתורה ללא הפרעות כלל וכלל.

ישיבת איתרי

בהיותו כבן עשרים וחמש שנים בלבד, ועד פסח תשל"ו, התמנה על ידי הגאון רבי מרדכי אליפנט זצ"ל לר"מ בישיבת "זהב מרדכי" איתרי, אז החלה תקופת זוהר חדשה בחייו של מִרְנָן ראש הישיבה זיע"א, תקופה של העמדת תלמידים לערים ברוחניות ובגשמיות, מאות תלמידים שנכרכו אחריו בכל ליבם ונפשם כפשוטו, וקבעו את כל אורחות חייהם על פי הוראותיו של רבן של ישראל זיע"א.

רבינו זצוק"ל היה מגיע לישיבה בשעות אחה"צ לאחר שבבוקר למד בכולל "שם". שיעוריו העמוקים בישיבת איתרי היו לשם דבר, כאשר הכל חוזים בהתפעלות במסירת התורה וגאונותו המפליגה בכל מקצועות התורה.

קשר אישי ועמוק רקם מִרְנָן זיע"א עם תלמידי דים רבים, אותם חזק, ניווט והדריך במסירות ואהבה עצומה. תלמידים רבים היו מתארחים אצל מִרְנָן זיע"א בבית לסעודות כאשר הרבנית ע"ה מארחת אותם כדרכה במאור פנים, ודואגת להם כל לב.

פינה מיוחדת שמר לעצמו רבינו הגדול והקדוש זיע"א לישיבת "זהב מרדכי" ולתלמידיה ובוגריה לדורותיה. פרקי חיים סוערים של דאגה כנה ועמוקה לישיבה והתמסרות אין קץ להצלחתה וביסוסה, נרשמו במהלך השנים עד השנים האחרונות ממש, כאשר מִרְנָן זיע"א עורך מערכות כבירות להצלחתה ואף מכהן כנשיא הישיבה, כאשר נושאים רבים קטנים כגדולים הובאו להכרעתו.

קול תורה

בזמן קיץ תשל"ז נקרא על ידי הגאון רבי משה יהודה שלזינגר שליט"א, להגיע ולפתוח 'קיבוץ' לבחורים בישיבת "קול תורה" המעטירה שבראשה עמד אביו מִרְנָן הגאון רבי שלמה זלמן זצוק"ל, אשר נמנע במשך השנים מלהשתמש בתפקידו הרם בכדי לדאוג לילדיו, אך כאשר הובאה לידיעתו ההצעה, בירך והפליג בשבחים על הצלחת הישיבה במינוי החדש.

תלמידי הישיבה מאותה התקופה מעידים כי רבני הישיבה שוחחו ביניהם כי ממשיכם של מנחם חילי עיניה של תורה מתעתד להגיע לישיבה. ואכן, בראו של מִרְנָן זיע"א לישיבה העלה את הישיבה לדרגות רוחניות גבוהות, דמותו הכבירה מסתובבת הלך חזור מידי יום בהיכל הישיבה שקוע בעומק העיון ללא שימת לב לסובב אותו, היוותה מגדלור רוחני רב עוצמה לכלל תלמידי הישיבה.

ישיבת "מעלות התורה"

מסכת הרבצת התורה המרכזית בימי חייו החלה בראש חודש אייר תשמ"ב, עת קמה לה וגם ניצבה ישיבת "מעלות התורה" בשכונת שערי חסד בירושלים, כאשר רבינו הגדול מתגורר עוד ברחוב גשר החיים, ולאחר שנתיים ימים עבר להתגורר בבנין הישיבה ברחוב אבן שפרוט 3.

במשך שנים רבות הרביץ רבינו מִרְנָן זיע"א תורה בתלמידים, כאשר מִרְנָן ורבנו גדולי ישראל רבינו הגדול מִרְנָן האבי עזרי זיע"א ורבינו מִרְנָן הקהילות יעקב זיע"א, ממריצים ומעודדים



מתורת רבינו ראש הישיבה, במקביל לכולל האברכים שהתפתח עם השנים לכשמונים אברכים, שלמדו בכולל האברכים שבהיכלה של הישיבה, שם הושפעו משיעוריו שיחותיו והודו של רבינו ראש הישיבה שליט"א.

בשנתיים הראשונות של הישיבה, היו בני הישיבה צועדים מדי שבת ב"סעודה שלישית" לביתו של רבינו ראש הישיבה שגר ברחוב "גשר החיים", שם סעדו עימו את הסעודה השלישית, והאזינו לשיחות מרטיטות ומרוממות.

לימים, ועם התרחבותם של ספסלי בית המדרש, הורחב בית הכנסת "אגודה", פי שתיים מגודלו המקורי, כאשר תקופה קצרה קודם לכן, נמצא בסיעתא דשמיא נדירה מגרש פנוי בשכונת שער חסד, עליו הוקם על ידי הר"ר אליהו רייכמן, בנין הפנימיה וחדר האוכל של הישיבה, ובה שכנה דירתו של מִרְנָן ראש הישיבה זצוק"ל, כאשר מִרְנָן זיע"א והישיבה היו למקשה אחת, כשאף ביתו הפרטי היה בבנין הישיבה.

בני הישיבה, שהסתופפו בצילו של ראש הישיבה, זכו להיות לצידו יומם ולילה, בכל תקופות השנה, כשדמותו חופפת עליהם, ומשפיעה על כל גדילתם וצמיחתם הרוחנית.

מספר שבועות לאחר שקמה ישיבת "מעלות התורה", הציע מִרְנָן הגאון רבי יעקב קמנצקי זצוק"ל לרבינו מִרְנָן זיע"א לעמוד בראשות ישיבת "תורה ודעת" בארה"ב, כאשר כוונתו כי מִרְנָן זיע"א יעמוד בהנהגת היהדות החרדית בארה"ב וזאת בעצתו של רבינו הגדול מִרְנָן האבי עזרי זיע"א. אך מִרְנָן זיע"א התנגד להצעה מאחר ולא חפץ לצאת

לגולה, ואף אביו מִרְנָן הגרש"ז התנגד לכך שייצא מארץ הקודש, באומרו כי הוא קדוש וטהור ממעי אמו.

לימים פגש מִרְנָן הגר"י קמנצקי זצוק"ל את יבלחט"א רבי משה ויסלובסקי שליט"א, ואמר לו כי: "דע לך כי 'בגללך', משום שנטלת על עצמך עול החזקת ישיבת 'מעלות התורה' - הפסדנו את רבי שמואל, שהוא חד בדרא"!

"דרכי שמואל"

במשך עשרות שנים, מסר רבינו ראש הישיבה בה שיעורים בכל מקצועות התורה, שיעורים אלו שהרעישו את עולם התורה בעומקם והיקפם, נכתבו בתחילה על ידי תלמידיו, כאשר עם השנים כתב רבינו ראש הישיבה בעצמו את כל השיעורים, מסודרים על סדר המסכתות. במשך השנים מטעמים הכמוסים, סירב רבינו ראש הישיבה זצוק"ל להוציאם לאור בחיי חיותו.

ואולם, עם פטירת הרבנית רחל ע"ה, ולעילוי נשמתה, החליט רבינו מִרְנָן ראש הישיבה זצוק"ל להוציא לאור חלק אחד ויחיד מספרי "דרכי שמואל" - על מסכת אהלות; ספר שמואל שיצא לאור עולם הפך לאבן יסוד בעיון ללומדי טהרות בכלל וללומדי מסכת אהלות, כאשר בהקדמתו לספר ציין רבינו ראש הישיבה, את הדרבון שהביאו להוצאת הספר, דרבון שקיבל ממִרְנָן בעל הקהילות יעקב זיע"א, שכאמור היה גם זה שדחף

להקים את הישיבה.

וכך כתב רבינו ראש הישיבה זצוק"ל על הסיבה להוצאת הספר, בענותנותו העצומה, וביראת ד' הלוהטת שבקרבו: 'אנא ד' ק-לי צורי וגואלי האירה אלי פניך כרוב חסדיך וזכני לשוב לפניך ולהיות תמיד דבוק בך ובתורתך וביראתך, והאמנא אף כי ללמוד לא זכיתי, ללמד קצת לאחרים זכני בוראי וקוני, וחבירי ורבותי יעצוני וימריצוני, וביחוד הפציר בי מִרְנָן אוהב ישראל בעל קהלות יעקב הקדוש אשר בקשתו וברכתו נר לרגלי, ובתוך הדברים היו דבריו כאש בוערת אשר לכבוד התורה נחשבת לבוא עם הספר בכ"תובים, לחדש ולבאר בפקודי ד' ישרים ומשמח חים, זכותו הגדול יגן עלינו, ואכן גם רוח באנוש הוא, וגם אשר אשתי עזרתי וזכרונה לברכה גילתה דעתה ורצונה לבוא עם הספר, אשר יזכר לטובה"...

שני חלקי הספר, שהופיעו לאחר מכן בשנת תש"נ, בכרך אחד, עוסקים בשלל סוגיות החריות של טהרות, כאשר בני הישיבה העידו, כי באותה שנה, רבינו ראש הישיבה ישן רוב הימים על הספסל בבית המדרש, כשתכריכי הכתבים, נערמים, מוגהים ומדוקדקים על ידו בדקדוק רב. בהסכמה לספרו, כתב רבינו הגדול מִרְנָן הגרא"מ שך זצוק"ל, מכתב ברכה, בה הוא פורס במספר מילין את הערכתו העצומה, וידי דות הנפש שהיתה לו עם רבינו ראש הישיבה זצוק"ל, ומכנהו בתארים נדירים ובלתי מצויים. וכך כתב מִרְנָן: "חזקה עלי בקשת ידידי עוז הגאון האמיני אשר נהירין לו כל דברי תורתו בעמקותן וישרותן, ומשמח אותן שומען המרביץ תורה לערים מהור"ר שמואל אויערבאך שליט"א ראש הישיבה מעלות התורה אשר בירושלים, ולמותר הוא להוסיף איזה מלין דשבחא על הספר שהוא מדפיס ורק ענוותו תרביני אבל לא אני ודכוותי הגעתי למדה זו"

עד ראה שנכח במעמד כתיבת המכתב, תיאר לימים כיצד עמד רבינו הגדול מִרְנָן האבי עזרי זיע"א על כך שאין הוא ראוי לתת הסכמה לספרו של ראש הישיבה, ואולם כשרבינו זצוק"ל ביקש, נענה מִרְנָן לכתוב מכתב ברכה זה.

במשך השנים הופיעו עשרות מאמרים תורניים מפרי עטו של רבינו, בכל חלקי התורה כולה, שהופיעו בקבצים תורניים שונים, שיעורים ומאמרים העוסקים בסוגיות רבות שבש"ס, כאשר כאמור בכתובים ישנם עדין עשרות ספרים מוכנים, ובהם שיעורים ומערכות בכל חלקי התורה כולה.

"אהל רחל"

במשך השנים, מסר רבינו ראש הישיבה זצוק"ל, אלפי שיחות מוסר והתעוררות, בכל חלקי עבודת הבורא, כשהוא מעמיד לאורן לגיונות של תלמידים בדרך העבודה, שיחות החודרות עד למעמקי הנפש, המעמידות בקרן אורה, את כל ההוגה בדרכי העבודה. רבינו ראש הישיבה אף כתב לעצמו בראשי פרקים וצינונים, הערות ודברי התעוררות מוסריים, כשהדברים מרטיטי לב, בסגנונו המיוחד, ובלהט אש הקודש המשתפכת מבין שיטי הכתבים.

לימים, נענה רבינו ראש הישיבה לבקשת תלמידים, כאשר להעלות את הדברים עלי ספר, מתוך אוצר בלום של שיחותיו, כאשר עם השנים הוציא לאור תלמידו ומקורבו הרה"ג רבי יאיר ארלנגר שליט"א, את שלושת הכרכים של ספרי "אהל רחל - דרכי מוסר ועבודת ד'", ששםם נקבע על ידי מִרְנָן ראש הישיבה ובהדרכתו המפורסרת על אופי כתיבת השיחות.

בהקדמתו לספר כתב רבינו ראש הישיבה זצוק"ל הקדמה שגם היא מעידה על עוצם יראתו וענוותנותו, כשהוא כותב בין הדברים: "הן באו לפני ידידי וחבירי ושאלתם ובקשתם אשר נפשם אותה להעלות על הדפוס ולהוציא לאור דברי התעוררות וחזיון אשר נאמרו על ידי ביישיבתנו הק' מעלות התורה, ולאשר הדברים בעצמם הם

<< המשך בעמ' 16



אבל גדול ליהודים צום ובכי ומספד

אבל יחיד עשי לך, בהילקח מעל ראשינו בחטף אדוננו מורנו ורבנו, אביהן של בני התורה ליבן וחמדתן של ישראל, משוש עולם התורה יחיד הדור בהתמדת התורה וביגיעת עומק עיונה, מעתיק שמועת דורות קמאי על לוח לב דורנו היתום, מקים ומייסד עולמה של תורה בעת אשר מוטו מוסדות תבל, המצביא הגדול, קברניט של ספינה בעת סופה וסער, ענן הכבוד ועמוד האש לפני המחנה, מאיר הנתיבות בימי אפילה וחשיכה המכסה ארץ ומלואה, שר התורה והיראה נהירין ליה שבילי אורייתא בנגלה ובנסתר

אבינו רוצנו זצוקללה"ה

צדיק יסוד עולם חסידא ופרישא אביהן וליבן של ישראל אשר נשא את משא הדור על ליבו הטהור כאשר ישא האומן את היונק ומסר נפשו הזכה והנקיה על העמדת הדת.

- קול נהי ארימה -

על כן נתכנס כולנו למספד גדול, קול נהי ובכי תמדורים, לקונן על סילוקו המר ועל עוזבו אותנו לאנחות והותידנו כספינה המטרפת בלב ים אשר אבד קברניטה בעיצומה של סערה וסופה

היום יום שני יא' אדר תשע"ח

בבית מדרשינו "אלפי מנשה" רחוב בלוי 8 מרכז בני ברק

בשעה 8:00 בערב.

יספידהו מרנן ורבנן
אדירי התורה שליט"א

שק ואפר יוצע לרבים

כספינה המיטלטלת

הרב א. בינר

להפיח בה רוח אמת ולהבעירה, באשו הגדולה אשר הבעירה את הגולה כולה. ועתה, אהה, מה היה לנו, מי ירפא שברנו וגודל כאבנו, ומי יחבוש מכתנו. המחבר לטהור טהור, ונתחבר הקודש אצל הקדושה, עת נדם הלב הטהור, ופה קדוש להגיד שמועה אין. ספינה איבדה קברניטה ויושביה מבקשים מפלט. אב ורועה נאמן, לב רחום וחנון, עזב בניו ונטש עדתו, הניח צאנו בלב מדבר שממת הדעת, נטל מקלו ותרמילו והלך, בפתע פתאום כביאת גואל צדק במהרה. ובזאת נבקש נחמתנו, מביני דעת ומכירי מדע, עוברי ימים צועדי דרך אמת, כי אף שהספינה סוערת בלב ים, מיטלטלת בשצף אל מול גליו, וידי קברניטה הגדול נסתלקו, אך דרך אמת יש לה, נתיב ידוע המוכן בידי בונייה ומייסדיה, חוף מבטחים אליו יחתרו להגיע כל יושביה, קרקע מוצקה להניח בה רגליהם בהשקט ובטח, לשבת בה ולעשות בה רצון קונם מבלי צר ומצוק, קרקע פוריה להפריח ולהצמיח, עדי ביאת ינון גואל צדק במהרה, העת הגדולה של גילוי כבודו, בה האמת תפציע ותרנין, ויקוצו שוכני עפר בב"א.

ענווה את גודל המשימה, בהיותו סמוך אצל מקימיה ובונייה, ובהכירו דרך ההצלה והאמת, נטל עליו עול המלחמה, מלחמתה של תורה ומלחמת היצר, לעמוד כחומה בצורה אל מול גלים ונחשולים, אף אל מול נוקבי חורים וסדקים, לאסוף מביני העם שבט לוי, לרומם רוחם ולהרחיב דעתם, ללכד השורה לבל תתקלקל, ולהרעיף טללי חיים ורוממות אצל צועדי מדבר ציה וצלמות, הצמאים לדבר ד'.

הוא האיש הגדול, גברא דמסתפו מיניה, שחזה בעיניו הבדולח גודל סכנות העת, צפה זעק והתריע, ועמד בפרץ כחומה בצורה בעוז ותעצומות, בגאון ובגבורה, אף ברוב אצילות, ביקש לבטל הגזרות ולהפר עצת שונאים, סתם וגדר וסילק מהמורות דרך, לחם מלחמתה של תורה בלא חת ומורא, לא שת ליבו אל סוכב ולא נתן לבו אל פיתויי שווא ומדוחים, עיניו ודעתו אל האמת הצרופה, וליבו הגדול והרחום אל הכלל כולו, להציל ההמון מדרת שחת, לפקוח עינם ודעתם ולהציל דתם, לקיים שארית הפליטה בעת הביורור הגדול, כשאין לו בעולמו אלא שימור הגחלת המתעמעמת,

משא הקודש, להציל שארית הפליטה, לאחוז ההגה בסערות הזמן והתקופה, ונדרשת דעה גדולה ועצומה לסובכו ולכוונו, לנווטו אל נכון, לסלול דרכו אל חוף מבטחים, ולהציל יושביו מדרת חלילה במצולות ים, ולבל תשלוט במ יד זדים.

לא קלה היא המשימה, אך סלולה היא הדרך, נתיב ים אשר צעדו בו ראשונים, קבעוהו בוני ומייסדי הספינה, בהתעלמות מוחלטת ממלסטמי דרכים, בבריחה תמידית מספינות תענוגות המשוטטות בנתיבות חדשים וסמוכים, באחיזה איתנה לבל תימוט, אף לא תתחכך בסוכב, ובאחריות נוראה ועצומה על יושביה, יראים ומבקשי דרך אמת, מכירי גודל השעה אל מול רוב סכנותיה, אשר לא ביקשו אלא תיבת עץ, המגוננת ומסוככת ממי המבול שמבחוץ, בשעת כילוי שחיתות היקום, להעמיד עולם חדש ומתוקן ביושר ובדרך אמת.

ורבנו זיע"א, הענק שבענקים גדול מרבן שמו, קברניט נאמן, טהור הדעת וקדוש המחשבה, שרעפיו קודש וידי אמונה, קיבל על עצמו ברוב

הידיים רועדות, הלב ממאן להאמין, והעיניים זולגות מאליהן על הכתב; אך הדעת משכלת, מחייבת לתת פורקן ולו במעט, מבקשת לאסוף כמה טיפין הנופלים מן הגודש, אולי תהיה בהם תועלת לרומם ולהתרומם אף בשעה קשה ונוראה שכזאת, להשכיל להשיג המכוון, בהתלכדות שומרי גחלת, מביני דרך ומשכילי מדע, לעלות ולהתעלות, ויהיו הדברים המועטים לעוז ולתעצומות לשבורי לב, להפיח רוח גבורה בהמשך דרך אמת, ולעילוי נשמתו הטהורה של רבנו זיע"א.

גלי הים שוצפים וקוצפים, הסכנות מרובות, רוחות הזעם מכות ללא הרף, מצויות ושאינן מצויות, ואף ספינה איתנה עלולה להישר. מסביב יהום הסער, עליות ומורדות, טלטלות ותהפוכות, חדשים מקרוב באו לא שערם אבותינו. ויושבי הספינה חפצים להיאחזו, מבקשים קורות עץ ארזים ליישב רוחם ונפשם, צור איתן ללפות בו ידיהם, אוזן קשבת לפרוק מחשבותם, יד אמן לכוון להם הדרך, זכות הדעת וטהרת המחשבה להניח דעתם. המציאות מחייבת רועה וקברניט נאמן, לשאת



השך עולם בעדנו

המומים ומזועזעים, אבלים ודווים על העלותו בסערה השמימה של רבן של כל בני הגולה, עמוד האש ההולך לפני המחנה, גאון הגאונים קדש הקדשים, עומד בפרץ לוחם מלחמת ה' בעוז ובגבורה, התריע וזעק עד נשימתו האחרונה על החובה הנוראה לייסד מוסדות על טהרת הקודש, נשא את בית ספרנו על לוח לבו הטהור כאשר ישא האומן את היונק

חרן רבנו ראש הישיבה

זנו צדיק וקדוש לבונה לחיי העולם הבא

נוראה האבדה ואין לה תמורה

נעמוד בתוקף עוז בדרך שהתווה לנו

נפיל תחינתנו לבורא עולם שימחר ויחיש גאולתנו

ופדות נפשנו, בנחמת ציון וירושלים, במהרה בימינו אמן

ההנהלה המורות תלמידות והוריהן



קול ברמה נשמע נהי בכי תמרורים

בתוך האבל הכבד של כל ישראל על סילוקו
של אביר הרועים, נזר ישראל ותפארתו אור
העולם רבינו הגדול,
שר התורה היראה והענווה,

מרן ראש הישיבה
רבי שמואל אויערבאך זצוקללה"ה

אשר הקים וכונן את עולם התורה והחינוך
בטהרה ותפארה, ובמרכז מפעליו בשנים
האחרונות הקים את מוסדנו סמינר אהל רחל
לחינוך בנות ישראל בדרך ישראל סבא
והדריך אותנו מתוך שימת לב והתענינות
פרטנית, והביע את שמחתו הרבה בימיו
האחרונים מהצלחת ושגשוג המקום,

תתאספנה כל תלמידותינו עם צוות המורות
והמחנכות לשאת נהי וקינה ולהוריד דמעות
כמים על האבידה הגדולה, ולהתכונן בדרכיו
ומפעליו של אביהם וליבם של ישראל

תורה חגרי שק והתפלשי באפרים,
אבל יחיד עשי לך ומספד תמרורים

עצרת המספד לתלמידותינו בירושלים
תתקיים היום יום שני באולמי תכלת מרכז
רחוב ירמיהו בשעה 11:00 בבוקר

עצרת המספד לתלמידותינו בבני ברק
תתקיים היום יום שני באולמי קונטיננטל
רחוב בן יעקב בשעה 10:00 בבוקר

והשי"ת יחיש גאולתנו ופדות
נפשנו בב"א

ההנהלה

בית הכנסת ובית המדרש

היכל יוסף שלום

ע"ש רבנו של ישראל מרן הגרי"ש אלישיב זצוק"ל
בראשות מרא דאתרא הגאון הגדול רבי צבי פרידמן שליט"א

אוי לה לספינה שאבד קברניטה יתומים היינו ואין אב

רפו כל ידיים ונמס כל לב בהגיע השמועה הקשה והמרה כי בא
השמש בצהריים, וכבה אורו של עולם, המנורה הטהורה, רבן
וליבן של ישראל, גאון ישראל וקדושו, שר התורה והיראה, עמוד
האש אשר הלך לפני המחנה, רוח אפינו אשר אמרנו בצלו נחיה

רבינו הגדול מרן ראש הישיבה רבי
שמואל אויערבאך
זצוקללה"ה

תורה תורה חגרי שק והתפלשי באפרים, אבל יחיד עשי לך
ומספד תמרורים, מי יורה דעה ומי יבין שמועה, מי יעמוד
בפרץ ומי ישיב חמה, מי ילחום מלחמתך וישוב לשערים, כלי
מלחמה אבדו ונפלו גבורים

וכל בית ישראל יבכו את השריפה אשר שרף ה'

רחוב חגי הנביא 5, רמת אביעזרי בית טיט



אבל יחיד עשי לך

יחד עם כל בית ישראל כואבים ודווים אנו על סילוקו לגנזי מרומים של אבינו רועינו שר התורה
והיראה, אשר כל בית ישראל נשען עליו, פאר הדור והדור, הרביץ תורה והעמיד תלמידים
לאלפים, בעת אשר קמו מפרצי עמנו לקצץ בנטיעות לבולל את הציבור החרדי ברחוב הפרוץ
בגיוס לצבא בלימודים חיצוניים וחינוך הידדים, נעמד כמתריע בשער לעצור את המגיפה

רבן של ישראל
מרן ראש הישיבה
הגאון האמיתי רבי
שמואל אויערבאך
זצוקללה"ה

אשר האציל מרוחו הגדולה על כל בני התורה הספרדים
נשא אותם כנשא האומן את היונק וכאב רחום היה לנו

מי יקום לי עם מרעים מי יתייצב לי עם פועלי און

ישיבת "זהב מרדכי" - איתרי ירושלים

אוי מלה היה לנו

המומים ומוזעזעים עד דכדוכה של נפש
נשא נהי ובכי על הללקת ארון האלוקים
אשר אור תורתו העמיד יסודותיה של ישיבתנו הקד'
ותהי על ליבו תמיד עדי עלותה ונתגדלה לתפארה
מרן ראש הישיבה שר התורה ועמוד העבודה

הגאון הגדול

רבי **שמואל**

אויערבאך בן מרן הגדש"ז

זצוקללה"ה

מלפנים מראשי ישיבתנו הקד'

נותן התורה הוא ירפא לשברם של לומדי התורה

עת פנה זיוה הודה והדרה

נגנו ארון וכבתה מנורה המהורה

מהרה גואל צדק יחיש ומציון תצא תורה

המבכים מרה

ראשי הישיבה רבנן ותלמידיהון הנהלת הישיבה

קהילת בני הישיבות "אשוי ישראל"

ע"ש רשכבה"ג מרן רבינו יוסף שלום אלישיב זצלה"ה

שיכון ו' בני ברק

והיה העולם שמם

מאור חשכת הגולה

עמוד האש אשר לפני המחנה

אשר סכך כנפי אנרתו על קהילתנו הק'

רבינו הגדול

על מי נטשת את הצאן

פסו גודרי גדר, צומתו משיבי חמה

קמי בפרץ איז

אבא!!!

מאות אלפים של בנים יחידים, מבוגרים ובני תש-חורת לצד ילדים ועוללים רכים, צעדו אתמול שפופים ומוכי כאב ברחובות העיר ירושלים.

אותה ירושלים בה גדל ונתגדל, עלה והתעלה בסילודין, רבם, אביהם, אוהבם ואהובם של ישראל, מיררה בבכי, וזעקה בזעקות שבר נוראות על כי נוטל כבודה ונסתלק מעמה כתר, יופיה והדרה, בחטף, בפתע פתאום.

הלב שותת דם והגוף כואב ודואב מכף רגל ועד ראש נוכח הגזירה הקשה שניחתה והיכתה בעוצמות על ראשם של המוני היתומים והבנים יחידים באחת.

במסגרת שורות ספורות אלו קשה לגעת באפט קצהו, ולתאר ולו במידת מה במעלה אחת מני רבות של אבינו, רבינו הגדול זל"ה, אולם אי אפשר ולא שייך לנסות ולתאר את השבר והחלל העצום בהסתלקותו של אבא רוחני וגשמי כאחד.

אבא, שניצב הכן וממציא עצמו בכל צרה וצוקה, יגון ואנחה.

אבא, ששמח בשמחה, משתתף בכל רמ"ח אבריו ושס"ה גידיו כאילו הייתה זו שמחתו של בנו יחידו.

אבא, שזמין בכל שעות היום והלילה, טורח ובא גם לעיר מרוחקת, אם רק חושב שזה יעשה טוב לילדיו אוהביו.

אבא, שיודע סתם כך לדפוק בדלת של תלמידו-יל-דיו, ובפשטות בלתי מוכרת נכנס לבית, מתעניין ויורד לפרטי פרטים כאילו רק הם קיימים עתה בעולמו.

אבא, שלא יהיה רגוע, לא ינוח ולא ישקוט, אם "סתם ילדים יהודים" שאת שמם כלל לא שמע עד כה באיזו עיירה מרוחקת עדיין לא מצאו מקום לימודים הולם לשנה"ל הבאה, ולא יסתפק בשיחת טלפון למנהל מוסד, אלא יטרח ויבא בעצמו לבדוק שאכן הללו מצאו את מקומם הראוי.

אבא, שלא יהסס לפנות שוב ושוב לבקש ולהתח-נן על מקום עבודה לבת שסיימה זה עתה סמינר מבלי

ברת ובזיע ישעיהו ויין

ישיבת קרית התורה לב אליהו קרית מת

בהכוונת מרן ראש הישיבה הגאון הגדול רבי שמואל אויערבאך זצוקללה"ה



המזמרים וכוואבים

אוי מה היה לנו, תזל כל עין דמוע ונהפך לאבל כל שעשוע, נמס כל לב ורפו כל ידיים כי בא השמש בצהרים וקשה היום לישראל, נשבה ארון הקודש, עמוד האש אשר בשער המחנה, מרא דכולא תלמודא, גאון הגאונים קודש הקדשים תורה ונרתקה, מנחיל התורה, יגיעתה עמלה והרבצתה בטהרתה, לבת אש קודש, אביהן וליבן של ישראל

מרנא ראש הישיבה

שמואל אויערבאך

זצוקללה"ה

רבינו

היה לנו לאב ולדועה

נאסף מנו בחטאינו, מי ירפא לנו

וכל בית ישראל יבכו את השריפה אשר שרף ה'

ראש הישיבה הרב ליאור אנקונינה שליט"א

רבנן ותלמידהון

הנהלת הישיבה

מתולדותיו

<< המשך מעמ' 10

דברי א"ח נאמנים ונחמדים, אמרתי גם אני אל תמנע טוב, ובאשר העידו לי חברי היקרים שיחיו שיש להם התעוררות גדולה בכל עת וזמן אשר הדברים האלה לנגד עיניהם, ובודאי שיש הרבה לתקן שיהא הדבר מושלם באיזה מדה אבל מה נעשה והמלאכה מרובה והפועלים עצלים ואין עתותי בידי ואולי בזכות אחרים אבנה גם אנכי ויתן ד' ית"ש והדברים ישפיעו עלי שפע קודש להתעורר משנתנו ולשוב אל ית"ש לעבודתו ליראתו באמת ובתמים"

מאות שיחות נוספות שנערכו בסדרת ספרי "אהל רחל" בנושאים רבים, הונחו על שולחןנו של רבינו מרן ראש הישיבה זצוק"ל, לעיונו ולהגהותיו, חלקן ממש בתקופה האחרונה לחייו, כאשר במקביל במשך השנים פורסמו גם עשרות חוברות וקבצים עם שיחותיו של ראש הישיבה, ועשרות שיחות של רבינו ראש הישיבה אם בעניני השעה, בעניני הזמנים המקודשים, ובכנסי חיזוק והתעוררות רבים, חוברות וקבצים אלו וסדרת ספרי אהל רחל, הופצו בכל רחבי עולם התורה והמוסר בארץ ובחו"ל, כאשר אלפי עמלי תורה, עוסקים בסוגיות דרכי עבודת ד' העמוקות, וב"תביעה ב"למעשה", כשהנהגותיו והדרכותיו של רבינו ראש הישיבה זצוק"ל, מהוות נר להאיר את הדרך למבקשי הדעת.

רב ותלמיד

במשך כיוכל שנים זכה רבינו הקדוש מרן זיע"א להעמיד דורות של תלמידים ותלמידי תלמידים לעדרים, אשר היו קשורים אליו בעבודות

אהבה עד לאין שיעור. לימדם דרכי עיון בתורה בצורה מופלאה ונדירה, והעמיק עד אין חקר בתורת אמת. הנחיל והעמיד דרך לימוד המשך ישיר לדרכם של רבותיו מצוקי ארץ זיע"א.

תלמידיו שהתקבצו סביבו, דבקו בו בצורה נדירה ומופלאה בכל ליבם ונפשם ודבר זה היה לפלא ולמושג חדש בדוגמא של רב ותלמיד. הם דבקו בכל חייהם עד זקנה ושיבה בכל נושא ועניין. גדולי ישראל מכל החוגים היו מציינים בהערצה, כי בשיבת "מעלות התורה" נשתייר המושג האמיתי של "רב ותלמיד" מדורות קדומים מתקופתם של רבי חיים מוואלוז'ין, רבי עקיבא אייגר והחתם סופר, שהאצילו על תלמידיהם בכל השלימות של תורה ויראה, הלכה ומוסר, הנהגה והשקפה. ואכן בתיהם של תלמידיו ניכרים וחתומים בחותמו המיוחד. כאשר הרבי הגדול זיע"א, מהווה דמות של שלימות בכל העניינים, בעומק ובבהירות בכל חלקי התורה, בהנהגה ובמעש, בנקיות וזהירות, ביראת חטא ובענווה, מתוך דעת וחכמה. כאשר אינו זו תנועה בלא לדעת מה רצון הבורא ומה חובתו ברגע זה בעולמו. הוא לא הושפע משום "חשבונות" ולא נכנע לשום לחצים וקשיים מבית ומחוץ, כאשר גופו היה 'תורה' וכל תנועה ומעשה 'הלכה', עם שורש בגמרא ובמסורה ובתורת הסוד.

כל אדם שנקלע למעונו ולשיעוריו ראה בבירור כיצד אין תנועה שיוצאת ללא מחשבה. בכל אורחותיו היה מחושב ומדוד בצורה נדירה הלקוחה מדורות קדומים. המוני תלמידיו עקבו אחר כל תנועה ומילה היוצאת מפיו, כשהם לומדים מכל תנועה שלו תורה ותילי תילים של הלכות, בתורה בעומק הסוגיות, בדקדוק הלכה וביראת שמים. ואף בשיעורים היו הגדרותיו בעומק הסוגיות מדודות ושקולות, ומכל מילה היה ניתן ללמוד מהלך שלם ועמוק בסוגיות.

תלמידיו ומעריציו היו לומדים רבות מהנהגותיו ודבריו, כשהם מציינים כי מדבריו והנהגתו

ניתן ללמוד שולחן ערוך שלם מכל תנועה שלו. בשיעורים היה ניתן לחוש את הרגשת המתיקות באהבתה של יגיעת התורה לעומקה, תוך חתירה בלתי פוסקת אל האמת לאמיתה.

"הרב הדומה למלאך ד"

במשך כיוכל שנים, ניצב מרן ראש הישיבה זצוק"ל "כמלאך הניצב על ראש דרך", ומסר את כל חלבו ודמו ואת כל שיעור קומתו הענקית, להעמיד ולגדל תלמידים כבנים. אלפים אלפים של תלמידים כבנים, העמיד במשך קרוב לשישים שנה, באהבה ובחמלה ובנועם אין קץ.

תלמידיו חרדו מפניו ב"יראת רוממות" שאינה מצויה, יחד עם "אהבת עולם" בלתי נדלית. תופעה חריגה וייחודית זו בדורות האחרונים, מהווה בבואה של "רב הדומה למלאך ד' צב-קוט", אשר "תורת אמת יבקשו מפיהו". ממרומי גדלותו הענקית, היה מתעניין בכל לב בכל פרט ופרט מהמתחולל בנפשו של כל תלמיד ותלמיד. גם לאחר שישים שנה, היו לו אלפים אלפים, שכל אחד מהם הוא "בן יחיד". והוא לא הרפה להכות על קודקודם ובעיקר לחרוט תלמים עמוקים בנפשותיהם. היה רב לתלמידיו בכל התחומים: הן בתורה הן ביראה והן בהשקפה טהורה.

אהבתו לתלמידיו הייתה עצומה, כשהוא דואג להם כאב לבנים יחידים לכל מחסורם. מסירותו המופלאה לחנך את תלמידיו לעמל התורה בלי מיצרים היה לאות ולדוגמא בכל העולם היהודי ואכן, רבים מתלמידיו משמשים כראשי ישיבות ומרביצי תורה מופלגים בכל העולם.

תל תלפיות

ברבות השנים נהפך הבית הגדול לתל תלפיות אדיר, כאשר כל בן תורה אשר רצה לדבר בלימוד עם הגאון העצום בכל חלקי התורה, עלה לרחוב

אבן שפרוט 3 בכל שעה משעות היממה, כאשר הבית פתוח לכל מבקש ולכל דורש, ומרן ראש הישיבה זצ"ל, אשר ליבו לב כל ישראל, עומד ושופע מתורתו על שומעי לקחו.

למעלה מיוכל שנים היו מגיעים לביתו המרנים לשמוע דבר תורה והלכה, זקנים ונערים היו מגיעים לברר באופן תדיר דבר תורה, דבר הלכה ומנהגים, כשהוא בחכמתו מהווה אספקלריא המאירה בכל נושא ועניין. בכל סוגיא שנשאל מיד ידע את כל הנושא על בוריו בבירור ובהירות נדירה ביותר ותלמיד חכמים ידועי שם הבקאים בכל מרחבי התלמוד היו יוצאים ממעונו נפעמים מעוצם בקיאותו ועיונו בכל חלקי התורה, לצד צניעות וענווה עד אין קץ.

את שיעוריו היומיים מסר בשנים האחרונות בביתו, שהיה בכחית "אוהל מועד לכל מבקש השם". בהתאם למסורה בידו, לא העריך את ה'כמות' רק את האיכות, והיה מוסר בדחילו וריחמו את תורתם של רבותיו האחרונים לתלמידיו האהובים והמופלגים בתורה.

בהיכל הישיבה ובמעון קדשו בשנים האחרונות, התפלל ועבד את בוראו, עם בני הישיבה, בשבתות ובמועדים, בימים נוראים ובחגי השנה. שם ראו את "עבודת התפילה", ביגיעה ובמסירות נפש, כשהוא עובד את בוראו בסילודין, באימה וביראה, בבכי ובתחנונים, כעבד המרצה את אדוניו. כל מי ששמע אותו בתפילותיו הקדושות, הרגיש בעצמו רוח טהרה וחשקת רוממות וקירבת אלוקים, שנשבה מנשמתו הגדולה והטהורה של מדברנא דאומתיה.

שיחות מוסר וחיזוק

שיחותיו המלהיבות לתורה ויר"ש היו מן המפורסמות, והקנו לדור כולו יסודות לחיים וחכמות חיים בלתי נתפסת. רגשות הקודש שהיו יוצאים <<< המשך בעמ' 20

בית הספר בית יעקב נווה יעקב

מיסודו של רבינו מרן ראש הישיבה זצוקללה"ה

אבי אבי רכב ישראל ופרעיו

אבלים ומזועזעים אנו עד דכדוכה של נפש, כאשר בא השמש בצהרים בעלותו בסערה השמימה, אבינו רוענו מאור עינינו עמרת תפארת ישראל, אשר אמרנו בצילו נחיה

רבנו הגדול מרן ראש הישיבה זצוקללה"ה

אשר נתן לבו ונפשו על חשמו היהדות והחינוך הטהור חיסד ומקים בית ספרנו, מדריכנו מורה נתיבותינו כאשר ישא האומן את היונק עד יומו האחרון ללמדנו הדרך אשר נלך בה בכל פרט ופרט

אבל יחיד עשי לך ומספד תמרורים

על תופשי משוטיך, מלחיק וחובליך עורכי מערכך מישרי הדורים

אוי מי יורה דעה ומי יבין שמועה

מי יפרק הויות ומי יתרץ שברים

מי ילחם מלחמתך, כלי מלחמה אבדו ונפלו גבורים

יתומים היינו ואין אב אוי נא לנו כי חטאנו

אוי לספינה שאבד קברניטה

אוי רבנו על מי נטשתנו

גדול כים שברנו מי ירפא לנו

ההנהלה וההורים

קהילת בני התורה

נווה יעקב ירושלים

כי לוקח אדונינו מעל ראשינו

אבלים אנונים סחופים ודוויים כי נוטל כבוד מבית חינו וגלה כבוד מִישראל, וכי כבתה גחלת ישראל הנשארת עמוד האש ההולך לפני המחנה, עטרת ראשינו ונזר תפארתנו, אביהן וליבן של ישראל, רוח אפינו אשר אמרנו בצילו נחיה

מרא דכולא תלמודא אשר יגע בתורה לעיונה בכל מכמניה והעמיד תלמידים הרבה, ארי במסתרים דמיטמרן גליין ליה, חסידא ופרישא, צדיק יסוד עולם, חסיד המתחסד עם הבריות, אבי יתומים ואלמנות, עובד ה' בכל לבבו מנעוריו צדיק מושל ביראת אלוקים, כל ימיו מסר נפשו חלבו ודמיו לגדור גדר ולעמוד בפרץ, היה לישראל לחומה בצורה ולעמוד אש להאיר נבכי התקופה

אדונינו מורינו ורבינו

שר התורה עמוד היראה הקדושה והעבודה
רבן של ישראל רבינו הקדוש והטהור

מרן רבי **שמואל אויערבאך** זצוקללה"ה

אשר כל ייסודה של קהילתינו הקדושה על פיו, ובמאור פניו תמיד הנחנו וניהלנו, להרחיב גבולות הקדושה ולהרים קרנה של תורה

כמה יגיעות נתייגע אותו צדיק להעמיד

מוסדות התורה והחינוך בשכונתנו על טהרת הקודש

אבינו רועינו

על וי איתנו נעשת ועזבת

ההלוויה התקיימה ביום ראשון י' אדר תשע"ח בשעה 11 מהיכל הישיבה הקדו' בשכונת שערי חסד

וכל בית ישראל יבכו את העריפה אשר שרף ה'



בית דין צדק מסורת

בראשות רבינו הגאב"ד רבי צבי פרידמן שליט"א

כבה נר ישראל

נפלה עמדת ראשינו

קשה היום לישראל כיום בא השמש בצהרים

אל השמועה הנוראה כי באה בפתע, נמס כל לב, רפו כל ידים, קול נהי ובכי תמרורים נשמע מציון איך שודדנו המומים, שבורים ורצוצים יחד עם כל בית ישראל על הלקח ארון ברית ד', ועל אשר נשתברו הלוחות ובטל התמיד וכבה לפיד האש שהלך לפני המחנה אשר על פיו יצאו ועל פיו יבואו כל בית ישראל, רב רבנן, המאור הגדול, מעתיק השמועה וממשיך שלשלת המסורה, רוח אפינו אשר אמרנו בצלו נחיה, עטרת תפארת ישראל, יחיד הדור ופלאו, גאון הגאונים, קדוש בכל מיני קדושה, בקי בכל מכמני התורה בנגלה ובנסתר

ליבן ואביהן של ישראל רבן של כל בני הגולה

רבינו הקדוש

אורן ראש הישיבה

זצוקללה"ה

אשר היה לנו לעיניים, וסמוכים היינו על שולחנו. עמד על משמר חומת הכשרות בטהרתה, הקים, ייסד, חיזק וביסס עבור בני התורה את הבד"ץ ומערכת הכשרות המהודרת שעל ידו ונשא אותם על לוח ליבו הטהור מאז הווסדה.

אחה כי נוטל אדונינו מעל ראשינו
גדול כים שברנו מי ירפא לנו

פרסום ירושלים
כרית - הדפסה - חזקיה
0587-1700-19

כולל כבוד חכמים בני ברק

בגשיאות מרן ראש הישיבה זצוק"ל

אהבה אביו הגדול על מי נטשתנו



עיריית ירושלים

ראש העיר ירושלים
מ"מ, סגניו, חברי הנהלת העיריה,
משותפים באבל הכבד על פטירת

מרן הגאון רבי
שמואל
אויירבך
זצ"ל

ראש ישיבת מעלות התורה

מחשובי רבני ירושלים,
נצר שושלת משפחת רבנים ירושלמית עניפה
ומנהיג רוחני לרבבות תלמידים

תנחומים לאחיו החשובים ולתלמידיו הרבים

בנחמת ציון וירושלים תנוחמו

ניד ברקת

ראש העיר ירושלים

כולל "עמלי התורה" נווה יעקב

בדרכו של רבינו הגדול מרן הגר"ש אויערבאך זצוקללה"ה

מנורה הטהורה אורה נעדרה

קול נהי ובכי תמרורים נשמע מהיכל, עלי כבוד אשר גלה, בעלותו
בסערה בפתע ובחטף השמימה, של אדונינו אבינו מורנו ורבינו, אבי
עולם התורה, נזר תפארתנו, אביר הרועים, נזר השקדנים אשר עיונו
המבעית בכל חלקי ומרבדי התורה לגווניה ואגפיה, היה לנו לעיניים,
ובאור תורתו ויראתו, ובקדושתו וטהרתו חקק והאיר בנפשנו עוז
ותעצומות רוממות וגבהות דרכה של תורה, עמלה ויגיעתה ברציפות,
ובלהב אש תורתו הבוערת כנתינתה כצורתה בטהרתה, ביקוד אהבת
תורתו הנחילנו מחכמתו בתוקף יראתו והדרו, והאציל מאורו והודו
עלינו בתוך שאר עולם התורה

רשכבה"ג פאר הדור והדרו ליבן של ישראל

רבינו הגדול רבי

שמואל אויערבאך

זצוקללה"ה

קברניט הדור

אשר נשא על שכמו את משא הדור ברוחניות ובגשמיות כנשוא האומן את היונק, ומסר
נפשו כפשוטו למען המשך שמירת צביון הישיבות, וכמה מסר כל מאודו עליה להתקין
דרכיה וליישב אורחותיה לסגל מסילותיה ולהעמיד צביונה ולהציבה על מכונה

אוי יתומים היינו ואין אב

ההנהלה

רבני הכולל

את אחד מבאי ביתו לביתו של מרן הגרש"ז, בבקשו שו"ע עם "אשל אברהם", בהיות שהשו"ע שלו היה רק עם השך והט"ז, הנושא הנידון היה קידוש על יי"ש, נושא שעליו דן הגאון מבוטשאש, ובדבריו רצה הרב מטשעבין לעיין.

כאשר הגיע השליח למדרגות ביתו של מרן הגרש"ז, הבחין בו מרן ראש הישיבה שהיה צעיר לימים, ועוד לפני שהספיק השליח לעלות הוא נכנס אל הבית והוציא את השולחן ערוך המבוקש, והגיי שו לשליח המופתע מההבחנה של ראש הישיבה על מטרת שליחותו, כאשר הגיע השליח למרן הרב מטשעבין הוא סיפר על מה שאירע עם רבינו, ואז התבטא הרב ואמר בחיוך "ידעתי שלך' שמואל יש רוח הקודש"...

אביו פוסק הדור מרן הגרש"ז זצוק"ל

כל ימי חייו נפשו נקשרה בנפש אביו ורבו המו-בהק מרן גאון ישראל רבי שלמה זלמן איזערבאך זצוק"ל, אשר כבר בילדותו הכיר והודה לקב"ה על שחנן אותו בילד שעתיד להאיר את שמי היהדות באור תורתו, פרישותו וצדקותו.

מסביב למרן הגרש"ז זצוק"ל, סבבו גיבורי התורה, רבנים וגדולי תורה, שינקו ממנו את דרכי המסורה וההנהגה. ובמשך כל ימיו לא זוה ידו מתוך ידו, יומם ולילה, ואת כל תורתו, הנהגותיו ומסורו-תיו והוראותיו של אביו הגדול, ספג אל מוחו הכביר וליבו הגדול.

כך מתאר רבינו זצוק"ל את לימודו בילדותו על אביו "אזכרה ימים, בשנת ההפלאה טרם לאיש הייתי, ואז למדני אבא מארי זללה"ה מסכת ביצה, בנוסף על לימודי בהת"ת, בחדרו המיוחד ללימודו בבית ד' בלילות, ומול עיני דמות דיוקנו אז בעת לימודו ופניו פני להבים, כאשר כל מעייניו וחושיו ערים ומרוכזים לכל פרט ולכל נקודה במרחב הסו-גיא, ובהיקף ידיעותיו משוטט גם להסתעף בשאר סוגיות הש"ס והפוסקים ואביזרייהו, וכולו מקרין אהבה גדולה ושלהבת אשר יקדה בלבו לתורת ד', והמתיקות הגדולה אשר חש והמחיש טעם והטעים, ומראה טוהר פניו הגוונים בחילופין ברצוא ושוב, לרגע ארשת פנים עצבות, אשר עומק השמועה נעלמה ממנו (ממנו דייקא, ועונה גדולה מכולם), וכרגע פנים שוחקות ומאירות ורווחא שמעתתא, והדברים מאירים ושמחים. כמה קרנו אור פניו עת דלה מעומקא דסוגיא הלכתא רבתא למעשה, וכמ-רגלא בפומיה בנועם לשונו: הלא לזה אנו לומדים, לדעת המעשה אשר יעשון וחי בהם".

בדבריו תיאר רבינו זצוק"ל את עמל התורה לשמה של אביו וכתב גם על אמו הגדולה שזכתה להיות בעזרתו, "כמה דאגה תמיד לא להפריע, לא לעבור דרך החדר שלמד, לא להסתובב שם, ואמא לא הרגישה שהיא מוסרת את נפשה כדי לגדל כאן את גדול הדור, אלא מוסרת נפשה לאחד שלומד תורה. היום, כל אחד שלומד, נשבר אחרי כמה שנים כשנוכח לראות שאינו יוצא חזו"א... ואמא ז"ל ידעה שאבא ז"ל לומד תורה וזה העיקר. לא בשביל לצאת לאיזה תכלית... היו סבים בבית משני הצדדים שלמדו תורה, בשביל שזוהי התכלית ולא מחכים ליותר מזה שום דבר..."

בהזדמנות הוסיף מרן זי"ע לספר: "כאשר האבא ז"ל הלך לקול תורה, אמר לנו הסבא שהוא לא יודע למה הוא צריך לעשות את זה, הרי הוא יושב ולומד טוב, גם פה יש תלמידים, ואח"כ הסבירו לו שיש יותר הרבצת תורה. פשוט לא חיכו לשום מטרה חוץ מללמוד, ועוד להיפך, זה הפריע קצת בהתחלה. אולי עוזבים משהו מהשקידה וההתמדה".

וסיפר מרן רבינו זצוק"ל "וגם פעם כאשר פתחתי אני בעניי את הישיבה, שאלה אותי אשתי ז"ל, אם זה יותר הרבצת תורה או שזה 'מעמד', והיא לא צריכה את זה. ואמרתיה לה שאומרים לי שזה כן יותר הרבצת תורה. זו אהבת תורה, מי שמחכה להיות מי יודע מה, זה לא נקרא אהבת תורה, כי התורה לא חשובה רק אם ייצא כך וכך, אלא מי שזוכה לשבת ללמוד מתוך מנוחת הנפש להבין וללמוד משהו, זו זכיה גדולה ולא צריך להיות אכפת לו מאף אחד".

אביו שהכיר בכוחו הגדול לא העלים ממנו דבר ופתח לפניו את כל אוצרות רוחו ותורתו והעביר לו את המסורה בדיוק ובדקדוק, אביו ששימש כנשיא << המשך בעמ' 24

והתשובות מכל גאוני עולם, וניתן להאמר אשר מי שלא ראה כל זה לא ראה בקיאות מימיו, וגם יושר שכלו ובהירותו ומהירות תפיסתו המבהילה, והחיות והשמחה הגדולה בשעשועי תורה, ועם כל זה הענוה הגדולה, וכידוע אשר אמר אאמו"ר הגאון זללה"ה, אשר עם פטירתו והסתלקותו של הגאון שה"ת מט-שעבין בטלה ענוה, זי"ע ועכ"א. הלא כה דברי זעירא ולא מן חבריא אשר אך זכיתי לראות אור פניו זללה"ה".

ברבות השנים סיפר מרן זיע"א מאות עובדות על שיחותיו עם הרב מטשעבין, שהחלו בקטנותו ממש ופעם סיפר על שיחה שהיתה עימו בהיותו ביישי"ק. וכך סיפר מרן זצוק"ל: למדתי בישיבה קטנה סוגיית רוב וקרוב, דברתי עמו בלימוד בענין עגלה ערופה, והוא הוסיף על דברי מהירושלמי בסוטה פרק עגלה ערופה, ואמר, שמעניין כי בירושלמי סוטה מצינו כמה וכמה

חידושים מופלאים באופן שונה משאר המסכתות, והחל למנות אותם על הסדר..."

אחת העובדות המענינות, המעידה על כח ה"חכם עדיף מנביא" שכה איפיין את רבינו ראש הישיבה, היתה כאשר באחד הימים מרן הרב מטשעבין שלח

מרן הרב מטשעבין זיע"א

הקשרים של מרן רה"י זצוק"ל עם גאון ישראל מרן הרב מטשעבין היו ארוכים ועמוקים. הגאון מט-שעבין זיע"א העריך וכיכד את רבינו זיע"א עד למאד והתבטא עליו כי עדיז לגדולות ונצורות.

וכפי שכתב עליו רבינו מרן ראש הישיבה: "ואשרי עין ראתה הוד ואור פניו של האי גאון ישראל זללה"ה, אשר גם הוא בעוה"ר ל"ע שתה מכוס התרעלה, באבדן שני בניו הי"ד, גאוני התורה אשר היו עתידים להאיר פני תבל וכו', וגם בגדול השתתפות לבו בצערן של ישראל, ויחד עם זה ראינו את המידה הגדולה והדומיה של 'ידום אהרן', צהלתו ושמחתו בפניו ודאגתו בליבו, וכל ימי חייו מיום עמדו על דעתו ועם כל התהפוכות רח"ל, כולם שוים לטובה ולברכה, בהחיות העצומה והנעימה של הדביקות בתורה סלסלה ותרוממן, שמועסין אין לערנען (לשוחח ולפלפל בדברי תורה) בשמחה רבה ועצומה ובדבקות טוהר, והתלמידי חכמים וחכמי התורה ראו והשתוממו לגדול הבקיאות הנוראה בכל חדרי תורה, גמ' ולשונות פירש"י והתו' והראשונים והפוסקים ואביזרייהו ואביזרי אביזרייהו, והחיבורים

בית דין צדקה דקהר יטב לב ד'סאטמאר

מי יקום לי עם מריעים

עם צאת השב"ק הגיעתנו הידיעה המרה והנוראה, ווי אבדה נפש הגאון הגדול שר התורה והיראה, צדיק נשגב

עמוד אש ההולך לפני וַחנה ישראל

עמודאן אױינער באך זצללה"ה

אשר השליך נפשו מנגד בעד גזירות השמד של השלטון הציוני, והפקיד עצמו וכל אשר לו ללחום בחירוף נפש מלחמת ד' בגיבורים למען הציל מידם אלפי בחורי חמד ובנות ישראל מלנפול שבי לצבאם הטמא.

ובלהבת אש לבבו הטהור עשה את הגולה כמדורת אש לבוא לעזרת ה' בגיבורים ולצאת לישע אחינו תושבי ארה"ק בעת צרה וגזירת שמד אהה אוי ואל"י, איכנה נטשת את הצאן בעצומה של המערכה, וזאבי ערב עומדים לטרוף את השה

תמרים הניעו ראש על צדיק כתמר אשר בעוז רוחו ובחכמת תורתו, הקים מוסדות חינוך על טהרת הקודש לאלפי צאצאי תלמידיו, ולא חס מפני כל ללמדם ולהדריכם ולתת בעול הכבד במסינ' להתבדל מקופת השלטון, ונתגדל ונתקדש ש"ש על ידו מסוף העולם ועד סופו.

יחד עם שלומי אמוני ישראל די בכל אתר מבכים אנו מרה את סילוקו של צדיק עמוד הימיני של רבבות היראים אשר הערה עליהן רוח ממרום ללכת בדרכי ראשונים, אוי מי יקום לי עם מריעים מי יתיצב לנו עם פועלי און, גדול כים שברך מי ירפא לך.

הכו"ח בכאב ובצער נורא ומצפים לישיעת ה' במהרה מקום חותם הביד"ץ



רשת הכוללים אור המאיר

בארה"ק
מיסודו של מרן ראש הישיבה זיע"א

בני ברק | ירושלים | מודיעין עילית | בית שמש

בא השמש בצהרים

יחד עם כל בית ישראל, אבלים ודוויים אנו עם הסתלקותו בחטף של אביהן וליבן של ישראל עמוד האש אשר הלך לפני המחנה

מרן הגאון החסיד

רבי שמואל זצוקלה"ה

אשר נשא את משא העם על לוח ליבו הטהור, ונתן ליבו ונפשו בדאגה לכל יחד ויחד מבני התורה ולכונן וליסד את היכלי התורה ובתי החינוך בארה"ק בכלל, וטרח בכל כוחו למען העמדת היכלי רשת הכוללים "אור המאיר" בארה"ק, ואף זכינו לשמוע ממנו את משא הקודש במעמד השנתי האחרון של סיום המסכת שע"י רשת הכוללים

ועתה עלה בסערה השמימה ונדם לב הארי
אוי ואבוי שוד ושבר לנותרים

ויה"ר שתעמוד לנו זכותו להמשיך בדרכו ועמלו להרמת קרן התורה וכבוד חכמיה ולמצוא נוחם ותקוה בריבוי היכלי תורה נוספים, עדי נזכה לגאולה השלימה ותחית המתים בב"א

הראשון במעלה ואחרון בזמן "שאני שמואל דרב גובריה"

חרדו לדברו.
הלכה כמותו בכל מקום, וכפי שהעיד עליו בגדלו
מרנא ורבנא האבי עזרי זיע"א "ואין להרהר אחריו".
בכל ענין ובכל נושא שהכריע הלכה כמותו.
וירם את אדרת אליהו אשר נפלה מעליו (מלכים
ב ב). על תורתו של רבנו הגאון החסיד מסורת
הישיבות תבנית המשכן מאולפנא רבתי דוולוז'ין
ועד הנה היה רבנו השומר.
על כן יאמר בספר מלחמות ד', וירב בנחל אמר
רבי מני על עסקי הנחל (יומא כ"ב:) שוחטי הילדים
בנחלים תחת סעיפי הסלעים (ישעי' נז).
שאני שמואל דרב גובריה. וברש"י: הוא בקיא
ואין כולן בקיאים (נדה כ).
א"ל לינוקא פסוק לי פסוקין, אמר ליה "ושמואל
מת", אמר ש"מ נח נפשיה דשמואל (חולין צה:).
על אלו מתריעין בשבת ועל הספינה המטרפת
בים (תענית יט). ספינת עולם התורה מטרפת בים.
נשיא שמת, כל בתי מדרשות בטלין, ולא שיהיו
בטלין ומטיילין בשוק, אלא יושבין עגומין ודומין
כבני אדם שאין להם פרנס (שמחות פ"י).
וכשמת שמואל הקטן תלו לו מפתחו ופנקסו
בארנו מפני שלא היה לו בן, והיה רבן גמליאל ורבי
אלעזר מספדין עליו, ואמרו על זה נאה לבכות, ועל
זה נאה להתאבל, כשהמלכים מתים מניחין כתריהן
לבניהם, עשירים מתים ומניחין עושרם לבניהם,
שמואל הקטן נטל כל חמדות של עולם והלך לו
(שמחות פ"ח).
י"טיב ד' ולא יוסיף עוד ל'סרה. אמן ב'פנים פו'
שלוח חלק יצק ב ומושיע ב'עת צרה: ל'צדק ימלך
מלך. י אמר שלמו ימי אכלך. לאורו נסע ונלך:

בדמע
טוביה הלוי שולזינגר

שמעתי מדודי הגאון המופלא רבי משה מרדכי
הלוי זצוק"ל מה ששמע בשיח שרפי קדש ממרנא
הקהלות יעקב, וכך אמר הקהלות יעקב: "ספר 'אבי
עזרי' זה אחרון".
"דאמר רבה בר נחמני אני יחיד בנגעים אני יחיד
באהלות" (ב"מ פו.). ספרא דבי רב 'דרכי שמואל'
זה לא ספר, זה אחרון. חידש כמה הלכות, הם
במשנה ערוכות, זה המרגיז ממלכות.
אוי לו לעולם שאבד מנהיגו ואוי לה לספינה
שאבד קברניטה (ב"ב צ:). איתמר ספינה רב אמר
כיון שמשך כל שהוא קנה ושמואל אמר לא קנה עד
שימשוך את כולה (ב"ב עה:).
באותה שעה אמר הקדוש ברוך הוא לגבריאל
צא והבא נשמתו של משה, אמר לפניו רבש"ע מי
שהוא שקול כנגד ששים רבוא איך אני יכול לראות
במותו. באותה שעה בקש הקדוש ברוך הוא ונטל
נשמתו בנשיקת פה והיה בוכה ואומר מי יקום לי
עם מרעים מי יתיצב לי עם פועלי און (ילקוט וילך).
שמואל אמר באפילה שנו (ב"ק כ"ז:). בני תורה
היקרים המסולאים בפז המושלכים בבית האסורים,
באפילה - שם במצור ובמצוק שנו ושילשו מסכת
אחר מסכת.
קולו זימר עריצים והכרית את הקוצים והציל
הלחוצים.
עד שלא שקעה שמשו של מרא דארעא דישראל
הגאון הקדוש רבנו יוסף חיים זוננפלד זיע"א י"ט
אדר תרצ"ב - זרחה שמשו של רבנו ביום הכיפורים
תרצ"ב.
וההוא יומא נח נפשיה דרביא בר קיסי ואנחו בה
סימנא, רביא קיסי מכפר כשעיר המשתלח (יומא
מב).
עד שהיה רואה כל הגולה לפניו כמדורת האש
(ר"ה כב:). כל העולם כולו מסוף העולם ועד סופו



נדם לבם של ישראל נשבה ארון אלוקים

אוי לה לספינה שאבד קברניטה אוי לו לדור דאזל גברא דכולהו מסתפו מיניה

אזה מה עשה אלוקים לנו בהסתלק מעמנו מגן הדור לוחם מלחמות ד' יחיד המקנא ומשיב
עברה, לוחם בעוז ובתעצומות נגד מרשיעי ברית מבית ומחוץ כמרדכי הצדיק בדורו לא חת
מפני כל ומורא לא עלה על ראשו, שריד אחרון לשיירי כנסת הגדולה, אביהם ורבן של ישראל

מרן רשכבה"ג
רבנו הקדוש והטהור ראש הישיבה
רבי

שמואל אויערבאך

זצוקללה"ה

בן מרן גאון ישראל רבי שלמה זלמן זצוקללה"ה

אשר נסתלק ונתעלה לשמי רום כעת השמש בטהרתה ובתוקף גבורתו ועולם חשך בערנו
אוי מי יבנה חומות ומי יגדור פרצים. מי ילהט לבבות ומי ינתן בקרחונים.
מי ינהל עדרים, ומי יהדוך שועלים. מי ירומם לבבות ומי ינמיך רוח
כשרנים. מי יקומם רעים ומי יתיצב נגד פועלי און. מי ילחום מלחמות ד'
ומי יגלה זממות ערומים. מי יעמוד בגבורות, ומי יסעד הנחשלים.
רוח אפינו משיח ד' אשר אמרנו בצילו נחיה נלקח מעמנו
בעוה"ר ואין לנו להישען אלא על אבינו שבשמים

אוי לה לספינה שאבד קברניטה

נמס כל לב ורפו כל ידיים, כי נעלה הענן ולוקח מעל ראשנו אדוננו רוענו אשר אמרנו בצילו נחיה בצוק העיתים,
צדיק מושל ביראת אלוקים, יגיעתו בתורה בעומק עיונה עד כלות, מי יוכל למלל ולספר
היה לנו ולבית ישראל עמוד האש אשר לפני המחנה, עמד כחומה בצורה על משמר מסורת התורה והישיבות,
מסר נפשו על טהרת חינוך בני ובנות ישראל והעמיד לגיונות הוגי תורה ולוחמי מלחמתה במסירות נפש,

מרנא ורבנא ראש הישיבה הגאון האמיתי

רבי שמואל אויערבאך זצוקללה"ה

רעו כנפשו של מרן רבינו הכהן הגדול מאחיו ראש הישיבה הגאון רבי חיים הכהן קמיל זצוקללה"ה

קינה נקונן וקול נהי נרים, אבל יחיד נתאבל אשר זה מעט זכינו להתעטר בברכתו ובנשיאותו
למוסדות התורה והחינוך על טהרת הקודש שהתייסדו בהוראתו בקהילותינו

אזה כי אבד מנהיגנו, מי ינחמנו ומי ינהלנו,
וכל בית ישראל יבכו את השריפה אשר שרף ד'

כולל אברכים באר שלמה
נתיבות

תלמוד תורה על טהרת הקודש
לבני קהילות הדרום

איגוד בני התורה בדרום
אופקים - נתיבות - תפרח - ירוחם



ירושלים | בני ברק | מודיעין עילית

אלעד | בית שמש | רכסים | צפת

מיסודו של

רבנו רשכבה"ג מרן ראש הישיבה הגר"ש אויערבאך זיע"א

בראשות הרב מרדכי הלוי דינר

ע"י חברים למצווה ע"ר 580591162

"ראיתי את הארץ והנה תוהו ובוהו ואל השמים ואין אורם" (ירמיה ד' כ"ג)

על זאת תאבל כל הארץ וקדרו השמים ממעל על כי נוטל כבוד מבית חיינו ובעוונתנו עלה בסערה השמימה איש האלוקים ארז הלבנון אדיר התורה בעל תריסין במשנה וגמרא גבור כח עמל בטהרה על אלה אני בוכיה ועיני נגרה זאת בזכרי אזעק במרה חמדת ישראל כלי הקודש נזר ועטרה טהור לב מנורה הטהורה פה המתגבר בתורה גופו טהור בכל מיני טהרה נקי וחסיד במלאכתו למהרה מקהיל קהילות בציון שעה יושב ודורש וספר תורה עימו לא הניח כלום מתורת משה לשמרה

גאון הגאונים קודש הקדשים רב רבנן אדונינו אבינו מורינו ורבינו

אביהם אוהבם ולבן של ישראל זיע"א

יום שבת היה זמן קידוש היה ויקדש ויקרא יצאה נשמתו בברא אלוקים יוצר וצר צורה

אבל יחיד עשי לך - חכמי ורבני רשת הכוללים בארה"ק

אשר בליבו הטהור יסד ונשא אותנו עד יומו האחרון כמלאך ד' צבאות העומד בראש המחנה ואומר גדל

על דעת רבותינו מרנן שליט"א הושבנו ישיבתו על קברו

ומעתה רשת הכוללים "דעת שמואל" שמה - לזכרו ולעלוי נשמתו הטהורה

קול בכי ונהי ישמע היום בהיכל בתי מדרשינו

בית שמש רחוב חגי רמה ג' בשעה 6:00

מורינו ראש הכולל הגאון רבי מיכאל פרנקל שליט"א

תלמידו הגאון רבי עופר שמאי היימן שליט"א

ר"מ בישיבת אוצרות התורה

בני ברק רחוב הגר"א בשעה 6:00

מורינו הגאון הגדול רבי אליעזר הלוי דינר שליט"א

גאב"ד ק"ק "עדת ישראל" בארה"ק

מורינו הגאון הגדול רבי שמואל מרקוביץ שליט"א

ראש ישיבת פוניבז'

צפת בבית הכנסת "אהל דב" בשעה 7:00

מורינו ראש הכולל הגאון רבי יחיאל צ'יקינבסקי שליט"א

הרבנים מתלמידי מרן זיע"א

ירושלים רחוב פרדס נווה יעקב בשעה 6:30

מורינו ראש הכולל הגאון רבי יצחק פרבשטיין שליט"א

תלמידו הגאון רבי אליהו ויינר שליט"א מראשי ישיבת "דעת אליהו"

גדול כים שברינו מי ירפא לנו

רבנן ותלמידיהון

ראשי החבורות

ראשי הכוללים

כולל אברכים "אהל שמואל"
מיסודו וע"ש של רבינו מרן ראש הישיבה
הגר"ש אויערבאך זצוקללה"ה
הקריה החרדית בית שמש

אוי רבינו על מי נטשתנו

נמס כל לב ורפו כל ידים בהלקח מאיתנו בחטף רבן, ליבן, ומשענן של ישראל, גאון ישראל ועוזו, מרי דכולא תלמודא מערבא ומדינחאה שריד אחרון לתקיפי קמאי דמסתפי מיניה, אשר בצלו חיינו, מעתיק השמועה בתורה וביראה, ולחם בכל עוז להעמיד המשך מסורת התורה והיהדות מול פורצי גדר ומרשעי ברית, אות ופלא בעמדו יחידי בעבר אחד, בלתי לה' לבדו

שר התורה והיראה
עמודא דצלותהון ד'ישראל

רשכבה"א רבינו מרן ראש הישיבה זצוקללה"ה

אשר בעצתו הנחנו,
וסכך עלינו באברתו כל הימים

אוי נא לנו כי חטאנו
גדול כים שברך מי ירפא לך

רבנן ותלמידיהון
דוד מנחם פרידמן
ראש הכולל

הספד מר יערך
היום יום שני
בהיכל הכולל ברח' שפת אמת 5
בשעה 6 בערב

דברים ישא תלמידו חביבו
הגאון ר' יעקב שולזינגר שליט"א
וראשי הכוללים שליט"א

מתולדותיו

<< המשך מעמ' 20

הישיבה, ישיבת מעלות התורה, הקפיד לה-
דגיש באוזני התלמידים את הערכתו לבנו
הבכור, כאשר בכל פעם שרבינו זצוק"ל
נכנס לבית המדרש בזמן בו שהה בו הגרש"ז
זצוק"ל, הוא קם מלוא קומתו לפני בנו הבכור,
ואף התבטא כמה וכמה פעמים כאילו עם כל
גדלותו הוא רק "אבוב דשמואל".

בשנותיו האחרונות נהג רבי שלמה זלמן
להתפלל מדי יום בישיבה הקדושה, כאשר
אף בימים הנוראים הוא שהה בצילה של
הישיבה, כשבני הישיבה זוכים לאורו של
מרן הגרש"ז, מחזה מרגש היה לראות מידי
יום, את מרן ראש הישיבה זצוק"ל, צועד
עם אביו לביתו בשכונת שערי חסד, שם
היו יושבים האב הגדול ובנו הגדול, וסוע-
דים יחד פת שחרית, המתובלת בדברי תורה
והלכה.

הרבנית הצדקנית ע"ה

הרבנית הצדקנית מרת רחל ע"ה,
נודעה במעשי חסדה ובמסירותה לכל דבר
שבקדושה.

כל חייה מסרה נפשה לעמוד לימין בעלה,
בהתבטלות מוחלטת באופן מופלא ובמסירות
עצומה. מסרה כל אשר לה להסיר מעליו כל
טרדה וטרחה בכדי שימשיך בשקידתו הנוראה
בתורה מתוך שלווה הנפש ומנוחת הדעת,
סייעה בידו להקים תורה ולהעמיד תלמידים
והייתה כאם לתלמידים, בדאגה לכל חסרונם
הרוחניים והגשמיים.

כבר בצעירותה זכתה לקדש שם שמים
ולהיתפס בבית האסורים בשנת תשי"ג במהלך
ההפגנה הידועה כנגד גיוס בנות, בהוראת מרן
החזון איש ומרן הרב מבריסק זיע"א.

כאשר יצאו לאור סדרת ספרי שיחותיו של
ראש הישיבה, ביקש ראש הישיבה להעניק
להם את השם "אהל רחל", וכתב בקולמוס
סו את דברי הזכרון לרבנית ע"ה, המלמדים
על גדולתה, וכך כתב רבינו ראש הישיבה:
"מצבת זכרון לאשת חיל נפש זכה וטהורה....
ראו כל ענוותנותה וצדקותיה חביבים עליה
תורה ועמליה לשם עולם נודעו תפילותיה בכל
מאודה מסרה נפשה לאהבת תורה ולומדיה
אין ערוך לגודל ורוב חסדיה ועבודת ד' כל ימי
חייה, ניחמה כל לב נדכא בנועם אמריה אכלה
בליבה וצהלתה על פניה השתוקקה לבוראה
בנפש טהורה ובכל מכמניה"

פרק מופלא היה בעת הסתלקותה בחטף של
הרבנית ע"ה, שקיבלה אירוע מוחי בעת שמחה
משפחתית, כשרבינו ראש הישיבה יושב במשך
כל השבוע על יד מיטתה, בעודו סועד אותה
בחוליה, וכותב קונטרס שלם בעניני 'ברירה'.
באותם ימים, עלה נשיא הישיבה מרן הגרש"ז
להיכל הישיבה, ואסף סביבו את בני הישיבה,
בספרו להם את המעשה במרנא הח"ח
שלבקשת תלמידים, העניק לטובת רפואתו
של מרן הגאון רבי נפתלי טרופ זצוק"ל דקה
מלימודו, מרן הגרש"ז בהבהיר לבני הישיבה
את מעלת כל רגע בתורה וביקש כי הם ירבו
בשקידה בתורה לרפואת הרבנית ע"ה.

ביום חמישי, י"ד טבת תשנ"א, כבו
המאורות עם פטירתה של הרבנית ע"ה,
במעמד מרטיט שנחרט בלב כל העומדים
בשעת יציאת נשמה, כאשר רבינו מרן ראש
הישיבה, אומר את הוידי בקול בוכים, ומיד
עם יציאת הנשמה, הוא ביקש לעיין בגמרא
ברכות על ברכת דיין האמת ודברי הרמב"ם
שחייב לברכה בשמחה, כשהוא מברך את
ברכת דיין האמת, במחינות וכישוב הדעת.
באותם ימים סיפר עד ראייה, על ביקור
שערך עם מרן ראש הישיבה זצוק"ל כשהיה

אברך צעיר, אצל כ"ק האדמו"ר מגור ה'בית
ישראל' זצוק"ל, כשנכנס מרן ראש הישיבה
זצוק"ל פנה אליו האדמו"ר, שהיה חשוך בנים
ואמר לו: "לנו, לי ולך, יש תפקיד בעולם,
לגדל דורות!"

בהלויתה, הספידה רבינו ראש הישיבה
משך שעה ארוכה, בהספד שהפך לנכס צאן
ברזל בעולם התורה, והודפס בזמנו באלפי ער-
תקים, הספד שהוא ספר מוסר חי על גדולתה
של אשת חבר, כשהוא מאריך שעה ארוכה,
על יראתה, תפילותיה, חסדיה וליבה הגדול
ובין הדברים אמר: רחמנא לבא בעי... לא רק
מעשים ודיבור, הוי... 'לב', מה שהקב"ה רוצה
מיהודי... תנה בני לי לבך, היי... כזה 'לב' נקי...
כזה לב טהור, חיתי עמה שנים רבות ויכולני
להעיד: כזו טהרת הלב, אינני רוצה להגזים,
ואינני מטבעי מגזים, אמנם יכולני לטעות, אדם
יכול לטעות, אולם אומר אני רק לפי השערתי,
ולפי השערתי היתה היא יחידה בדור בכך...
טהרת הלב - נקייה, נקייה מכל מדות רעות,
כל כולה רק 'נקיות', רק לחשוב מחשבות
לילות שלמים על משכבה, כיצד לגמול טובה
לפלוגי, ולעשות חסד עם אלמוני, ולהוציאו
מצרתו ולהצילו ממצוקתו, וכיצד לשמח קשי
יום, - לא רק לשבורי לב דאגה לשמח, אלא גם
שמחה לבבות שמחים... זו כבר דרגה גבוהה
יותר, השקיעה מחשבות ותחבולות - ולא סתם
'אהבת תורה', אלא חשבה וחישיבה כיצד להר-
בות 'בפועל תורה'.

מוסר התורה ומשנתה לדורות עולם

כהמשך ישיר להשקפת התורה הבהירה
שינק מרבתי הגדולים מצוקי ארץ זיע"א,
אשר במעונם זכה להסתופף ולספוג ים של
רגשות קודש והשקפה בהירה על כל דבר
שבקדושה: מרן החזון איש, מרן הרב מבר-
סק, מרן הרב מטשעבין, מרן הגרא"ז מלצר,
מרן האבי עזרי ומרן הקהילות יעקב, הוא
שמר מכל משמר מצעירותו בחרדת קודש על
שמירת המסורת שלא לשנות קצוץ של יו"ד
מדרכם של אבותינו ורבותינו מדור דור.

גדולי הדור שעבר כבר ראו בו שריד לדור
דעה שהקב"ה ברוב חסדיו הכינו לדור הבא
כמעתיק השמועה וממשיך שלשלת מסירת
התורה מדור לדור, וכפי שאשר רשכבה"ג
רבינו הגדול מרן האבי עזרי זיע"ה התבטא
עליו כי "פיו כפי וידו כידי" והורה כי "אין
לערער אחר דבריו".

כבר לפני עשרות בשנים חרד רבי שמואל
זצוק"ל בחרדת קודש על שמירת המסורה,
כשליחו של רבינו הגדול מרן האבי עזרי זיע"א
ותדיר יצא מגדרו אף בחולשת הגוף עצומה
ועודד את העומדים על המשמר ואת מוסדות
החינוך שלא ישנו מהמסורה לנו במאומה.

לא ניתן להאריך ולתאר את גודל חרדתו
המוחשית והנוראה על טהרת החינוך ועל
שמירת צביון עולם הישיבות מזה עשרות
בשנים. החרדה הנוראה הדירה שינה מעיניו
כפשוטו, הוא ערך צומות ותעניות להצלת
הישיבות והחינוך הטהור. בכל הזדמנות מזה
שנות דור, היה מעורר מרן ראש הישיבה זצ"ל
במשאות קודש מרטיטות ומרוממות על כל
הפרצות החמורות שחדרו למחננו ועל הנר-
שאים הטעונים חיוק ברוחניות, כשהוא שב
ומדגיש בכל פעם על חובתנו ללכת בדרכם של
רבותינו מנהיגי הדורות זיע"א, מבלי לשנות
מהמסורה לנו מאומה.

אחר הסתלקותו של רבינו הגדול מרן האבי
עזרי זיע"א ביכה ללא הרף את הסתלקותו וערך
משאות קודש מדי שנה ביום פקודתו בעיר בני
ברק, כשהוא מביע את החשש מפני "שועלים
קטנים מחבלים בכרמים" שלא יפרצו גדר
וחומה לאחר ש"אזל גברא דמסתפינא מיניה".

<< המשך בעמ' 26

ישיבת מעלות התורה

כבו המאורות

קול נהי ארימה בבכי ויללה על
רבנו מרן ראש הישיבה זצללה"ה

בהיכל בית מדרשו – ישיבת מעלות התורה
בשכונת שערי חסד בשעה 9:00 בערב

ישאו דברים גדולי התלמידים
הגאון הגדול רבי **אוריאל אייזנטל** שליט"א
רב שכונת רמות ג'

הגאון הגדול רבי **שלום גלבר** שליט"א
מח"ס נתיבות שלום - ריבית וארחות שבת

הגאון רבי **אליהו ויינר** שליט"א
מראשי ישיבת דעת אליהו

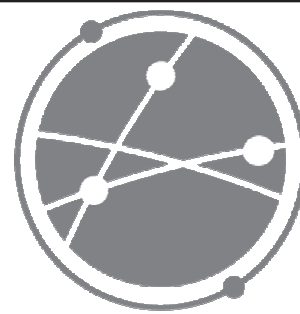
קשה סילוקן של צדיקים כשריפת בית אלוקינו

הנהלת הישיבה

זמני ניחום אבלים

לפנה"צ: 9:00-13:00 | אחה"צ: 4-10

שחרית 7:30 | מנחה 5:10 | מעריב חצי שעה לאחר השקיעה



מבזק

בכלל ציבור בני התורה ויחד עם הכלל כולו

נתעטף אף אנו בכאב צער ויגון

על סילוקו של האי גבירא רבא

פרישא צדיקא וקדישא

עומד בפרץ ולוחם מלחמתה של תורה

רב העצה וגדול התבונה

מרן ראש הישיבה

זיע"א

בעל הנחמות ירפא שבר עמו ויחיש

גאולתם בביאת גואל צדק בב"א

ישיבה ומכינה לצעירים מצוינים

אהבת תורה

מיסודו של מרן הגאון רבי מיכל יהודה ליפקוביץ זצוק"ל
מודיעין עילית

כבה אור עולם

רפו כל ידיים ונמס כל לב בעלות רבינו בסערה השמימה, זה האיש
מרגיז ממלכות, לוחם מלחמות ה' בגבורה גודר גדר ועומד בפרץ,
שריד אחרון לאנשי כנסת הגדולה יחיד הדור בנגלה יחיד הדור
בנסתר, יחיד הדור במשא העם, עמוד הענן ועמוד האש ואשר
ישיבתינו הק' זכתה להארת פנים מופלאה ממנו משך כל השנים וגם
לרבות בימיו האחרונים ממש, גאון הגאונים קודש הקדשים

מרן ראש הישיבה שר התורה והיראה

הגאון החסיד האמיתי

רבי

שמואל אויערבאך

זצוק"ל

בנו בכורו וחביבו של מרן רבינו גאון ישראל ותפארתו

רבי שלמה זלמן זצוק"ל

אשר עלה בסערה השמימה ליל שבת קודש ט' אדר ונטמן למחרתו בהר המנוחות

וכל העם צועקים ובוכים על מי רבינו נטשת הצאן
מי יקום לי עם מרעים מי יתייצב עם פועלי אוון

המבכים מרה
רבנן ותלמידהון

המכתב שנכתב לפני שנתיים
ובראש חדש אדר
בשנה זו ביקש רבנו זצ"ל
לחדשו בכתיבת ידו.

ניתן לתרום בעמדות נדרים פלוס דרך מפעלי תורה וחסד אבי עזרי חפציבה
ולציין עבור: קרן להחזקת מרביץ תורה

Rabbi Shmuel Auerbach
Jerusalem

שמואל אויערבאך
פניהיק ירושלים חובביא

בית ירושלים אדר תשע"ח

אל מעלת כבוד מוקירי תורה ועמליה

הנני בקריאת הצלה למען אחד המיוחד ממרביצי תורה שרבים צריכים לו אשר ידיו רב
לו בהרכבת תורה וזכות הרבים תלויה בו והנני ידעו ומכירו ח"ה הגאון הרב
שליט"א, אשר נמצא במצב קשה מאד מחמת הוצאות שונות שסבבוהו והגיע
לחובות של למעלה ממליון ש"ח וגם אין לו כמעט כדי ספוק ההוצאות השוטפות ומלבד
זה זכה לחתן כמה מילדיו ונצטרפו אלו לאלו למצב קשה מאד.
והן עתה נתעוררו להעמידו ולהחזיקו לבל ימוט ח"ו ושיוכל להמשיך ולישב על
התורה והעבודה וגמ"ח, והדברים הם מהדברים הנוגעים לכלל ולקיום התורה ממש.

המכתב הנ"ל נכתב לפני שנתיים
ובראש חדש אדר בשנה זו
ביקש רבנו זצ"ל לחדשו
בכתיבת ידו.

שמואל אויערבאך

מתולדותיו

<< המשך מעמ' 24

עם הסתלקותו של רבינו עט"ר מרן הגרי"ש אלישיב זצוק"ל, חרד חרדה גדולה ועמוקה ממצב הדור והניסיונות הבלתי פוסקים לפרוץ את כל המחיצות שנבנו בעמל רב על ידי מרן הגרי"ש זיע"א, ולהשכיח את דרכו ואת השפעתו על דרכי ומהלכי ציבור היראים.

בשנים האחרונות היה כולו גברא דמסתפיניה מינה. כולם פחדו ממנו, קרובים ורחוקים, ושמעו הלך מקצה העולם ועד קצהו. משאותיו החוצבים עשו הדור ועשו בעולם היהודי כולו, כאשר בכל מקום רואים יראי ד' את החרדה העמוקה של מרן זצוק"ל מה- ניסיונות להשתיק את קול המחאה.

בחרדתו הנוראה פעל להקים ולייסד את ביטאון עולם התורה "הפלס", עליו קבע כי הוא יסודה וקיומה של תורה והרבה גופי תורה תלויים בו. כל השנים את העוסקים במלאכת הקודש וקרא לציבור להכיר בנחיצותו העצומה של מפעל זה, הממשיך להעביר את מורשת רבותינו ועומד בשער מול פירצות הדור. מאז יסוד העתון ובשנה האחרונה בפרט חזק בכל כוחו את כל העוסקים במערכה הכבירה ונדרפים על צווארם על ידי הממסד.

בשנים האחרונות, כליבן של ישראל אשר הקב"ה בחסדיו הגדולים הותיר לפליטה לדורנו היתום והשפל, נטל על עצמו להיות המציל היחידי ממש של

כל עולם הישיבות בארץ הקודש מידי רודפיו, יחידי בדורו ויחידי בתורתו, נטל את כל אשר לו והקריב כפשוטו את חייו מנגד להצלת עולם התורה, בלב שבור ונדכא, קרוע ומורתח.

סיגופים תעניות וקבלות נשגבות, ערך רבינו הקדוש זיע"א להצלת עולם התורה, ושם עצמו לאסקופה הנדרסת, בצורה הנשגבת מבינת בן אנוש. גדולי תלמידיו וגדולי עולם שליט"א השתור- ממו בכל עת בשנים האחרונות, כיצד ליבו הגדול, ליבן של ישראל, עומד במעמסה הבלתי נתפסת, מול רדיפות נוראיות וגזירות אכזריות שאינן זכורות

מימות עולם.

בדעת תורה צרופה, קבע כי זו "עת שמד" ומצווים אנו למסור על זה את הנפש. הוא לא הרפה וכמעט מידי שבוע בשבוע נשא דברים, עם דעת תורה בהירה וצרופה, כשהוא מורה את דרכי המלחמה המסורה ביידינו מדור דור. בהוראתו ובניגוד לטבע, פסקו בני הישיבות הקדושות להתייצב בלש- כות הגיוס, כשהוא מכוון את המחאות הרבות והמקיפות שנערכו בארץ ובגור- לה, ועודד ותמך את ההפגנות, למרות החשש הגדול מ'פיקוח נפש', בגלל שזו עת שמד.

כמו כן הקים וביסס את 'הוועדה להצלת עולם התורה', בכדי לאגד ול- עמוד מאחורי בני הישיבות היקרים מוסרי הנפש, שהתאגדו תחת "בני עליה", ובהזדמנות התבטא בפני תל- מידו חביבו הרב הגאון רבי אברהם ארונבסקי שליט"א, מרבני הוועדה, כי אין להסיח דעת כלל מגזירת הגיוס אף בימי הדין, מלבד בזמני התקיעות או מצווה לכוון לצאת יד"ח.

כמו כן הקדיש את הרגעים הנש- גבים של כניסת היום הקדוש של יום הכיפורים להעתיר בתפילה בבכי ובת- חנונים עבור שמות המסייעים לוועדה

להצלת עולם התורה.

עודד כל המפעלים החשובים שנוס- דו בברכתו ובהכוונתו, בד"צ 'מסורת', קופת הצדקה 'חסדי שלום', ועוד.

על אף עדינות נפשו האצילית, כאשר הוא ראה בפרצה מסוימת או בהתקררות שהשתרשה בנושאים שונים בקרב יראי ד', היה מזדעק גיבור כארי למחות על הפרצה ולבקש בתחנונים מיראי ד' שיתרחקו כמ- טחווי קשת מהמכשולים החמורים, ובפרט בפגיעות ובהתערבות השלטונות בחינוך ילדי ישראל ובנות ישראל הטהורים, כשהוא מצעיד את רבבות בני התורה בכל קצוות ארץ ישראל לה- נתק מאחריות השלטונות ולהפסיק כליל את התלות במדינה, וכפי שכתב במכתבו בשבוע האחרון לחייו לקראת כנס החינוך בב"ב..

מדי תקופה ערך רבינו הגדול זיע"א משאות קודש מרטיטות בלב שבור ונדכא, והאיר את עיניהם וליבם של רבבות בני התורה בארץ הקודש, כשהוא מביע את דעת תורתו הרמה כנגד המזימות הנוראות לחלץ את הצי- בור החרדי ולפגוע בציפור נפשה - בני הישיבות הקדושות.

הוא רומם והחדיר להם מושגי יסוד, ומעלה אותם בכמה דרגות רוחניות, לאטמוספירה רוחנית ששררה בדורות קודמים, עד כדי שהביא את רבבות תל- מידיו ושומעיו לקחולגבורה נפשית ועו- צמות בלתי נתפסות למסור נפש למען קיומה של תורה, כפי שרוממם והחדיר בהם רבן של כל בני הגולה זיע"א.

ישיבת תורת אהרן

בראשות הגאון רי"א כהן שליט"א
בנשיאות מרן רבנו ראש הישיבה זצוקללה"ה
פוניבז' 7 מודיעין עלית

כבה אור העולם

המומים ומזועזעים סחופים ודוויים, בהלקח אדוננו מעל ראשנו, עמוד הימני פטיש החזק, גאון הגאונים קודש הקדשים, לוחם מלחמת ה' בעוז ותעצומות

רשכבה"ג מרן ראש הישיבה

זצוקללה"ה

בדבריו חוצבי להבות אש השריש בלבותנו לעד כי התורה הקדושה משוש חיינו, כנתינתה מסיני ובה נהגה יומם ולילה, עדי נזכה מהרה לנחמת ציון וירושלים, בשמחת עולם על ראשנו במהרה בימנו אמן

רבנן ותלמידיהון



התאגדות שומרי משמרת התורה

שע"י הוועדה להצלת עולם התורה

יתומים היינו ואין אב

תורה תורה חגרי שק והתפלשי באפרים אבל יחיד עשי לך
ומספד תמרורים על תופשי משוטייך ופורשי מכמורים
מלחייך וחובלייך במים אדירים

מי ילחום מלחמתך כלי מלחמה אבדו ונפלו גבורים
אוי ואבוי שוד ושבר לנותרים רבינו הגדול והקדוש אשר אמרנו
לאורו נסע ונלך ובצלו נחיה בגוים רוח אפנו שר מלחמות ד'

ראש הישיבה גאון הגאונים

מרן בעל ה"דרכי שמואל"
זצוקלה"ה

אוי לנו כי חטאנו

שבת משוש לבנו נפלה עטרת ראשנו
כי נשרף בית מקדשנו אוי מה היה לנו

בני עליה

הקהילה החרדית קרית יובל

אוי לה לספינה שאבד קברניטה

עמופי אבל ויגון יחד עם כל בית ישראל כי בא השמש בצהריים עם הסתלקותו של רבן של ישראל, משירי כנסת הגדולה, שר התורה והיראה, עמוד האש, מנורה המהורה, אשר ייסר והנחה בעצה ותושיה את הקהילה מיום הקמתה, בדרכי התורה המסורה לנו מדור דור,

רבו המובהק של מורינו המרא דאתרא שליט"א

מרן ראש הישיבה רבינו הגדול

מרנא רבי שמואל אויערבאך זצוקללה"ה

ראש ישיבת מעלות התורה

אשר ליבנו לב הארי זך וטהור נדם למנינת לב בליל שבת קודש

אוי לו לדור שאבד מנהיגו ואוי לה לספינה שאבדה קברניטה

וכל בית ישראל יהגו ביגוני ויבכו את השריפה אשר שרף ד'

בעל הנחמות ירפא וישלח תנחומים ומזור למשפחה הדגולה

ובפרט למורנו הגאון הגדול רבי עזריאל אויערבאך שליט"א רב שכונת בית וגן

בני הקהילה



אחוד הישיבות בארץ ישראל

ICHUD HAYESHIVOTH BEERETZ ISRAEL

נוסד בשנת תש"ד ע"י הרבנות של היהדות החרדית בראשות ובנשיאות מרן הגאון רבי יוסף קארו זצ"ל ונשיא "אחוד הישיבות" של היהדות החרדית בארץ

ספדי תורה כי נוטל עוזה

כותלי בית המדרש מזילים אגלי דמענה על העלות הענן מעל האהל בהגדע קרן ישראל ומושיען בעת צרה, עמודו של עולם רעיא מהימנא אשר באור תורתו הבהירה והצורפה הי' לחומה ומחסה בימי זעם בעת שקמו זדים לכלות את ביצתן של ישראל והחשיכו את עיניהן במטר גזירותיהם אשר התיכו על עם ד' בנגף שליופת בחורי ישראל מעסק תורתנו הקדושה וגיעתה להעבירם על הדת רח"ל, ובחמלתו ית' העיר ממרום גזע ישישים שעמו ספר מלחמות ויצא ככרך חיצו להשיב חורפנו דבר שזאת התורה לא תהא מוחלפת ולא תהא כזאת בישראל לנוע בבבת עינינו, ומכוחו ואש יראתו היוקדת התעטרו בחורי החמד במעטה קנאה וגבורת אומץ אדירה לבלתי הכר בחוקי הסדום אשר המיטו, וילבשו מלכות לפרוק עול מלכות מעל צווארם ולשקוד על כמתי התורה ללא מורא, ואף כאשר ככלו ידם באזיקים והושלכו למרתפי הכלא לא נס ליחם וישימו פניהם כחלמיש לדבוק באמונת אומן ברוח ד' צבקות, מקור החכמה והיראה האיש על החומה שאלמלא הוא נשתכחה תורה מישראל

גאון ישראל רב רבנן עמוד התורה והיראה נר ישראל עמוד הימני פטיש החזק מרן הגאון האמיתי

רבו שמואל אויערבאך

זצוקל"ה

רוח אפינו שנשא על לוח לבו את משא בני התורה ועמד לימין "אחוד הישיבות" בכל לב לחזק ולאמץ ידי שומרי משמרת התורה בקדושתה ולסייע ולתמוך במערכה הנטושה להצלת כרמה של תורה בעמדו בנחישות מול פורצי גדר בתוך המחנה שנתנו ידם להתפשר ולמסור את בחורי החמד טרף לשיני צמאי הדם מהרסי הדת ומפירי התורה

אנושה מכתנו המרי' וליבנו מלא פצע וחבורה על השרפה אשר שרף ד' בהגטל חמדת ישראל צמית תבארה תורה תיקה ונרתיקה עלו השמימה ועולם התורה הותיר לאנחות בלב קרוע לגורים בעיצומה של מערכה על נשמת חיינו מצאנו צר ומצוק באבדת יחיד הדור ופלאו גאון עוזנו ותפארתנו שלא הניח אחריו כמותו נישא לבבנו אל כפיים לזעוק מרה על החלל שנפער למולינו ועינינו רואות וכלות

איכה אוכל וראיתי באבדן מולדתי

מי יחמול ומי יגוד לך כתרה של תורה המושפלת לעפר, מי יחוס וירחם על דור יתום הנתון למשיסה, מי יקום עם מרעים פועלי אוון המהפכים דברי אלוקים חיים ואוטמים אזניהם לזעקות השבר של חללי בת עמנו הבוקעות עד לשמים

המבכים מרה בלב נשבר עד דכדוך הנפש

רבני ועסקני "אחוד הישיבות" בארץ הקודש



התורה בטהרה קרן עזרה וסיוע לאברכים בני עליה

אזהר רבינו על מי נטשת הצאן

שבורים ורצוצים בתוך בית ישראל בהילקח מאיתנו גיבור ואיש מלחמה במלחמתה של תורה עובד ד' ביראה ובסילודין, יראתו קודמת לחכמתו, בקי בכל חדרי תורה מסר נפשו לכל יחיד ויחיד להעמדתו בקרן אורה, אביהן של בני הישיבות בכל מידה נכונה האדם השלם בכל חלקי העבודה – רומם קרן התורה ולומדיה בטהרה

ראש גולת אריאל רבנו הגדול זצוקללה"ה

מי יקום לי עם מרעים מי יתייצב לי עם פועלי אוון



להצלת בחורים
ואברכים מסכנת הגיוס

מרכז ההצלה

חושך כסה כל הארץ

שחה לעפר נפשנו וימס ויפג לבבנו יחד עם כל בית ישראל יראי ד' החרדים אל דברו, המבכים מרה בנהי ויללה ללא הפוגות את השבר הנורא אשר הוכח בית ישראל, כי בא השמש בצהריים בנפול עטרת ראש הגולה עמוד האש שהלך לפני המחנה, חד בדרא במלחמות אש דת, אשר כעיר וקדיש מן שמיא נחית להאיר פני תבל בצוק מחשכי עיתות בצרה, אשר קמו לגיוני זרים לבלע ולקעקע את שארית פליטת הכרם, בגזירות ופיתויים מחרדיים לשרת במלחמות הרשעה במסלולי צבא ושירות לאומי לבנים ובנות, ושלחו זרועותיהם בבתי החינוך לנעוץ טלפי מפקחיהם ולימודי כפירתם, ויקם שמואל כארי מתוך העדה ויקח רומח בידו להשיב מלחמה שערה ללא חת בעוז ותעצומות, ובחיצי גבורתו שינן וילמד את בני יהודה קשת להחליץ חושים בחרב וחנית כצור חלמיש במסירות נפש לבלתי כרוע ברך למזימותיהם כמלא נימה, וינף את דגל המרד בהכרזה בקול רם ונישא כי העולה על רוחם לא יקום ובני הנעורים לא ידרכו רגלם על מפתני כבשונות לשכות הגיוס שורפי הנשמות, ורבבות בחורי ישראל נהרו אחריו במערכה איתנה המרעידה עולם ומלואו, בעוז לבבו הקים וייסד מוסדות כבירים רבים לתורה לתעודה ולחינוך בהמשכת מורשת הנחלת דרכה של תורה בטוהרתה ללא תמיכה והנאה ממקורות הרשע, הוא הגבר אשר כמלאך ממרום שולח בדורנו להיות רועה סומך ומגן לשארית פליטת בית סופרנו, השליך נפשו מנגד ולא הסתיר פניו מפני כל המשטינים והמלעיגים מבית ומחוץ

מושיען של ישראל מגן היהדות החרדית אור העולם מרא דכולא תלמודא מרנא ורבנא

רבי שמואל אויערבאך זצוקללה"ה

ששבת לבנו וידום בעיצומו של ליל שבת קודש לסדר "בבוא אל הקודש" - "וילך שמואל הרמתה" עלה לגנני מרומים וירב בבית ישראל תאני ואני
וי ינווט ספינתנו המעורפת בלב ימים הסוערים שועצי מים הזידונים הואיימים להטביעה במצולותיהם ולהשכיח כליל כל זיק לאמונת ונחלת אבותינו שקבלו מסיני

הרבנים

צוות העסקנים

התאחדות הרבנים דארצות הברית וקנדה

תורה תורה תורה חגרו שק

שחה לעפר נפשנו וירב בבת יהודה תאני ואני על השבר הנורא אשר הוכח בית ישראל, כי בא השמש בצהריים בעלות בפערה השמימה עטרת ראש הגולה, עמוד האש ההולך לפני מחנה ישראל, שהקדיש כל ימיו ביגיעה וסקודה באהלה של תורה מנעוריו ועד שיבה, מרא דכולא תלמודא בנגלה ובנסתר, זקן ויושב בישיבה אשר הקדיש את ימיו להנחיל תורה ומסורה לישראל והעמיד תלמידים לאלפים בתורת חיים ואהבת הסדר, נשא את משא רבבות בני תורה והישיבות בארה"ק על לוח לבו

גאון ישראל וקדושו רבי שמואל אויערבאך זצוק"ל

ראש ישיבת מעלות התורה
אשר נתבקש לישיבה של מעלה וחשכו הרואות בארובות בפתע פתאום למגינת לב יראי ה', בשב"ק ט' אדר.

בני היהדות החרדית הצרופה בארץ ובגולה, לן יאות למבכין לן יאות למספדי על אבידת האדם הגדול בענקים אשר כמלאך ממרום שולח בדורינו להיות שומר כרם ה' צבקות והתייצב בשער המחנה להציל את שארית ישראל מגזירות שגזרו מלכות הרשעה על הגיוס ועל החינוך, ובאברתו הגדולה גנון והציל את עתידה של היהדות החרדית מליפול לפח יוקשים בידי הקמים עלי מבית ומבחוץ

עוד יזכור לנו צוואתו האחרונה, מה שפעל ועשה בערוב ימיו, והנחיל מורשה לרבבות אלפי בני תורה הדבקים לאורו, להתנתק כליל משלטון הרשע ומחמנעימיהם, ולפרוש מכל שייכות והתחברות לאותה מלכות המינוח שהתייצבו על ה' ועל משיתו. ואף הקים וייסד בעוז לבבו מוסדות כבירים רבים לתורה לתעודה על טהרת הקודש, ללא תמיכה והנאה ממקורות רשע, באשר גמר אומר שדרך ההתבדלות המוחלטת היא הערובה היחידה להבטיח המשכת היהדות שלא תשתכח תורה מ ישראל

רבבות אלפי בני היהדות החרדית די בכל אתר ואתר, מבכים מרה בנהי ויללה את השבר הנורא, וימשיכו בכל עוז להבטיח מורשת פעולות צדיק לחיים, בהחזקת מוסדות התורה והחינוך אשר טפחם וייסדם עטה"ק, לאמץ ברכיים כושלות ולזהיות לאחיעזר ואחיסמך לימין המלחמה הגדולה במסי"ג נגד מלכות המינוח וגזירותיהם, עד עת בוא קץ לצרתינו בעת תחיית מתי ישראל ברחמים בבי"א

קשה סילוקו של צדיקים כשריפת בית אלקינו

התאחדות הרבנים דארצות הברית וקנדה

י' לחודש אדר תשע"ח לפ"ק

אבי אבי רכב ישראל ופרשיו

הרב יאיר ארלנגר

אָזעק יִשְׂרָאֵל לְךָ שׁוֹכֵן שְׁמִימָה הָיִי קִתְּנֵי רוּחִי וְלֹא אוֹכַל אֲדוֹמָה פִּי לְדַהּ אֶפְעָה, אֶשְׂאֵף וְאֶשׁוּמָה מִסֵּפֶד מִרְ אֶעֱשֶׂה וְאֶקְיִן בְּנֵהִימָה דְּבָרֵי שְׂאֵגוּתִי יִתְּכוּ פִימָה (מתוך הקינות)

העין לא פוסקת מדמוע, וברעד הקולמוס מטיף על הכתב, את המילים המעורבות בדמעות המלוחות. אבינו רוענו, אשר נשא על כפיו את הדור ודורשיו, קטן כגדול, מרן רבנו ראש הישיבה, והלב מסרב להאמין למילים הבאות - צוק"ל.

שרפים ומלאכי מעלה, המלווים את עמוד התורה והיראה בדורנו, רבנו הגדול זיע"א, אשר גדולי עולם עמדו נפעמים מגדולת תורתו ויראתו, מרא דכוליה תלמודא, שהעמיד אלפי תלמידים כבנים, והיה ראש וראשון לחכמי התורה והיראה.

איה הקולמוס שיוכל לתאר את המית הלב, את אלפי ורבבות העיניים הדומעות והלב השבור, עם הידום ליבן של ישראל, שנשא את משא הדור על כתפיו, ביראה עילאה.

אל מול העיניים ניצבים דברי הנביא, הממחישים את המית הרגשות, את הכאב של ההמונים, של התלמידים כבנים, לֹב נֶמֶס וּפֶקַח בְּרָכִים, וְחִלְחָלָה בְּכָל מְתָנִים, וּפְנֵי כָלֶם קָבְצוּ פְּאוּרִי. איה העט שיוכל לתאר, את עמל התורה הנורא, את היראה אשר היתה נסוכה על פני רבנו בכל המעת לעת, ואת המסירות העצומה לכל יחיד ויחיד, ולדור כולו.

במשך עשרות בשנים ישבנו, אלפי תלמידים כבנים, אצל רבנו הגדול צוק"ל, שהיה כמלאך המכה ואומר "גדל!"; ליה והצמיח כל אחד מה תלמידים, בתורה, ביראה, ובכל מידה נכונה. הכית ברחוב אבן שפרוט, היה עבורנו אבא ואמא, אורים ותומים, אשר כל הקשה ביאזן לשם, בעת שמחה ובעת צרה. שם, בביתו של רבנו, אבינו, רוענו, מצאנו את הנחמה, שם הרגשנו את הלב הגדול, ליבן של ישראל, שפעם בכל כך הרבה לבבות. רבנו הגדול, שהיה אבי יתומים ודיין אלמנות, ובחכמה ודעת הנחיל לרבות את הדרך והמעשה אשר יעשון. אוי קטנו מלתאר, לספר להגדיר, אך הלב ממאן מלהאמין, ובוכה בקול גדול. על רבנו הגדול המתקבל בחיבה בישיבה של מעלה ע"י מרנא החזו"א, הרב מבריסק, הרב מטשעביץ, מרן הקהלות יעקב, ומרן האבי עזרי, וצימם גדולי ומאורי הדורות, שעמדו נוכח גדולת רבנו צוק"ל, ואשר על משמר תורתם ומורשתם עמד במסירות נפש.

קולמוסים רבים יישברו, ודיו יזל כמים, רק לתאר את דמות הענק של רבנו צוק"ל, האיש אשר על העדה; את עוצם גדולת תורתו, את עבודת ד' הנוראה ואת כל קניני התורה שהתגלמו בכל הוויתו, אך כעת בעת חימום, בשעה שהדמעות זולות גות כמים, כשאנו איבדנו את אבינו רוענו, אין לנו אלא לזעוק "אוי מה היה לנו"...



כולל אבי עזרי - לבו חפץ

כולל דרכי שמואל

פעיה"ק ירושלים תובב"א

נתייסד ע"י רבן של ישראל מרן ראש הישיבה זצוקללה"ה

ויהי הם הולכים והנה רכב א"ש וסוסי א"ש ויפרידו בין שניהם
והוא מצעק אבי אבי רכב ישראל ופרשיו ולא ראהו עוד

המומים אוננים ודוממים באין דבר בפינו ובלשונינו מילה
כאשר החודש אשר מרבין בו בשמחה הפך ליגון שאולה
אשר בפתע פתאום נדם לב האומה ופרח לו איש האמת

מרנא ורבנא גאון הגאונים
שר התורה והיראה והקדושה והענוה
לו דומיה תהלה ביגיעתו ובתבונתו הנוראה
וממשלתו בכל הדרי תורה ועמיקה
החסיד האמיתי לית דין בר נש
עיניהן וליבן של עם הקודש

רבינו הגדול זצוקללה"ה

אהה רבינו הגדול אשר היה לנו כאב וכאם
ועינינו חוינו מלאך ד' אשר ראשו נישא בגבהי מרומים באבות הן הן המרכבה
וביום מתן דת חוקי חורב אשר היו בעיניו כאילו היום ניתנו ממש
ובמקום גדולתו שם ענותנותו מיצר בצער כל יחיד ויחיד ובצער האומה כולה
אשר ברוב עוונתו לא יכלו עיניו הצופיות וליבו הטהור לשאתו
לשמע זאת תצלגה אזנים וליכר זאת מדי אפרימה
אריד בשיחי ואהימה וקול נחי ארימה

היום יום ב' מחרת אשכבתיה דרבי ישא דברי נחי תלמידו הגאון רבי עופר שמאי היימן שליט"א
בהיכל הכולל רח' אחינועם 4 ירושלים ת"ו בשעה 12:00

נדם לבם של ישראל
נשבה ארון אלוקים

אוי לָה לַסְפִּינָה שאבד קברניטה אוי לָו לְדֹד דָּאזֶל גְּבֵרָא דְכוּלָּהּ מִסְתַּפּוּ מִינֶיהָ

אהה מה עשה אלוקים לנו בהסתלק מעמנו מגן הדור לוחם מלחמות ד' יחיד המקנא ומשיב
עברה, לוחם בעוז ובתעצומות נגד מרשיעי ברית מבית ומחוץ כמרדכי הצדיק בדורו לא חת
מפני כל ומורא לא עלה על ראשו, שריד אחרון לשיירי כנסת הגדולה, אביהם ורבן של ישראל

מרן רשכבה"ג

רבנו הקדוש והטהור ראש הישיבה
רבי

שמואל אויערבאך

זצוקללה"ה

בן מרן גאון ישראל רבי שלמה זלמן זצוקללה"ה

אשר נסתלק ונתעלה לשמי רום כעת השמש בטהרתה ובתוקף גבורתו ועולם חשך בעדנו

אוי מי יבנה חומות ומי יגדור פרצים. מי ילהט לבבות ומי ינתץ בקרחונים.
מי ינהל עדרים, ומי יהדוף שועלים. מי ירומם לבבות ומי ינמיך רוח
כשרנים. מי יקומם רעים ומי יתיצב נגד פועלי און. מי ילחום מלחמות ד'
ומי יגלה זממות ערומים. מי יעמוד בגבורות, ומי יסעד הנחשלים.

רוח אפינו משיח ד' אשר אמרנו בצילו נחיה נלקח מעמנו
בעוה"ר ואין לנו להישען אלא על אבינו שבשמים



ישיבת כולל אברכים
'בית אלעזר וחנה'
בית שמש

אָהָה! אַיך שוֹדְדֵנוּ!

רפו ידים ונמס כל לב, שחה לארץ קומתנו עת בא השמש בצהרים, כי לוקח אדוננו בחטף מעל ראשנו, האדם השלם, חסיד
וקדוש, חד בדרא בנגלה ובנסתר, גאון ישראל, שר התורה והיראה, עמודא דצלותא, עניו מכל האדם, עמוד האש אשר השליך
נפשו מנגד ללחום מלחמות ד' בעוז וגבורה. מסר נפשו כל חייו להעתיק השמועה ולהעמיד תלמידים לאלפים ולרבבות, היה להם
לאב רחום ובכל צרותם לו צר, שם עצמו כאיסקופה הנדרסת למען כבוד שמים, ונתן ליבו ונפשו להיות מיצר בצרתן של ישראל

רבן וליבן של ישראל רבינו הגדול מרן ראש הישיבה

רבי שמואל אויערבאך זצוקללה"ה

אי חסיד אי עניו, אשר התנשא כארי לחזק ברכיים כושלות ולהעמיד תורה בטהרתה על תילה.
נשא את כולל האברכים כנשוא אומן את היונק בתוך כל עולם התורה בבת עינו

גדולה האבידה ואין לה תמורה

על אלה אני בוכיה, דמוע תדמע עיני, ניגרה מאין הפוגות, עד ישקיף וירא ד' משמים ויאמר
לצרותינו די. נתאזר עוז ותעצומות להמשיך בדרך הסלולה אשר עמל להנחילנו, ואז אנחם.

אבלים ודווים

רבנן ותלמידהון

ראש הכולל: הרב יעקב וולפא

YESHIVAH LATZE'RIM METZUYANIM
CHEDVAS HATALMUD
KIRYAT SEFER - MODIIN ILLIT

ENTRANCE FROM 40 MESHECH CHACHMA ST.
P.O.B. 10049 ZIP CODE: 71919
TEL. 08-9763063
FAX. 08-9791449



ישיבה לצעירים מצויינים
חדות התלמוד
קרית ספר - מודיעין עילית

הכניסה מרח' משך חכמה 40
ת. 10049 מיקוד 71919
טל. 08-9763063
פקס. 08-9791449

אבל יחיד

אוננים ואבלים, שבורים ורצוצים, סחופים ודוויים,
ליבנו עלינו דוי, איך שודדנו ואיך נוטל כבוד מבית חיינו,
שבת משוש לבנו ונהפך לאבל מחולנו, הנשר הגדול אשר סכך
עלינו באברתו, רוח אפינו אשר אמרנו בצילו נחיה, רבנו הגדול,
עטרת ראשנו, אשר סלל דרכנו ונשא את משאנו באמונה על ליבו הטהור

אבינו רוענו, מרנא ורבנא רבינו **שמואל** **אויערבאך** זצוקלה"ה מייסד ונשיא הישיבה

בעוצם קדושת תורתו הבהירה האיר עלינו יומם וליל בכל עת וזמן
מסר נפשו עלינו - ממנו בינה וגבורה, ממנו עצה ותושיה

הוא הלך למנוחות ואותנו עזב לאנחות
לן יאות למבכי, לן יאות למיספד
אל תתני פוגת לך, אל תידום בת עינך

אזה, רבינו הגדול, על מי אותנו עזבת ונטשת
לאורו ניסע ונלך עד כי יבוא ינון



בקהם ליבו

רבינו מרן ראש הישיבה זיע"א
בבקשתו מנהמת ליבו הטהור,
ליבן של ישראל,
לחיזוק בטאון עולם התורה הפלס

ויתעורר כאו"א לסייע בכל כוחו
ומאודו ויותר מכפי יכולתו לענין זה,
אשר עליו נאמר כי ברוך אשר יקים
את דברי התורה הזאת,
ולהיות עושים ומעשים בכל לב

19/11/87



וקולו ממשיך ונשמע מסוף העולם ועד סופו

כל אחד ואחד מקבל ע"ע בל"נ להוסיף עוד מנוי אחד
ולהגביר ולחזק שופרו של רבינו מרן ראש הישיבה זיע"א
להביע ברמה דעת גדולי הדורות - השופר שכה חרד לקיומו,
בראותו בו "יסודה וקיומה של תורה" - שיהא קולו נשמע
ביתר שאת וביתר עוז ותעצומות

מומשיכים בדרכו • הפלס

שגרירות ארה"ב תעבור לירושלים בתחילת הקיץ

למשל טראמפ לממן חלק מעלות הקמת שגרירות ארה"ב בירושלים. זאת, על פי דיווח של סוכנות AP שהסתמך על דברי ארבעה בכירים בממשל. על פי הדיווח, משרד החוץ בודק את ההיתכנות המשפטית של קבלת תרומות פרטיות לכיסוי עלות ההקמה.

ביום שלישי האחרון חתם שר החוץ של ארה"ב רקס טיל-רסון על אישור ההעברה הרשמי של השגרירות לעיר. אישור מימון פרטי עבור הפרויקט יחרוג מהנהל המקובל במקרים כאלו. עדיין לא ברור אם בכ"וונת הממשל לקבל את ההצעה. בבית הלבן סירבו להגיב לדבר רים ודוברו של אדלסון לא הגיב לפניו בנושא.

הצעתו של אדלסון התקבלה בדצמבר האחרון - זמן קצר לאחר הכרזתו של הנשיא טראמפ, על כוונתו להעביר את השגרירות מתל אביב לירושלים. אם תתקבל, היא תוסיף ממד נוסף של מחלוקת סביב המהלך, לאור קשריו ההדוקים של אדלסון עם נתניהו.



תהפוך לשגרירות. הקונסוליה בירושלים

להרס פתרון שתי המדינות ופרגעת ברגשות של כל הערבים והמוסלמים. עריקאת הוסיף: "ההחלטה מוכיחה שהממשל האמריקאי אינו יכול עוד להיות נותן החסות לתהליך השלום. בהחלטות כאלה הממשל הופך להיות חלק מהבעיה ולא יכול לקחת חלק בפתרון".

דובר תנועת חמאס עבד אלאטיף אלקאנוע מסר בתגובה לפרסום כי החלטת ממשל טראמפ להעביר את שגרירות ארצות הברית לירושלים "לא תעניק שום לגיטימציה לכ"ווש ולא תשנה את העובדות לגבי ירושלים וזהותה, אבל תהיה הפתיל להתפרצות נגד הכיבוש".

המיליארדר היהודי-אמריקאי שלדון אדלסון הציג

על פי הדיווח, העברת השגרירות תכלול תחילה גזירת סרט ופתיחה של משרד קטן ומצור צמם שממנו יעבור השגריר וצוותו ורק מאוחר יותר ייבנה בנין רשמי לשגרירות. גורמים בלשכת ראש הממשלה טענו כי "הוא לא ביקש מהממשל להקדים את מועד פתיחת השגרירות בירושלים. הוא נמצא בקשר רצוף עם הממשל ויגיב אם וכאשר תצא הודעה אמריקאית רשמית בנושא".

מזכ"ל הוועד הפועל של אש"ף, סאייב עריקאת, מסר בתגובה כי "החלטת הממשל להעביר את השגרירות דווקא בחודש שבין הפלשתינים מציינים את הנכבה מהווה הפרה בוטה של החוק הבינלאומי והחלטות הקהילה הבינלאומית, מובילה

■ מאת א. בן מנחם

משרד החוץ של ארה"ב הודיע בסוף השבוע כי שגרירות המדינה בישראל תועבר לירושלים בחודש מאי. לפי ההודעה, השגרירות תעבור לירושלים ב-14 במאי.

בהודעה נכתב עוד כי השגרירות החדשה תמוקם תחילה בשכונת ארנונה שבדרום ירושלים, במתחם שבו נמצאת היום הקונסוליה האמריקאית. לפחות בשלב הראשון, במבנה יפעלו שגריר ארה"ב בישראל דיוויד פרידמן וצוות קטן של דיפלומטים.

גורמים אמריקניים אמרו לכלי התקשורת, כי טרם הוחלט על תאריך יעד סופי לביצוע המהלך. כמו כן, נבחנת האפשרות לבצע את המעבר באופן מדורג, כך שהשלב ראשון יכלול פתיחה של משרד ממנו יעבוד השגריר עם צוות מצומצם ותליית שלט רשמי - או בחודש אפריל או ב-14 במאי, התאריך הקלנדר של הקמת מדינת ישראל והתאריך בו ארצות הברית הכירה במדינת ישראל.

בשבח והודאה לבורא עולם
על כל הטוב אשר גמלנו
שהחיינו וקימנו והגיענו לזמן הזה
הננו מתכבדים להזמין אתכם להשתתף
בשמחת הבר מצוה של בננו בכורנו היקר

יצחק אריה נ"י

ששת קיים בס"ד היום יום שני

י"א באדר תשע"ח (26.2.1)

באולמי "עטרת" זוועהיל

רח' שמואל הנביא 26, ירושלים

משעה 8:30 בערב

נשמח ונתכבד בהשתתפותכם

אליעזר רוט ורעייתו



ממשיכים בדרך רבנו מרן זיע"א ותורמים את "מתנות לאביונים" עבור קופת הצדקה "חסדי שלום"



בליל פורים דמוקפין ה'תשע"ז, לאחר קריאת המגילה בהיכל הישיבה הקד', העביר רבנו מרן זצוק"ל את תרומתו למען עניי ארה"ק



בעיצומו של יום הפורים ה'תשע"ז, מיד לאחר קריאת המגילה בהיכל הישיבה, העביר רבנו מרן זצוק"ל את כספי ה"מתנות לאביונים" ע"י "חסדי שלום"



רבנו מרן ראש הישיבה זצוק"ל פותח את מגבית פורים "מתנות לאביונים" שע"י קופת הצדקה "חסדי שלום" אדר ה'תשע"ח



רבנו מרן זצוק"ל מכנס את גדולי התורה בביתו באחד באדר ה'תשע"ז לפתוח את המגבית השנתית



ביום תענית אסתר ה'תשע"ז רבנו מרן זצוק"ל העביר למען עניי ארה"ק את תרומתו זכר למחצית השקל

מתקשרים ותורמים לעילוי נשמתו הטהורה

1800-230-240

ת.ד. 22 בני ברק | בהפקדה בנק לאומי מ.ח. 4747885 סניף 856 | ניתן לתרום בבתי הכנסיות במוקדי נדרים פלוס \ קשר קהילות

קופת
חסדי
שלום

ע"ש רשכבה"ג מרן
הגרי"ש אלישיב זצוק"ל



הנחת של רבינו זצוקללה"ה

תפילת 1000 תשב"ר

ביום המסוגל "תענית אסתר"

יעתירו תלמידי ממלכת החינוך הטהור "תפארת יעקב" שזכותו הק' של רבינו הגדול מרן ראש הישיבה זצוקללה"ה מקים ומייסד הת"ת, אשר היה משוש חייו והתלמידים היו לו לנחת אמיתית, תעמוד לכל המסייעים למפעלו הקדוש מבצר התורה על טהרת הקודש להתברך בכל מילי דמיטב

היו שותפים במפעל העצום

ממלכת החינוך הטהור "תפארת יעקב" בארה"ק

חייגו כעת ומסרו את שמכם לתפילה הבוקעת רקיעים של אלף תינוקות של בית רבן הלומדים בטהרה בממלכת החינוך הטהור "תפארת יעקב" ביום המסוגל תענית אסתר

מוקד "פתח שערי שמים": 02-30-111-44

העברה בנקאית לחשבון "אהלי שם" בנק הפועלים סניף 446 חשבון 106763

במשרדי הת"ת רח' אבינועם ילין 5 י-ם | רח' מלצר 15 ב"ב

בכל מכשירי "נדרים פלוס" ו"קהילות" קהילות נדרים

כי לא תשכה מפני זרעו

מוקד ממלכת החינוך הטהור

02-30-111-44



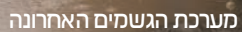
ירושלים: פצועה באורח אנוש בשריפה בשכונת בית וגן

אנוש עם כוויות בכל הגוף ולאחר ששאפה עשן.
חובש בכיר סיפר: "כשהגענו למקום, ראינו

עשן סמך שיוצא ממרפסת הדירה בקומה הראשונה. הכבאים חילצו מהדירה אישה בשנות השישים כשהיא מחוסרת הכרה, עם כוויות

בדרגה ג' בכל חלקי הגוף ולאחר ששאפה עשן.
הענקנו לה טיפול רפואי מציל חיים וביצענו פעו-

לות החייאה, כשהתאפשר העלינו אותה לניידת טיפול נמרץ ופינינו אותה בדחיפות, תוך המשך פעולות החייאה לבית החולים כשמצבה אנוש".



יִרְדּוּ אִי"ה בְּרֹב חֲלָקֵי הָאָרֶץ.
קִיִּים אֶף חֲשֵׁשׁ קָל לְשִׁיטְפוֹ-
נוֹת בְּנַחֲלֵי הַדְּרוֹם וְהַמְּזֻרָה.


בשעות אחר הצהריים צפויה הפוגה בגשמים והטמפרטורות תהיינה נוחות. עם זאת, בשעות הלילה צפוי הגשם להתחזק

בצפון ובמרכז.

מחר צפויים אי"ה גשמים
לפרקים בצפון הארץ ובמר-
כזה. תחול ירידה בטמפרטור
רות. לקראת שעות הצהריים

זיהום אוויר גבוה מאוד
שרר אתמול. הזיהום נגרם בשל
ריכוזי אבק, כאשר כנגב ובמזר
שור החוף הדרומי נרשם זיהום
אוויר גבוה עד גבוה מאוד
וביתר אזורי הארץ שרר זיהום
אוויר בינוני עד גבוה.

מתחזית מזג האוויר עולה,
כי היום מזג האוויר יהיה מעונן
חלקית עד מעונן. גשם מקומי



מחצת הבר מצוה
26.2.18 (למנינים)
”קב”

אפרים נ"י
לעול תורה ומצוות

באולם שע"י בית הכנסת "משכנות יעקב"

נשמח לראותכם משתתפים בשמחתנו
ואי"ה בשמחתכם ישמח לבנו גם אנו

אריאל שפיגל ורעייתו

לע"נ

בנשיאות

ראש הישיבה מורינו הגאון האדיר
ר' ברוך שמואל הכהן דויטש
שליט"א

קופת "עמלי תורה" הוקמה בברכתו של רבינו הגדול, אבי יתומים ואלמנות וליבם של ישראל, אשר מסר נפשו לחיי חיותם של עמלי התורה, ובליבו לב הארי, העמיד לגיונות של עוסקים בתורה בטהרה.

להרשמה לסיוע לקראת חג הפסח הבעל"ט,

ולקבלת טופס הרשמה, המיועד לתמיכה לכל אברכי הכוללים ועמלי התורה, ולמשפחות ברוכות ילדים.

נא לשלוח מספר פקס או מייל,

למספר פקס: 077-4703846 ת.ד. 57419 ירושלים

או למייל: kat103050@gmail.com

בברכת התורה

נאמנים

חשבון פשוט של זכות

יש לכם זכות
בכל הארץ



לראשונה

נאמנים מפקידים בחשבון אחד
ונהנים מקניה נוחה
בכל סניפי הרשת

**באופן זמני עד לסיום שדרוג המערכת, ניתן לבצע הפקדות בין השעות 8:30-14:30 בלבד
עם סיום השדרוג ניתן יהיה בעז"ה להפקיד 24 שעות**

המבינים קונים עם נאמנים:

072-33-60000

געוואלד!

זעקת ההצלה של רבינו מרן ראש הישיבה זי"א
הזעקה הנוראה להצלת כלל ישראל
לא תשוב ריקם



מגבית ימי הפורים
"געוואלדיקע צדקה"
לעילוי בשמתו הטהורה של
רבינו מרן ראש הישיבה זי"א



מתקשרים ותורמים לעילוי בשמתו:
1800-630-630

כתב אישום חדש נגד מנהל קמפיין טראמפ

■ מאת אליהו אדלר

טראמפ. השבוע



בסוף השבוע, בעודו ממשיך להגביר את קצב החקירה הרוסית כנגד נשיא ארה"ב ומקורביו, הגיש התובע המיוחד מטעם משרד המשפטים לניהול החקירה כתב אישום נוסף כנגד פול מנפורט, מנהל קמפיין הבחירות לשעבר של הנשיא, בחשד ששכר פוליטיקאים אירופים בדימוס, על מנת שיפעלו לטובת ממשלתה הפרו-רוסית דאז של אוקראינה.

על פי כתב האישום, מנפורט, שניהל במשך חודשים ארוכים ב-2016 את קמפיין הבחירות לנשיאות של דונלד טראמפ, "שכר בחשאי קבוצת פוליטיקאים אירופים בכירים לשעבר, על מנת שינקטו עמדות המועדפות על ידי אוקראינה, כולל על ידי שתדלנות בארצות הברית". בין הפוליטיקאים שנשכרו על ידי מנפורט, אשר להם שילם במצטבר מיליוני יורו, היה גם קנצלר לשעבר, ששמו לא מפורט בכתב האישום.

העבירות שבהן מואשם מנפורט כוללות קשירת קשר, הלבנות הון, אי רישום כנדרש כסוכן של גורם זר ומסירת הצהרות כוזבות. סגנו לשעבר של מנפורט, ריק גייטס, הודה באופן רשמי באשמות

המיוחסות לו ולמעסיקו לשעבר, בקשר לעבירות שלפי התביעה התרחשו מספר שנים בטרם החלו לעבור עבור נשיא ארה"ב לעתיד, והפך בכך מנאשם לעד משתף פעולה.

מנהל קמפיין טראמפ לשעבר המשיך גם לאחר הודאתו של גייטס לטעון לחפותו המלאה. "קיוויתי וציפיתי שלשותפי העסקי יהיה החזק להמשיך להילחם להוכיח את חפותנו. מסיבות שטרם צצו מעל פני השטח, הוא בחר לעשות אחרת. זה לא משנה את מחויבותי להגן על עצמי כנגד האישומים השקריים הנערמים, הכלולים בכתבי האישום כנגדי", מסר מנפורט בהודעה שפרסם.

התובע המיוחד, רוברט מולר, שעיקר נושא חקירתו הוא תיאום אפשרי בין קמפיין טראמפ לבין התערבות רוסית בבחירות לנשיאות, הגיש עד כה כתבי אישום כנגד שורה ארוכה של אישים. הראשונים שבהם היו מנפורט וגייטס, על עבירות דומות שביצעו לכאורה גם בארה"ב. מלבדם הוגשו כתבי אישום גם כנגד יועצו לשעבר לביטחון לאומי של טראמפ, מייקל פלין, יועץ קמפיין טראמפ לשעבר, ג'ורג' פדופולוס, ו-13 בכירים רוסיים, כאשר האחרונים מואשמים בארגון ההתערבות עצמה.

לשמוע קול נאקת אחינו ובשרינו

עיני מאות משפחות מייחלות לשליח "חסדי שלום" ביום הפורים, שיפקיד בידם בו ביום את כספי המתנות לאביונים, במזומן.

השנה כולנו מהדרים במצות היום, ומעבירים את כספי המתנות לאביונים ע"י גבאי "חסדי שלום" בכל רחבי ארה"ק

✓ בו ביום ✓ מזומן

✓ עניי עירך - הקרובים אליך!

✓ כל מה שנכנס באותה עיר-מחולק באותה העיר

✓ משפחות אביונים תלמידי חכמים

✓ הקופה היחידה שעומדת לימין אותם המשפחות



1800-230-240

ת.ד. 22 בני ברק | בהפקדה בנק לאומי מ.ח. 4747885 סניף 856 | ניתן לתרום בבתי הכנסיות במוקדי נדרים פלוס \ קשר קהילות

צפת
13-7

חיפה
18-12

טבריה
20-12

תל אביב - יפו
20-13

אשדוד
20-14

ירושלים
16-11

לוד
21-12

באר שבע
22-11

מצפה רמון
19-9

עד לשעות הצהריים צפויים גשמים מקומיים ברוב אזורי הארץ. ייתכנו סופות רעמים יחידות. קיים חשש קל משיטפונות בנחלי הדרום והמזרח. בדרום הארץ ייתכן אובך.

תשקיף לימים הקרובים

שלישי

עד הצהריים ירדו גשמים לפרקים בצפון הארץ ובמרכזה. מלווים בסופות רעמים יחידות. בדרום ירד גשם מקומי. חשש לשיטפונות במקומות המועדים. מהצהרים הגשם ייחלש בהדרגה.

רביעי

מעונן חלקית עם עלייה בטמפרטורות

חמישי

מעונן חלקית עד מעונן. הטמפרטורות יעלו במקצת.

שערים יציגים

חלר

3.4850 ▼

פרנקשוויצרי

3.7309 ▲

איה

4.2931 ▼

שטרלינג

4.8717 ▲

מקור: בנק ישראל

קמח מלא

ברא, משובח ואווריר

בהשגחת הרב
הגאון רבי
הגדול

4523* שלוחה 71

קוהמומלצים

בחרנו את הטובים ביותר

הפלס

בסאון עולם התורה

מערכת ומינהלה:
רח' המרפא 3,
הר חוצבים, ירושלים
טלפון: 072-222390
פקס: 072-222399

מייל המשרד:
office@hpeles.com
לשליחת צילומים ותיעודים:
9136414@gmail.com
הפצה ומנויים: 072-222395
בין השעות א' - ה' 8:00-
8:00-11:00 | 16:00-
קבלת מודעות עד 20:00,
בימי חמישי עד 18:00 בערב
צילומים: AP, Wikipedia
Flash90, Shutterstock, משה בלוי
הועדה הרוחנית: ת.ד. 23727, ים-
פקס: 02-5662356
אין המשרת אחראית ליתכן המודעות וסגנתן
ואין בפרסומן משום מתן הכשר

הלוח היומי					
יום שני י"א באדר ה'תשע"ח					
דף היומי: עבודה זרה מ"ב • המשנה היומית: יבמות ח, ט, א					
ירושלים	בני ברק	קרית ספר	חיפה	באר שבע	
08:00	08:02	08:01	08:01	08:02	סזק"ש מג"א לחומרא
08:16	08:18	08:17	08:17	08:18	סזק"ש מג"א
09:01	09:03	09:02	09:02	09:03	סזק"ש גר"א
09:28	09:30	09:29	09:29	09:30	סז"ת מג"א
09:58	10:00	09:59	09:59	10:00	סז"ת גר"א
11:52	11:54	11:53	11:53	11:54	חצות היום
12:22	12:24	12:23	12:23	12:24	מנחה גדולה גר"א
15:12	15:13	15:13	15:12	15:14	מנחה קטנה
16:23	16:25	16:24	16:23	16:25	פלג המנחה גר"א
17:34	17:36	17:35	17:35	17:37	השקיעה במישור
17:39	17:37	17:38	17:38	17:39	שקיעה בגובה
17:54	17:55	17:54	17:54	17:56	צאת הכוכבים
18:01	18:03	18:02	18:02	18:03	צאת הכוכבים חזו"א
הזמנים למחר					
04:40	04:41	04:40	04:40	04:41	עה"ש 90 דק'
04:57	04:59	04:58	04:58	04:59	עה"ש 72 דק'
05:18	05:20	05:19	05:20	05:20	הנחת תפילין
06:09	06:11	06:10	06:11	06:10	הנץ החמה במישור
06:08	06:16	06:19	06:10	06:12	הנץ הנראה

110 המומלצים לשירותך

רשימת השלוחות הישירות

אדריכלות

11

אדריכלות

אוטובוסים

12

אוטובוסים

אולפן הקלטות

13

אולפן הקלטות

אופניים

88

אופניים

איטום וזיפות

14

איטום וזיפות

אינטרקום

15

אינטרקום

אינסטלטור

16

אינסטלטור

איפור

17

איפור

אלומיניום

18

אלומיניום

בארים ועיצוב אירועים

19

בארים ועיצוב אירועים

ביטוחים

107

ביטוחים

בנייה - קבלן

31

בנייה - קבלן

גז - טכנאי

97

גז - טכנאי

גן ילדים - ריהוט

20

גן ילדים - ריהוט

גרביים וגרביונים

21

גרביים וגרביונים

גרפיקה

22

גרפיקה

דודי שמש

23

דודי שמש

דיו וטונרים

24

דיו וטונרים

דלתות

25

דלתות

דפוס

26

דפוס

הגברה

80

הגברה

הדברה

38

הדברה

הדרכת טיולים

111

הדרכת טיולים

הובלות דירה

27

הובלות דירה

הובלות קלות

28

הובלות קלות

הוצאה לאור

29

הוצאה לאור

הנהלת חשבונות ויעוץ מס

30

הנהלת חשבונות ויעוץ מס

הסעות-מיניבוסים

44

הסעות-מיניבוסים

השכרת רכב

32

השכרת רכב

וילונות

33

וילונות

לשמיאל

34

לשמיאל

יונקרס

35

יונקרס

כריכת ספרים

36

כריכת ספרים

לוחות - ארגון וכריזה

37

לוחות - ארגון וכריזה

מבזקים

89

מבזקים

מדפסות, פקסים ומ. צילום

24

מדפסות, פקסים ומ. צילום

מוניות בינעירוניות

39

מוניות בינעירוניות

מוניות עירוניות

40

מוניות עירוניות

מונית לנשים (חרדית)

106

מונית לנשים (חרדית)

מוצרי חשמל - תיקון

41

מוצרי חשמל - תיקון

מוצרי חשמל - מכירה

100

מוצרי חשמל - מכירה

מזגנים

42

מזגנים

מחסני גינה

103

מחסני גינה

מחשבים - טכנאי

43

מחשבים - טכנאי

מחשבים - מכירה

82

מחשבים - מכירה

מטבחים

50

מטבחים

מכשירי כתיבה וחומרי יצירה

45

מכשירי כתיבה וחומרי יצירה

מלצרים חרדיים

94

מלצרים חרדיים

מנועולן

46

מנועולן

מסגריה

92

מסגריה

מערכות מים סולריות

96

מערכות מים סולריות

מצלמות

83

מצלמות

מצלמות אבטחה

47

מצלמות אבטחה

משחקים ומתקנים

48

משחקים ומתקנים

משכנתאות והלוואות

84

משכנתאות והלוואות

מתנות ועיצובים

49

מתנות ועיצובים

ניילון לכסאות

101

ניילון לכסאות

ניילון - מפות

85

ניילון - מפות

נגר

50

נגר

סופר סת"ם

105

סופר סת"ם

סורגים

52

סורגים

סיווד וצבע

53

סיווד וצבע

סירוק כלות

79

סירוק כלות

ספלינג ועבודות גובה

109

ספלינג ועבודות גובה

ספות

90

ספות

עבודות סמינריות

108

עבודות סמינריות

עגלות

75

עגלות

עדרשות מגע ותמיסות

91

עדרשות מגע ותמיסות

עורך דין

54

עורך דין

עימוד ספרים

55

עימוד ספרים

עיצוב פנים

56

עיצוב פנים

עריכת וידאו

57

עריכת וידאו

עריכת ספרים

108

עריכת ספרים

פאות

58

פאות

פוטו

110

פוטו

פוראור - אלומה ותו' תזונה

59

פוראור - אלומה ותו' תזונה

פטיפורים ועוגות

102

פטיפורים ועוגות

פיצה

60

פיצה

פלאפונים

61

פלאפונים

פרגולות

62

פרגולות

פרחים

63

פרחים

צילום ארועים וכנסים

64

צילום ארועים וכנסים

צילום וידאו

65

צילום וידאו

צילום ילדים

78

צילום ילדים

ציציות, טליתות וכיפות

66

ציציות, טליתות וכיפות

קוגל

67

קוגל

קוסמטיקה

68

קוסמטיקה

קייטרינג

69

קייטרינג

קלדנות

70

קלדנות

קמח מלא

71

קמח מלא

רקמות

72

רקמות

רהיטים

70

רהיטים

רפד - עד הבית

101

רפד - עד הבית

שיעורים פרטיים וה. מתקנת

98

שיעורים פרטיים וה. מתקנת

שיפוצים

73

שיפוצים

שליחויות

86

שליחויות

שמלות כלה

74

שמלות כלה

שעונים

93

שעונים

תופרת

104

תופרת

תזמורת

81

תזמורת

תינוקות - מוצרים

75

תינוקות - מוצרים

תיקוני בית

76

תיקוני בית

תכשיטי זהב ויהלומים

95

תכשיטי זהב ויהלומים

תסרוקות

77

תסרוקות

תפילין - שיפוץ ומכירה

105

תפילין - שיפוץ ומכירה

חשוב מאוד לבצע כל הזמנה דרך קו המומלצים ולא בשיחה ישירה

ר.ב קווי: 4523*

קוהמומלצים

בחרנו את הטובים ביותר

אנו עומדים לרשותכם בימים: א-ה' מ' 8:30 עד 15:30 בשלוחה 8

א-ה' במייל: kavmumlatzim@gmail.com

מתנות לאביונים בהידור רב

עבור אביון תלמיד חכם

"ובמגבית זו זוכה להדר במצות "מתנות לאביונים" שיש בה לשמח לב עניים וגם החזקת תורה" (מתוך מכתב הגר"י אייזנבך שליט"א רב ביהכ"נ "חל ישראל" מו"ע)

לתרומות: 054-840-4470

ינקלר

משכנתאות

חסכון גדול מאוד בלקיחת משכנתא

02-5710844

08-9287883

אדר תשע"ח הפלס 25.2.18

בית הדין הרבני האזורי ירושלים

מתפרסמת בזאת הודעה, כי בתיקים המפורטים להלן, הוגשו לביה"ד בקשות לצו ירושה, או לצו קיום צוואה, או למינוי מנהל עיובון

מספר תיק	שם המנוח	תאריך פטירה	שם המבקש
1163336/1	סלע מאיר	24/10/2017	סלע מרים

כל התובע טובת הנאה וכל מעוניין שיש לו סיבה להתנגד לבקשה הנ"ל, יבוא לביה"ד וימסור טענותיו בכתב, תוך 15 ימים מתאריך פרסום הודעה זו, שאם לא כן יתן ביה"ד צו כטוב בעיניו. בברכה

הרב משה ביטון

המזכיר הראשי

וראוי מאוד לקיים ע"ז

מצוות מתנות לאביונים

אשר הם באמות האביונים האמתיים

אשר לית להו מדגרימיהו כלום'

מתוך מכתב הגאונים רבני הקרן שליט"א

קרן פיקוח נפש

שע"י הגאון רבי אליהו ליברמן שליט"א והגאון רבי פינחס שוב שליט"א

להוראות קבע, לתרומות, למסירת שמות לתפילה וברכה

03-80-500-99

וניהפוך הוא

העלי האקצווס השאירים חשוב

תמיד ידענו שלקוח מומלץ הינו לקוח אמין, הגון, נכבד ומכבד.

מנסיון ארוך שיש לנו עם לקוחות הקו אנו שמחים להודיע שכאלו הם לקוחות "המומלצים"!

ישר כוח ופזרים שמח לכל לקוחותינו!

פינסקי אדריכלות ועיצוב פנים

4523*

קוהמומלצים

בחרנו את הטובים ביותר

תורה הקדושה

התחנני בבקשה

תורמים עכשיו

ורואים ישועות

1800-630-630

מוקד הסיוע

בנושאי הצבא והגיוס

שנ"י הועדה להצלת עולם התורה

02-8000611

שלוחה 1

כל יום חם 8:00 עד 24:00

במקרה חרום 24 שעות ביממה

המבינים

קונים עם נאמנים

072-33-60000

צלצל ותרום

לתרומות בב. אשתיא וח"ק

1800-230-240

ת.ד. 3312 בני ברק | בהפקדה בנק לאומי סניף: 731 ת"ד 1516404

מתכננים לשפץ

לסייד, לתקן לחדש, לשדרג או להחליף?

תבחרו במומלצים

ר.ב קווי: 4523*

קוהמומלצים

בחרנו את הטובים ביותר